



ከኢትዮጵያ ለመጡት የመ-ብዳት መረጃ מדריך מידע וזכויות ליוצאי אתיופיה



מדריך מידע וזכויות ליוצאי אתיופיה

מהדורה ראשונה

תוכן העניינים	מבוא	7	7
קליטה בנמל התעופה	9	9	9
מרכזי הקליטה - צעדים ראשונים	11	11	11
תהליך הקליטה במרכז הקליטה	11	11	11
פעולות חשובות בימים הראשונים בארץ	12	12	12
אולפנים ללימוד עברית ולגיוור	17	17	17
סיוע במצבי מצוקה	17	17	17
עזיבת מרכז הקליטה	18	18	18
מעבר לדור קבע	19	19	19
מענק דיור לרכישת דירה	19	19	19
סיוע בשכר דירה ליחידים ולקשישים	20	20	20
הליך קבלת מענק הדיור ורכישת הדירה	21	21	21
דיור ציבורי	23	23	23
ריכוז תחומי הסיוע הכספי ממשרד העלייה והקליטה	24	24	24
הקלות במכס	27	27	27
הקלות במס הכנסה	31	31	31
תעסוקה	33	33	33
הערכת תארים אקדמיים מחו"ל	33	33	33
קורסים לקידום מקצועי	34	34	34
תוכנית תעסוקתית אישית	36	36	36
קבלת רישיון לעיסוק במקצועות המחייבים רישיון ישראלי	37	37	37
חיפוש עבודה	41	41	41



הליכי-הקליטה ליוצאי אתיופיה

הפנקס על ידי אגף א' מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה

הפנקס על ידי אגף א' מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה
מנהלת האגף: אידה בן שיטרי
תחוקה: אשר שטון ורחל חדד
עריכת לשון בעברית: רחל חדד
תרגום לאמהרית: אברהם ירדאי
מספר קטלוג: 1313423010

© כל הזכויות שמורות
ירושלים 2023

www.klita.gov.il
info@moia.gov.il

מרכז מידע טלפוני ארצי:
*2994 | 03-9733333



הודפס על ידי המדפיס הממשלתי

לידיעתכם,
מדריך מידע וזכויות ליוצאי אתיופיה מוגש לנוחיותכם בחוברת זו בשתי שפות: עברית ואמהרית.
שימו לב כי שתי השפות בחוברת זו מופיעות ברצף אחת אחרי השנייה לעיונכם.

שירות צבאי במסגרת עתודת עולים	62	ወደ ፊት (በሚቀጥለው) ወታደርነት የሚያገለግሉ አዲስ ገቢዎች ወታደራዊ አገልግሎት
שירות לאומי־אזרחי	63	ብሄራዊ ሲቪላዊ አገልግሎት
רישיון נהיגה	63	መንጃ ፈቃድ
המרת רישיון נהיגה זר לרישיון ישראלי	63	የውጪ መንጃ ፈቃድ ወደ እስራኤል መንጃ ፍቃድ መለወጥ
הוצאת רישיון נהיגה בישראל	65	በእስራኤል አገር መንጃ ፈቃድ ማውጣት
המוסד לבטיחות לאומי	65	የብሄራዊ ዋስትና ተቋም (ህምሳድ ልቢጡዋኸ ልኡሚ)
תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות	66	የቢጡዋኸ ልኡሚ እና የጤና ዋስትና ክፊያ
קבלת קצבאות	67	ለጠሮተኞችና ለሌላ የሚገባቸው ክፍያ
שירותי רווחה	73	የምቹ ኑሮ አገልግሎት (ሺፋቴይ ርኻ)
שירותי רווחה במרכזי הקליטה	73	በመርከብ ቅለጣ የምቹ ኑሮ አገልግሎት
שירותי רווחה ברשויות המקומיות	73	በመዘጋጃ ቤቶች የደህና ምቹ ኑሮ አገልግሎት
שירותי הרווחה של משרד העלייה והקליטה	74	የአሊያና ቅለጣ ሚኒስትር ቢሮ የደህና ምቹ ኑሮ አገልግሎት
אזרחים ותיקים	75	ጠሮተኞች
תעודת אזרח ותיק	75	የጠሮተኛ ፈቃድ (ማታወቂያ)
הטבות נוספות למקבילים השלמת הכנסה	76	የገቢ መረጋገጫ ክፍያ ለሚከፈላቸው ተጨማሪ ነገሮች
אסירי ציון והרוגי מלכות	77	የጽዮን እስረኞችና በባዕድ መንግስታት የተገደሉት
הכרה וזכויות	77	እውቅና እና መብቶች
הוקרה	77	ክብር
למידע ויצירת קשר	77	ለመረጃና ግንኙነት ለመፍጠር
הנצחת הנספים בדרכם לישראל	78	እስራኤል ለመድረስ በመንገዳቸው/ጉዞአቸው ሂወታቸው ያጡ ታሪክ ዘላክለማዊ ማድረግ
צרכנות נבונה	78	በግዢ ብልህ መሆን
ביטול עסקה	78	ኢቃ ከተገዛ በኋላ ግዢውን መሰረዝ
אחריות ושירות לאחר מכירה	80	ኢቃው ከተሸጠ በኋላ የሚኖረው ሃላፊነትና አገልግሎት



סיוע למדענים, לאומנים ולספורטאים	41	ለሳይንቲስቶች፣ ለአርቲስቶችና እስፖርተኞች እርዳታ
תוכניות השתלבות בתעסוקה מטעם משרד העבודה	42	በስራ ሚኒስትር ቢሮ በኩል በስራ ላይ የማስማራት ፕሮግራም
זכויות עובדים	44	የስራተኞች መብት
יזמות עסקית	45	የስራ እቅድ
סיוע משרד העלייה והקליטה לעידוד יזמות עסקית	45	የስራ ፕሮግራም የማውጣት ማበረታቻ የአሊያና ቅለጣ ቢሮ እርዳታ
סיוע משרד הכלכלה והתעשייה לעידוד יזמות עסקית	46	የንግድ ድርጅት በማቋቋም የኢኮኖሚና ኢንዱስትሪ ሚኒስትር ቢሮ የማበረታቻ እርዳታ
המרכז לקליטה במדע	46	በሳይንስ ስራ ማስያዝ (መስጠት) ማዕከል
קליטת מדענים	46	ሳይንቲስቶች ለስራ መቀበል
מלגות לתלמידי מחקר	47	ለምርምር ተማሪዎች ስኮላርሺፕ
שירותי בריאות	47	የጤና አገልግሎት
חוק ביטוח בריאות ממלכתי	47	መንግስታዊ የጤና ዋስትና ህግ
הנחה לעולים על שירותי בריאות	48	በጤና ጥበቃ አገልግሎት ለአዲስ ገቢዎች ቅናሽ ክፊፍያ
שירותי בריאות לילדים	48	የልጆች የጤና አገልግሎት
שירותי חירום	49	የአስቸኳይ ጊዜ አገልግሎት
מוקדים טלפוניים בשפות	51	በተለያዩ ቋንቋዎች የሚሰራ(የሚመልስ) የስልክ ማዕከል
חינוך	51	ትምህርት
סיוע לתלמידים עולים	52	ለአዲስ ገቢዎች ተማሪዎች እርዳታ
סיוע לסטודנטים	54	ለዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች እርዳታ
סיוע מהמינהל לסטודנטים עולים	54	የአስተዳደሩ ለአዲስ ገቢዎች ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች እርዳታ
סיוע מהמועצה להשכלה גבוהה	59	ከከፍተኛ ትምህርት ኮሚቴ (ኮውንስል) እርዳታ
שירות בצה"ל	60	በመከላከያ ሰራዊት አገልግሎት
לפני הגיוס	60	ከወታደርነት ምልመላ በፊት
השירות הסדיר	60	መደበኛው አገልግሎት
סיוע לחיילים	61	ለወታደሮች እርዳታ



עולים יקרים,

ברוכים הבאים למדינת ישראל! אנו מאחלים לכם קליטה טובה ומוצלחת.

העלייה לישראל היא התחלה חדשה בכל תחומי החיים: שפה חדשה, מציאת בית ועבודה, ליווי הילדים בכניסתם למסגרת לימודים, השתלבות בחיי החברה ועוד. משרד העלייה והקליטה ילווה אתכם בכל צעדיכם להשתלבות בתחומים השונים.

במטרה לעזור לכם בתהליך הקליטה בישראל, מעניקה לכם מדינת ישראל סיוע במגוון תחומים, כגון דיור, תעסוקה ולימודים. הסיוע ניתן ממשרד העלייה והקליטה, ממשרדי ממשלה נוספים ומגופים אחרים, כגון רשויות מקומיות, רשות המיסים, צה"ל ועוד.

במדריך זה תקבלו מידע כללי על סוגי הסיוע השונים ועל תנאי הזכויות לקבלתם וכן על הפעולות שעליכם לבצע כדי לקבל את הסיוע המגיע לכם.

בתקופת שהייתכם הראשונה בארץ מאפשרת לכם מדינת ישראל לגור במרכז קליטה. שם ידאגו לכל צרכיכם וילוו אתכם בכל הצעדים שעליכם לעשות לצורך קליטה מוצלחת. משרד העלייה והקליטה מעמיד לרשותכם במרכז הקליטה יועץ קליטה אישי. יועץ הקליטה ייתן לכם את המידע הדרוש על הסיוע שאתם זכאים לו ועל הצעדים שעליכם לעשות. מלווה מטעם מרכז הקליטה ילווה אתכם בכל הפעולות שעליכם לעשות: פתיחת חשבון בנק, רישום הילדים למוסדות חינוך ועוד.

בתקופת שהייתכם במרכז הקליטה תלמדו באולפנים – אולפן ללימוד השפה העברית ואולפן גיור. לאחר סיום האולפן יבנו עימכם תוכנית תעסוקתית ויסייעו לכם להשתלב בעבודה.

במקביל לפגישות עם יועץ הקליטה מומלץ להירשם לאזור האירוי באתר משרד העלייה והקליטה. האזור האירוי יאפשר לכם לקבל מידע על הסיוע ועל התשלומים שקיבלתם ממשרד העלייה והקליטה ועל עזרה והטבות שאתם זכאים לקבל בעתיד. דרך האזור האירוי ניתן גם לשלוח פנייה מקוונת בשפתכם ליועץ הקליטה. מידע מפורט על הרשמה לאזור האירוי ניתן למצוא באתר המשרד בכתובת:

<https://www.gov.il/he/service/private-area-new-immigrants-and-returning-residents>

בפרסום זה אנו מביאים בפניכם את עיקרי המידע הדרוש לצורך קליטתכם המוצלחת. לפרטים נוספים ולהרחבה היכנסו לאתר משרד העלייה והקליטה (הפועל במגוון שפות כולל בשפה האמהרית), לאתרי משרדי ממשלה נוספים ולאתרים רלוונטיים אחרים ופנו ליועץ הקליטה שלכם. תוכלו לקבל פרטים נוספים גם בפרסומים של משרד העלייה והקליטה. לרשותכם רשימת פרסומים וטופס הזמנה בסוף חוברת זו.

שימו לב, הסיוע שאתם זכאים לקבל כעולים ב-15 השנים הראשונות לעלייתכם הוא באחריות משרד העלייה והקליטה ובשיתוף עם משרדי ממשלה נוספים. בשנים אלו תוכלו לפנות למשרד העלייה והקליטה בכל נושא הקשור לזכויותכם כעולים.

לאחר 15 שנים מהעלייה תם הסיוע ממשרד העלייה והקליטה, ואתם יכולים לקבל סיוע

איסור הטעיה והפעלת השפעה בלתי הוגנת	80	ማሳሰቢያ ተገቢ ያልሆነ ተጽኖ ከልክል ስለመሆኑ
מה ניתן לעשות במקרה של הפרת חוק הגנת הצרכן	80	የገዢዎች መብት እንዲከበር የሚያደርግ ተከላካይ ህጉ ሲጣስ ምን ማድረግ ይቻላል
פניות ותלונות למשרד העלייה והקליטה	81	የአሊያና ቅሊጥ ሚኒስቴር ቢሮ መጠየቅና ክስ ማቅረብ
תלונות למשרד מבקר המדינה על גופים ציבוריים	82	ህዝባዊና መንግስታዊ ተቋማት በሀገሪቱ የቁጥጥር ባለስልጣን መከሰስ
כתובות וטלפונים	83	አድራሻዎች እና ስልኮች
רגע מזמנך!	98	ከጊዜህ አንዲት ደቂቃ!

קליטה בנמל התעופה

מסמכים שתקבלו בנמל התעופה

תעודת עולה או תעודת זכאות

תעודת עולה/זכאות היא פנקס הניתן לזכאי יחיד או למשפחה. הפנקס משמש לרישום הסיוע וההטבות שתקבלו במהלך תהליך הקליטה. בתעודה מופיעה תמונת הזכאי. בתעודה משפחתית יופיעו תמונות שני בני הזוג ורשימת הילדים שעלו עם הוריהם ושגילם עד 21. ילדי משפחה שגילם למעלה מ-21 וכן ילדי משפחה שמצבם המשפחתי הוא נשוי/גרשו/אלמן מקבלים תעודה נפרדת. חשוב שהתעודה תהיה בידיכם בכל פנייה לקבלת סיוע והטבות שונות ממשד העלייה והקליטה, בפנייה לבנק, בפנייה לביטוח לאומי, בעת ההרשמה לקופת חולים וכו'.

שימו לב!

ודאו שכל הפרטים הרשומים בתעודה מדויקים, מכיוון שסוגים שונים של סיוע ניתנים בהתאם למספר הנפשות במשפחה ובהתאם לגיל הילדים. אם חל שינוי במצבכם האישי – נישואין, לידה, גירושין או פטירה – פנו למשרד העלייה והקליטה עם המסמכים המתאימים כדי לרשום את השינוי בתעודה.

טופס רישום אוכלוסין

לאחר קליטתכם בנמל התעופה תקבלו טופס רישום במרשם האוכלוסין כדי שתוכלו לגשת לאחת מלשכות רשות האוכלוסין וההגירה לשם הנפקת תעודת זהות.

רישום לקופת חולים

בנמל התעופה תוכלו להירשם לקופת חולים לפי בחירתכם, כדי שתוכלו לקבל שירותי בריאות ללא עיכוב. אם לא נרשמתם בנמל התעופה, תצטרכו להירשם לאחר מכן באחד מסניפי רשות הדואר או באתר המוסד לביטוח לאומי.

הסיוע הכספי הראשון

בנתב"ג תקבלו את הסיוע הכספי הראשון – התשלום הראשון של "סל הקליטה". סל הקליטה הוא סיוע כספי הניתן כדמי מחיה מדי חודש במשך השנה הראשונה לשהייתכם בישראל. התשלום הראשון בנתב"ג יינתן לכם במזומן והתשלומים הבאים יועברו לחשבון הבנק שלכם.

שירותים נוספים בנמל התעופה

שירותים נוספים העומדים לרשותכם במתחם הקליטה של משרד העלייה והקליטה בנמל התעופה:

ממשרדים אחרים, כמו כל אזורי ישראלי שאינו עולה. כל משרד נותן סיוע בתחום אחריות: סיוע בדיור – משרד הבינוי והשיכון, סיוע לבעלי עסקים – משרד הכלכלה והתעשייה, שירותי בריאות – משרד הבריאות, סיוע ברווחה ובשירותים לאזרחים ותיקים – משרד הרווחה והביטחון החברתי, סיוע בתעסוקה – משרד העבודה, סיוע לתלמידים – משרד החינוך ועוד. בחוברת זו הבאנו מידע חלקי גם על הסיוע מהמשרדים השונים. למידע מלא פנו למשרד הרלוונטי.

למידע כללי ולפניות בעניין הסיוע ליוצאי אתיופיה לאחר 15 שנים מהעלייה פנו לרשות המקומית שבה אתם מתגוררים או ישירות למשרד הממשלתי שממנו ברצונכם לקבל סיוע.

לפרטי ההתקשרות עם נציג באזור מגוריהם היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/Departments/General/ath_contact

למידע על תוכנית הסיוע היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/departments/integration_program/govil-landing-page

לקריאת החוברת בעברית ובאמהרית באתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה או להורדת החוברת מהאתר היכנסו לדף הבית של משרד העלייה והקליטה בכתובת:

www.klita.gov.il, גללו למטה לכותרת "מידע לציבור", בחרו: "מידע לעולה בשפות" ואתרו את החוברת על פי רשימת הנושאים, או היכנסו לאתר משרד העלייה והקליטה באמהרית בכתובת: https://govextra.gov.il/moia/moia_amharit/home.

לתשומת ליבכם, חוברת זו הופקה עבורכם כחוברת דו-לשונית: עברית ואמהרית. תרגום המידע לאמהרית בחוברת זו ניתן כשירות לצורך התמצאות בלבד. הנוסח בעברית הוא הנוסח הקובע. כמו כן, הזכויות ממשרדי הממשלה השונים המפורטות במדריך זה – חלקן זכויות שזכאים להן כלל העולים וחלקן זכויות ייעודיות ליוצאי אתיופיה.

ליצירת קשר עם משרד העלייה והקליטה:

טלפון: 2994* או 03-9733333

פקס: 072-3229697

אתר: www.klita.gov.il

אתר באמהרית: https://govextra.gov.il/moia/moia_amharit/home

דואר אלקטרוני: info@moia.gov.il

שימו לב!

המידע המתפרסם בחוברת זו הוא כלי עזר לצורך התמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. נתונים אישיים שלכם כגון שהייה בישראל, שינוי המצב המשפחתי וכד' עשויים להשפיע על זכאותכם. לפיכך לפני שאתם נוקטים פעולה כלשהי – אנא בדקו זכאותכם. מקורות המידע בעניין החוקים והנהלים הם הגופים הרשמיים, אולם ייתכנו מקרים של שיבוש, טעות או אי-התאמה בין המידע המתפרסם כאן לבין החוקים והנהלים. כמו כן הנהלים עשויים להשתנות מעת לעת. במקרים אלו החוקים והנהלים המעודכנים הם הקובעים ולא הפרסום בחוברת.

המידע המנוסח בלשון זכר פונה לנשים ולגברים כאחד.



מרכזי הקליטה - צעדים ראשונים

עולים מאתיופיה זכאים להתגורר במרכז קליטה בישראל בתקופה הראשונה לעלייתם. מרכזי הקליטה מאפשרים לעולים "נחיתה רכה" בתקופה הראשונה של ההסתגלות לחיים בישראל. את מרכזי הקליטה מנהלת ומפעילה היחידה לעלייה ולקליטה של הסוכנות היהודית. לאחר תקופת מעבר זו העולים עוברים לגור בדוור קבע. אפשרות המגורים במרכז קליטה היא בכפוף לתנאים ולנהלים של הסוכנות היהודית. כיום קיימים מרכזי קליטה ליוצאי אתיופיה ביישובים: באר שבע, נהריה, צפת, טבריה, קריית גת ועוד.

תהליך הקליטה במרכז הקליטה

עם ההגעה למרכז הקליטה תוכלו להתארגן ולהתמקם ביחידת הדוור המיועדת לכם. צוות מרכז הקליטה יסייע לכם במידת הצורך. ביחידת הדוור ישנו ציוד בסיסי (ארון, מקרר, מיטה וכו'). כמו כן תקבלו כלים בסיסיים (סכו"ם, צלחות, כוסות, כלי מיטה וכו') וסל מזון לשלושת הימים הראשונים (מוצרים יבשים, לחם, מוצרי חלב, פירות וירקות, עוף, חומרי ניקוי והיגיינה וכו'). יהיה עליכם לחתום על חוזה שכירות ותשלמו שכר דירה מסובסד.

לאחר ההתארגנות יתקיים סיור במרכז הקליטה, ובו תקבלו הסבר על המקום ותכירו את הצוות. במהלך השבוע הראשון יהיה סיור להתמצאות בסביבת מרכז הקליטה. במסגרת הסיור תכירו מוסדות נותני שירות בסביבת מרכז הקליטה, כגון חנויות, מרפאות, מסגרות לילדים וכו'. צוות מרכז הקליטה מפעיל תוכנית קליטה לשילוב העולים בחברה בישראל בתחומי החיים השונים תוך חיבור לשירותים הקיימים בקהילה. במשך השנה הראשונה במרכז הקליטה מתקיימים ירידי מידע והסברה, סדנאות בנושאים חשובים, אירועי חברה ותרבות והדרכות בנושאים שונים. בתוכנית הקליטה ישימו דגש על אפשרויות יציאה ממרכז הקליטה לדוור קבע.

צוות העובדים במרכז הקליטה כולל גם עובדים סוציאליים. העובדים הסוציאליים נותנים שירותי ייעוץ והכוון לעולים, בייחוד לאלו שחווים קושי או משבר. העובדים הסוציאליים גם מסייעים במיצוי זכויות מול גורמים שונים, כגון ביטוח לאומי ומשרד הרווחה והביטחון החברתי. יועצי קליטה מגיעים מדי פעם בפעם למרכז הקליטה למתן ייעוץ ומידע.

שימו לב!

כדי להימנע מאי נעימויות, היזהרו לא לחתום על התחייבויות שונות שמציעים לכם גורמים פרטיים ללא התייעצות עם עובדי מרכז הקליטה.

- חדר אימהות - לטיפול בתינוקות, להנקה ולהחלפת חיתולים.
- אחות לאנשים עם מוגבלות או חולים הזקוקים לעזרה.
- טלפון לשיחות חנם לארץ כדי להודיע לקרובי משפחה על בואכם.
- כיבוד קל.
- ייתכן שתקבלו כרטיס sim עם חבילת שיחות לישראל.

מדריך ממרכז הקליטה ילווה אתכם בתהליך הרישום וקבלת המסמכים, ויחד איתו תיסעו לאחר מכן בהסעה מאורגנת למרכז הקליטה - מקום המגורים הראשון שלכם בישראל.

חובת דיווח לרשות המיסים על הכנסת כספים לישראל ועל הוצאתם ממנה

סעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון קובע כי חובה על אדם לדווח על כספים שעזמו בעת הכניסה לישראל או היציאה ממנה, אם שווי הכספים הוא מעל סף הדיווח של 50,000 ש"ח או 12,000 ש"ח (במעבר גבול יבשתי).

אם אדם נוסע עם אדם אחר חובה לדווח גם כאשר:

1. נוסע אחד מחזיק כספים שסכומם מעל סף הדיווח. העובדה שהוא נוסע עם נוסע אחר (גם אם מדובר בבן משפחה) אינה פוטרת אותו מחובת הדיווח.
 2. נוסעים שונים מחזיקים כספים בבעלות משותפת - כל אחד מהם מחזיק בכליו סכום שהוא מתחת לסף הדיווח והסכום הכולל הוא מעל סף הדיווח, למשל כאשר מדובר בבני משפחה הנוסעים ביחד והכסף הוא בבעלות משותפת של בני המשפחה.
- בכל מקרה של ספק לגבי החובה לדווח, ניתן להתייעץ עם עובדי המכס הנמצאים במעבר הגבול.

לאופן הגשת הדיווח ראו באתר האינטרנט - [דיווח על הכנסת כספים לישראל והוצאתם מהמדינה](#) (הטופס זמין בשפות עברית, אנגלית, ערבית ורוסית).



במרכז הקליטה תבצעו את ההליכים הדרושים לקליטתכם. צוות מרכז הקליטה ילווה אתכם ויספק לכם תרגום בעת הצורך.

הנפקת תעודת זהות

כל תושב ישראל בן 16 ומעלה חייב על פי חוק לשאת עימו תמיד תעודה מזהה. תעודת זהות משמשת אמצעי זהויה בעת פנייה למשרדי ממשלה ולמוסדות ציבוריים, לצורך קבלת מסמכים שונים, בעת בחירות לכנסת ועוד.

בימים הראשונים לשהייתכם בארץ עליכם להגיע לרשות האוכלוסין וההגירה לצורך הנפקת תעודת זהות. מדריכים ממרכז הקליטה ילוו אתכם.

לצורך הגעה ללשכת האוכלוסין וההגירה יש לקבוע תור מראש – באתר [GoVisit](https://govisit.gov.il), באפליקציה או בטלפון *3450.

המסמכים הדרושים לצורך הנפקת תעודת זהות:

- הפניה להוצאת תעודת זהות (ניתן בשדה התעופה)
- תעודת זכאות – מקור + צילום
- תמונות פספורט

בלשכת האוכלוסין וההגירה תקבלו תעודת זהות זמנית התקפה לתשעה חודשים. תעודת זהות ביומטרית תישלח אליכם בדואר בתוך שבועיים. אם התעודה לא הגיעה בדואר, יש לגשת לרשות האוכלוסין וההגירה.

שימו לב!

כל שינוי בפרטים (שינוי כתובת, מצב משפחתי, לידה) מחייב הוצאת ספח חדש.

לידיעתכם, עולה חדש בשנתיים הראשונות לעלייתו עשוי להיות זכאי ל-40% הנחה באגרת רישום נישואין ברבנות.

רישום לקופת חולים

כל תושבי ישראל מבוטחים בביטוח בריאות מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. רישום לאחת מקופות החולים הוא תנאי הכרחי לקבלת השירותים הרפואיים. בישראל פועלות ארבע קופות חולים: **כללית** – טלפון: *2700, **מכבי** – טלפון: *3555, **מאוזחדת** – טלפון: *3833 ו**לאומית** – טלפון: *507. תוכלו להירשם לאיזו מהן שתבחרו.

אפשר להירשם לקופת חולים כבר בנמל התעופה, עם ההגעה לארץ (ללא תשלום). אם לא נרשמתם לקופת חולים בנמל התעופה עליכם להירשם בסניף של רשות הדואר (בתשלום אגרה) או לאחר 3 שבועות מיום ההגעה לישראל – באתר האינטרנט של המוסד לביטוח

לאומי (ללא תשלום). לאחר הרישום חובה לגשת לקופת החולים לשם השלמת תהליך הרישום. מומלץ להירשם לקופת חולים שיש לה סניף הסמוך למקום מגוריכם. מדריך ממרכז הקליטה יסייע לכם בביצוע ההליך.

שימו לב!

חשוב ביותר להירשם לקופת החולים מייד עם הגעתכם ארצה כדי שתוכלו לקבל שירותי בריאות ברגע שתזדקקו להם. אי-ביצוע הרישום עלול ליצור קשיים מיותרים בקבלת הטיפול הרפואי ולגרום להוצאות בלתי צפויות.

עם השלמת הרישום אתם זכאים לקבל שירותים רפואיים בסניף שנרשמתם בו ובכל אחד מסניפי קופת החולים שלכם.

שימו לב!

מי שלא נרשם לקופת חולים בתוך 90 יום מיום עלייתו יוכל לעשות זאת רק בסניף המוסד לביטוח לאומי.

למידע על תשלום דמי ביטוח בריאות עיינו בפרק "שירותי בריאות" ובפרק "המוסד לביטוח לאומי".

פתיחת חשבון בנק

כדי לקבל את הסיוע הכספי המגיע לכם, עליכם לפתוח חשבון בנק המנוהל במטבעי ישראל בכל בנק שתבחרו. ביחידה משפחתית שבה שני בני זוג, חשבון הבנק חייב להיות רשום על שם שני בני הזוג, ועל שניהם להיות נוכחים בעת פתיחת החשבון. מומלץ שמדריך ממרכז הקליטה יהיה נוכח בעת פתיחת החשבון.

עליכם להפקיד בחשבון סכום כלשהו (אפילו שקל אחד) כדי שהחשבון יהיה פעיל ושתהיה אפשרות להעביר אליו את כספי הסיוע. לאחר מכן עליכם למסור את אישור פתיחת החשבון (את המסמך המקורי) ואת פרטי החשבון ליועץ הקליטה. העתק של המסמך עם פרטי החשבון שלכם עליכם למסור למדריך ממרכז הקליטה אשר מטפל בנושא ביטוח לאומי כדי שפרטי החשבון שלכם יועברו למוסד לביטוח לאומי ותוכלו לקבל קצבת ילדים וקצבאות אחרות, אם אתם זכאים לכך.

שימו לב!

לא רצוי לשנות את מספר החשבון בשנים הראשונות לעלייה. אם בכל זאת נאלצתם לשנות את פרטי החשבון, דווחו על כך מייד למשרד העלייה והקליטה ולביטוח הלאומי.

המסמכים הדרושים לפתיחת חשבון בנק

- תעודת עולה/זכאות של שני בני הזוג.
- ייפוי כוח נטריוני, במקרה שאחד מבני הזוג אינו יכול להגיע לבנק.

- תעודת זהות, למי שכבר הונפקה לו כזו. על פי חוק מחויבים הבנקים לקבל תעודת עולה כתחליף לתעודת זהות עד 30 יום ממועד העלייה. בעלי תעודת זכאות חייבים קודם להנפיק תעודת זהות ברשות האוכלוסין וההגירה.
- לידיעתכם, ישנם בנקים הדורשים מספר תיק במס הכנסה בארץ המוצא.

שימו לב!

אל תשכחו לקחת מהבנק אישור פתיחת חשבון (מומלץ לבקש גם אסמכתה על הפקדה לחשבון). יש להביאו לפגישה עם יועץ הקליטה לצורך הסדרת קבלת כספי הסיוע ישירות לחשבונכם.

פגישה עם יועץ הקליטה האישי

הגורם הראשון והעיקרי שסייע לכם במשרד העלייה והקליטה הוא יועץ הקליטה האישי. במרכז הקליטה תיפגשו עם יועץ הקליטה האישי שלכם להיכרות, אימות הפרטים האישיים, הסבר על הסיוע הכספי והכוונה לצעדים הבאים שעליכם לעשות. יש להביא לפגישה עם היועץ את פרטי חשבון הבנק שפתחתם ותעודת זכאות.

פנייה מקוונת ליועץ הקליטה

משרד העלייה והקליטה הרחיב את השירות הדיגיטלי לעולה, וכעת הוא מאפשר פניות מקוונות ליועץ הקליטה (באמצעות מחשב או טלפון נייד) באזור האישי באתר האינטרנט. זאת כדי לאפשר תקשורת מהירה ויעילה עם יועץ הקליטה ללא צורך בהגעה פיזית. השירות ניתן במגוון שפות.

בדרך זו ניתן לבצע פעולות רבות ובהן:

- לשלוח פנייה מקוונת ליועץ הקליטה.
- לשאול שאלה או לבצע בירור.
- לחתום על הצהרות ולצרף מסמכים רלוונטיים.
- לקבל מידע.
- לשלוח מסמכים.
- להנפיק אישורים.

הפנייה טופל בתוך 5 ימי עסקים לכל היותר. עם סיום הטיפול בפנייה יישלח לעולה מסרון המודיע כי התקבלה תשובה לפנייה באזור האישי.

לצורך קבלת השירות יש להירשם תחילה לאזור האישי באתר השירותים והמידע הממשלתי בקישור:

<https://my.gov.il/landing>

לאחר מכן ניתן יהיה להיכנס לאזור האישי של משרד העלייה והקליטה בקישור:

<https://www.gov.il/ssoapps/moia/personalinfo>

קבלת סל קליטה

סל הקליטה הוא סיוע כספי המיועד לעזור לעולה בתקופת ההתארגנות הראשונה בארץ. הסיוע ניתן בתשלומים חודשיים, והוא מוענק לעולים יוצאי אתיופיה במשך שנה.

סל הקליטה הוא משפחתי (כולל ילדים עד גיל 21), והסכום נקבע בהתאם להרכב המשפחה. הסכום כולל גם הבטחת הכנסה.

בני עולים בני 18-21 הכלולים בתעודה המשפחתית עשויים להיות זכאים להבטחת הכנסה בנפרד ממשפחתם החל מהחודש השביעי לעלייה ועד תום החודש ה-12.

תקופת הזכאות לקבלת הסיוע בסל קליטה

הזכאות לסל קליטה היא בתוך שנה מיום קבלת מעמד עולה או זכאות כעולה.

יציאה לחו"ל מפסיקה את תשלומי סל הקליטה. עולים חדשים שיוצאים לחו"ל וחוזרים לישראל בתוך השנה הראשונה לעלייה זכאים לחידוש תשלומי סל הקליטה. מומלץ לוודא לאחר החזרה לארץ שהתשלומים אכן ממשיכים, ובמקרה הצורך לפנות ליועץ הקליטה.

אופן קבלת סל הקליטה

כספי סל הקליטה משולמים ב-13 תשלומים. את התשלום הראשון מקבלים העולים חלקו במזומן בנתב"ג וחלקו לאחר מכן לחשבון הבנק. יתרת כספי סל הקליטה מופקדים בחשבון הבנק של העולה ב-12 תשלומים חודשיים.

כדי שכספי סל הקליטה יופקדו בחשבונכם, עליכם לפתוח חשבון בנק ישראלי ולהפקיד בו שקל אחד לפחות – ראו פרטים לעיל.

במקרה של תקלה כלשהי בקבלת כספי סל הקליטה, פנו מייד ליועץ הקליטה.

הבטחת הכנסה מביטוח לאומי החל מהשנה השנייה

עם תחילת השנה השנייה לעלייתכם, בתום תשלומי סל הקליטה, אתם עשויים להיות זכאים לקצבת הבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי. לשם כך עליכם להגיש בקשה למוסד לביטוח לאומי. במקביל יש לפתוח תיק בלשכת התעסוקה ולהתייצב בלשכה פעם בחודש (בימים שיחליט הפקיד). הזכאות לקצבת הבטחת הכנסה היא ממועד מסירת טופס התביעה (בצירוף כל המסמכים הנדרשים) לביטוח הלאומי. חובה לצרף אישור סיום קבלת סל קליטה.

שימו לב!

ללא התייצבות מלאה של שני בני הזוג לא תהיו זכאים לקבל קצבת הבטחת הכנסה.

עולים ששולבו במקומות תעסוקה מייד עם סיום האולפן אינם צריכים לפנות ללשכת תעסוקה או לביטוח לאומי. ראו מידע נוסף על יציאה לעבודה בסוף הפרק וכן בפרק "תעסוקה".

פרטים נוספים על הבטחת הכנסה תמצאו להלן בפרק "המוסד לביטוח לאומי". תוכלו לקבל מידע גם באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי בכתובת: www.btl.gov.il ובחוברת "ביטוח לאומי" של משרד העלייה והקליטה.



חוק לימוד חובה

חוק לימוד חובה התש"ט-1949 (מכונה גם "חוק חינוך חובה") קובע שכל ילד בישראל חייב ללמוד במסגרת חינוך (גן ילדים או בית ספר). כיום חינוך חובה חל על ילדים ונערים שבתחילת שנת הלימודים מלאו להם 3 עד 17 שנים. לפרטים ראו פרק "חינוך" בהמשך חוברת זו.

יש לרשום את הילדים במוסדות החינוך על פי גילם:

מגיל 3 חודשים ועד 3 שנים – החינוך אינו חובה. המעוניינים יכולים לרשום את ילדיהם למעונות יום או למשפחתונים ציבוריים בפיקוח ממשלתי בתשלום.

בני 3-6 – גני ילדים.

בני 6-12 – בתי ספר יסודיים (כיתות א' עד ו').

בני 12-15 – חטיבות הביניים (כיתות ז' עד ט').

בני 15-18 – החטיבה העליונה – בתי ספר תיכוניים (כיתות י' עד י"ב).

ישנן מסגרות שבהם החלוקה שונה. למשל, בתי ספר יסודיים שכוללים כיתות א'-ח'.

אופן הרישום

צוות מרכז הקליטה ילווה אתכם בתהליך הרישום למוסדות החינוך.

רישום למעונות יום ולמשפחתונים

הרישום למעונות יום ומשפחתונים מתבצע במשרד העבודה. צוות מרכז הקליטה ילווה אתכם בתהליך הרישום.

רישום לגני ילדים ולבתי ספר

ההרשמה לגני הילדים ולבתי הספר היסודיים מתבצעת הרשות המקומית.

כיום ברוב הרשויות ניתנת אפשרות לרשום את הילדים למוסדות החינוך באמצעות אתר אינטרנט מאובטח המיועד לכך – פורטל רשות זמינה:

www.cityedu.co.il

לבתי הספר העל-יסודיים יש להירשם ברשות המקומית או בבית הספר עצמו, תלוי באזור.

פנייה למוסד לביטוח לאומי

בהגיעכם ארצה עליכם לפנות למוסד לביטוח לאומי כדי לבדוק את זכאותכם לקצבאות. המדריכים במרכז הקליטה ידריכו אתכם וילוו אתכם במידת הצורך.

משפחות עם ילדים עד גיל 18 זכאיות כבר מן החודש הראשון לעלייתן לקצבת ילדים מן המוסד לביטוח לאומי. הקצבה תועבר ישירות לחשבון הבנק שלכם.

עולים שהגיעו לגיל פרישה יפנו למדריך במרכז הקליטה כדי לבדוק מתי ואיך הם יכולים להגיש לביטוח הלאומי תביעה לקצבת אזרח ותיק.

יש לשלם למוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח. עולים חדשים בחודשים הראשונים לעלייתם פטורים מתשלום. יש לברר למשרד כמה חודשים אתם זכאים לפטור, ובתום תקופת הפטור להסדיר את התשלומים. ראו פרטים נוספים בפרק "המוסד לביטוח לאומי".

מספר הטלפון של המוסד לביטוח לאומי: *6050. אתר האינטרנט: www.btl.gov.il.

אולפנים ללימוד עברית ולגיור

לאחר ההתארגנות הראשונית תתחילו ללמוד באולפן עברית ובאולפן גיור:

הלימוד באולפן עברית מתקיים 5 ימים בשבוע בשעות הבוקר למשך 10 חודשים.

הלימוד באולפן גיור נמשך כשנה (כ-1000 שעות) ומתקיים בשעות אחר הצהריים.

תוכנית שוברי סיוע (ואוצ'רים) ללימודי עברית

לאחר עזיבת מרכז הקליטה באפשרותכם ללמוד באולפני עברית בשוק הפרטי. משרד העלייה והקליטה מעניק לעולים שוברי השתתפות (ואוצ'רים) בעלות לימודים במסגרות פרטיות. תקופת הזכאות למימוש הוואוצ'ר היא 15 שנים מיום העלייה, בהתאם להוראת שעה ולאפשרויות התקציב ובכפוף לתנאי הזכאות. הלימודים מתבצעים במסגרות פרטיות הכלולות במאגר מוסדות לימוד שנקבע מראש ומפורסם באתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה.

יש לברר את הזכאות לוואוצ'ר עם יועץ הקליטה.

לימודי עברית מקוונים

משרד העלייה והקליטה מפעיל אתר אינטרנט בשם "קולטים עברית" ללימוד השפה העברית במסגרת פרויקט "העצמת השפה". פרויקט זה מיועד לעולים חדשים או ותיקים המעוניינים לשפר את שליטתם בשפה העברית, להבין את מקורות השפה וללמוד על התרבות הישראלית בראי השפה.

כתובת האתר:

<https://govextra.gov.il/moia/learn-hebrew-he/he>

סיוע במצבי מצוקה

מוקד סיוע ותמיכה נפשית מקצועית לעולים

משרד העלייה והקליטה בשיתוף עמותת ער"ן מפעיל מוקד סיוע נפשי לעולים חדשים ולתושבים חוזרים. המענה ניתן בשפות שונות על ידי אנשי מקצוע מתחומי בריאות הנפש. המוקד מיועד לעולים מגיל 18 (אין הגבלה על הוותק בארץ). על הפניות חל חיסיון טיפולי מלא.

המוקד מספק בין השאר:

- סיוע נפשי מותאם תרבותית לעולים החווים מצוקה על רקע תהליכי קליטה.

- הפגה של בדידות.
 - תמיכה וחיוזוק החוסן האישי והמשפחתי.
 - תמיכה נפשית לעולים המטפלים בהורים סיעודיים.
 - סיוע ראשוני במצבי לחץ ודחק והקניית כלים להתמודדות.
 - במקרה הצורך – הפניה לגורמי טיפול וליווי מקצועיים.
- המוקד פועל בשפות: אנגלית, רוסית, אמהרית, צרפתית וספרדית בימים א'-ה' בין השעות 16:00-21:00 (ללא ערבי חג וחגים).
- טלפון המוקד: *3201.

סיוע מיוחד לעולים במצב של מצוקה זמנית – קרן מנהל המחוז

במקרה של מצוקה זמנית קשה, ניתן לפנות אל יועץ הקליטה במרחב או בסניף של המשרד ולבקש סיוע כספי מיוחד מקרן מנהל המחוז. סיוע זה הוא חד־פעמי. פרטים נוספים ניתן לקבל אצל יועצי הקליטה.

שימו לב!

במשך תקופת שהייתכם במרכז הקליטה אתם עשויים להיות זכאים לזכויות נוספות כגון קצבאות הביטוח הלאומי. הזכויות השונות מוצגות בפרקים הבאים.

סיוע משפטי ממשרד המשפטים

עולים עשויים לקבל סיוע משפטי ממשרד המשפטים במגוון נושאים כגון הכרה בילדים מאומצים, דרישות ממעסיק ועוד.

עזיבת מרכז הקליטה

בתום תקופת ההתאקלמות שלכם בארץ במרכז הקליטה תעברו לגור בדירת קבע. לזכאי סיוע בדיוור ציבורי תיתכן אפשרות לגור בדירה בדיוור הציבורי. ראו פרטים להלן בפרק "מעבר לדור קבע". הצוות ממרכז הקליטה ילווה אתכם בתהליך חיפוש הדירה, ההתארגנות הכספית וחתימת החוזה עד הכניסה לבית.

שימו לב!

במשך כל תהליך רכישת הדירה (או שכירת דירה) – חשוב מאוד לא לבצע שום פעולה בלי ליווי המדריך ממרכז הקליטה.

מענק ציוד לעוזבי מרכז קליטה

העוזבים את מרכז הקליטה לדור קבע עשויים להיות זכאים למענק כספי לרכישת ציוד, כגון

ארון, מקרר ותנור בישול. למימוש הזכאות יש לפנות למרחב משרד העלייה והקליטה באזור מגוריהם ולהציג אישור עזיבה ממרכז הקליטה.

ראו סיוע נוסף בדיוור להלן בפרק "מעבר לדור קבע".

פרויקטורים (מלווים לעולים מטעם הרשויות המקומיות)

משרד העלייה והקליטה תומך ברשויות המקומיות לצורך העמדת מלווי עולים דוברי אמהרית ותיגרית לאחר היציאה ממרכז הקליטה לדור קבע. הפרויקטורים ילוו אתכם ביישוב שבו תתגוררו ויסייעו לכם בכל נושא חיוני – רווחה, ייעוץ, עזרה בבחירת בתי ספר ומקום מגורים, סיוע כספי, תרגום מסמכים ועוד. מומלץ לבקש מיועץ הקליטה שלכם את השם והטלפון של הפרויקטור הפועל במקום מגוריהם.

מעבר לדור קבע

לאחר שלב ההתאקלמות במרכז הקליטה תעברו לגור בדירת קבע. לשם כך מעניקה לכם ממשלת ישראל סיוע כספי. מדריך ממרכז הקליטה ילווה אתכם החל משלב חיפוש הדירה, חתימה על חוזה, המצאת מסמכים, פנייה לגורמים הרלוונטיים לצורך קבלת הסיוע הכספי ועד הכניסה לדירה.

שימו לב!

חשוב מאוד להיעזר במדריך ממרכז הקליטה לפני התחייבות למתווך ולפני חתימה על חוזה.

מענק דיור לרכישת דירה

עולים יוצאי אתיופיה המתגוררים בפועל במרכזי קליטה ועומדים לרכוש דירה עשויים להיות זכאים לקבל מענק דיור לרכישת דירה בהתאם להרכב המשפחה.

מענק הרכישה ניתן על ידי משרד הבינוי והשיכון.

לצורך קבלת המענק יש להוציא אישור זכאות של "חסר דירה" מאחד מהבנקים למשכנתאות. מדריך ממרכז הקליטה יסייע לכם בכך. לפרטים נוספים על קבלת המענק פנו למשרד העלייה והקליטה.

במקביל למענק, אתם זכאים להלוואה משלימה מהבנקים ועל פי החלטותיהם של הבנקים למשכנתאות. ההלוואה כרוכה בשעבוד הדירה לבנק.

לפרטים נוספים היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בקישור:

<https://www.gov.il/he/departments/guides/maanakey-diyur-leoley-ethiopia?chapterIndex=1>

משרד העלייה והקליטה ביצע התקשרות עם קבוצת "עוגן" לצורך ייעוץ, ליווי והדרכה פיננסית לעולים השוהים במרכזי הקליטה שבכוונתם לרכוש דירה באמצעות המענק. קבוצת עוגן תשמש כתובת עבור העולים שברצונם להתנהל נכון כלכלית ולבדוק את האפשרות הפיננסית שלהם ללקיחת משכנתה. קבוצת עוגן תלווה כל משפחה באופן אישי ותתאים לה את המשכנתה המומלצת בהתאם לנתונים הפיננסיים שלה.

הלוואת זכאות (משכנתה ממשלתית)

מי שאינו מקבל מענק דיור עשוי להיות זכאי לקבל משכנתה ממשלתית ממשרד הבינוי והשיכון, בתנאים שנקבעו על ידי הממשלה. הלוואת הזכאות ניתנת דרך הבנקים למשכנתאות. ההלוואה ניתנת לעולים חסרי דירה העונים על תנאי הזכאות וברשותם תעודת זכאות בתוקף. לצורך בדיקת הזכאות יש לפנות לאחד מהבנקים למשכנתאות.

הנחה על מס רכישה

ככלל רוכשי דירות בישראל מחויבים לשלם "מס רכישה". אולם עולים עשויים להיות זכאים להנחה בתשלום מס רכישה עבור דירה שרכשו בארץ. את הבקשה להנחה יש להגיש למשרדי מיסוי המקרקעין באזור שבו נמצא הנכס ולצרף את המסמכים הנדרשים. עורך הדין שלכם יחתים אתכם על המסמכים המתאימים בעת רכישת הדירה.

סיוע בשכר דירה ליחידים ולקשישים

יחידים כולל יחידים קשישים וכן זוגות קשישים זכאים להמיר את מענק הדיור בסך 90,000 ₪ (נכון ל-2022) בסיוע מוגדל בשכר דירה לתקופה של עד 5 שנים בסכום של 1,500 ₪ לחודש ולתקופה של 60 חודשים. מימוש הזכאות יתאפשר לאחר הנפקת תעודת זכאות של "חסר דירה", המצאת חוזה שכירות ואישור ממשרד העלייה והקליטה.

הסיוע בשכר דירה ניתן על ידי משרד הבינוי והשיכון.

מקבלי הסיוע בשכר דירה זכאים לשמירת זכאותם לקבלת מענק רכישה בתקופה של 5 השנים מיום קבלת הסיוע בשכר דירה, בדומה לאלה המתגוררים במרכזי הקליטה. מימוש המענק יתאפשר החל מהשנה השנייה של קבלת הסיוע בשכר דירה ועד תום השנה החמישית. בתום 5 שנים עשויים העולים להיות זכאים לסיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון בהתאם לתנאי הזכאות בנוהלי הסיוע של משרד העלייה והקליטה בתקופת הזכאות כעולים או של משרד הבינוי והשיכון לאחר מכן.

הזכאות לסיוע בשכר דירה מותנית בהצגת אישור שהמבקש הוא "חסר דירה". המדריך ממרכז הקליטה יסייע לכם בקבלת האישור וילווה אתכם בפנייה לגורם האחראי – אחת מחברות ההרשמה לסיוע בדיור: עמידר, מילגם או מרכז אלונים-מ.ג.ע.ר.

בעת בקשת אישור "חסר דירה" עליכם להציג את המסמכים הבאים:

- תעודות זהות
- תעודת עולה
- מסמכים המעידים על מצב משפחתי – תעודת נישואין/גירושין/פטירה של בן הזוג
- במקרה של היריון – אישור ממוסד רפואי מוכר על היריון מחודש חמישי
- אישורים על הכנסות ב-6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה
- מסמכים נוספים לפי דרישה

לפרטים נוספים היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בקישור:

<https://www.gov.il/he/departments/guides/maanakey-diyur-leoley-ethiopia?chapterIndex=1>

הליך קבלת מענק הדיור ורכישת הדירה

הצוות ממרכז הקליטה ילווה אתכם בכל הצעדים.

1. הנפקת תעודת זכאות מהבנקים למשכנתאות המאשרת שאתם "חסרי דירה".
2. פנייה למתווך נדל"ן ומציאת דירה. לפני סגירת העסקה עם המתווך חשוב להקפיד על כמה דברים כמפורט בהמשך.
3. חתימה על חוזה לרכישת דירה. לפני חתימה על חוזה חשוב להקפיד על כמה דברים כמפורט בהמשך.
4. הזמנת 2 שמאיות לדירה.
5. קבלת אישור ממשרד העלייה והקליטה לקבלת המענק.
6. פנייה לבנקים למשכנתאות לקבלת המענק.

שירותי תיווך

דירות רבות מוצעות למכירה או להשכרה באמצעות מתווך (מקשר בין המוכר לקונה או בין המשכיר לשוכר). בעזרת מדריך ממרכז הקליטה תפנו למתווכים, תלכו לראות כמה דירות, תבדקו את כל הפרטים החשובים הקשורים לדירות ותבחרו את הדירה המתאימה ביותר לצורכיכם. עליכם לחתום עם המתווך על הסכם תיווך. אם העסקה אכן תיסגר ותרכשו את הדירה יהיה עליכם לשלם למתווך דמי תיווך (להלן).

חשוב:

- ✓ לקבל הדרכה ממדריך ממרכז הקליטה בטרם חתימה על מסמכי תיווך.
- ✓ לוודא שלמתווך יש רישיון תיווך בתוקף ושהוא רשום בפנקס המתווכים. יש לבקש מהמתווך שיראה לכם תעודה חתומה על ידי משרד המשפטים הכוללת תמונה שלו.
- ✓ לחתום על הסכם הזמנה בכתב הכולל את הפרטים הבאים: שם ופרטי הזיהוי של המתווך ושל הלקוח, סוג העסקה (שכירות או מכירה), תיאור הנכס, המחיר המבוקש עבור הנכס ושיעור עמלת התיווך (והאם הוא כולל מע"מ).

על פי החוק המתווך יהיה זכאי לעמלת תיווך רק בתנאי שהתקיימו שלושת התנאים הבאים:

1. הוא בעל רישיון תיווך.
2. נחתם הסכם הזמנה בכתב עם הלקוח (טופס הזמנת שירותי תיווך), אשר תורגם לשפת העולה החותם.
3. היות המתווך גורם יעיל בעסקה שהביא בסופו של דבר להתקשרות הצדדים בהסכם מחייב.

בעסקאות של קניית דירה בדרך כלל שני הצדדים משלמים – הקונה והמוכר. במקרים שלא צוין גובה העמלה, כל אחד מהצדדים משלם דמי תיווך: 2% + מע"מ. אין לשלם מעל סכום זה. בהחלט אפשר להתמקח על המחיר לפני חתימת החוזה.

בעסקאות של שכירת דירה רק המשכיר משלם למתווך. **אסור לדרוש מהשוכר לשלם דמי תיווך.** המתווך יכול לדרוש תשלום מהשוכר רק אם הודיע לו על כך מראש או אם השוכר הוא זה שפנה למתווך בבקשה למצוא לו דירה. דמי התיווך המקובלים הם עלות שכירות של חודש אחד + מע"מ.

שימו לב, החוק במדינת ישראל אוסר לשלם למתווך במזומן סכום העולה על 6,000 ₪ (נכון ל-2022). בכל מקרה על כל תשלום חייבים לתת לכם קבלה. עמדה על זכותכם לקבל קבלה.

שירותי עורך דין

בקניית דירה חשוב להיעזר בשירותיו של עורך דין **שהיה רק שלכם** ולא של המוכר. מדריך ממרכז הקליטה יסייע לכם במציאת עורך דין וילווח אתכם בתהליך חתימת החוזה. תפקיד עורך הדין הוא בין השאר לברר את מעמדם המשפטי של המקרקעין שאתם מתכוונים לרכוש (היכן בדיוק הנכס רשום, האם הבעלים הוא אכן מי שמציג את עצמו כמוכר, האם אין על הנכס משכון או תפיסה וכו') ולוודא שהנכס נרשם על שמכם. בהמשך ינסח עורך הדין את הסכם הרכישה באופן שהאינטרסים שלכם לא ייפגעו. שירותי עורך דין הם בתשלום. החוזה נערך בעברית, אך באפשרותכם לבקש שעורך הדין יתרגם את האמור בו לשפתכם כדי שתבינו היטב על מה אתם מתחייבים. **אין לחתום על מסמכים שתוכנם אינו ברור לכם לגמרי.**

שימו לב!

אין לחתום על שום מסמך בלי ליווי של מדריך ממרכז הקליטה.

שימו לב!

דרשו קבלה על כל תשלום, כולל עבור התשלומים למתווך ולעורך דין (לא פתק בכתב יד).

לפני חתימה על חוזה חשוב מאוד:

- ✓ להתייעץ עם מנהל מרכז הקליטה ועובדי הסוכנות היהודית בעניין היישוב שבו אתם רוצים לרכוש דירה והתאמתו לכם מבחינת חינוך ותעסוקה.
- ✓ לברר עם מנהל מרכז הקליטה ועובדי הסוכנות היהודית את גובה הסיוע הניתן לכם.
- ✓ לדאוג שתהיה לכם תעודת זכויות בתוכנית עולים המאשרת שאתם "חסרי דירה". התעודה מונפקת על ידי הבנקים למשכנתאות (ובמקרה של שכירות – על ידי אחת מחברות ההרשמה לסיוע בדיוור).
- ✓ לראות מספר פעמים את הדירה, הבניין והשכונה באור יום (לא בשעות החשכה).
- ✓ לדאוג שהמתווך יציג לכם תעודת מתווך חתומה על ידי משרד המשפטים בצירוף תמונה שלו, ולהקפיד לסכם עם המתווך בכתב את גובה דמי התיווך (כאמור, אין לשלם יותר מ-2% מערך הדירה + מע"מ).
- ✓ לדאוג שבחוזה הרכישה יופיע סעיף חובה הקובע: "הסכם זה ייכנס לתוקף רק עם קבלת אישור משרד העלייה והקליטה על אישור מענק דיוור לקונה. אם משרד העלייה והקליטה לא יאשר את המענק, יחזיר המוכר לקונה, תוך 5 ימים ממועד מכתבו של המשרד, את דמי הקדימה ששילם הקונה על חשבון מחיר הנכס, ללא ריבית והצמדה, ללא פיצוי או קנס כלשהו בגין אי כניסת ההסכם לתוקף".
- ✓ לחוזה יש לצרף: העתק תעודת זכויות בתוקף, העתק רישיון מתווך חתומה בידי רשם המתווכים במשרד המשפטים בצירוף תמונה, העתק החוזה עם המתווך, העתק של חוזה רכישת הדירה, העתקי שומות. (במקרה של חוזה שכירות, יש לצרף העתק תעודת זכויות בתוקף וחוזה שכירות).

שימו לב!

ככלל יש לשמור אצלכם את כל המסמכים המקוריים ולהגיש רק העתקים. במקרים נדירים שדרוש להגיש את המקור, הקפידו להשאיר לעצמכם העתק.

דיוור ציבורי

קבוצות עולים מסוימות עשויות להיות זכאיות לקבלת דירה ציבורית, בהתאם לנוהלי דיוור.

דיוור ציבורי הוא מאגר דירות בבעלות המדינה, המוצעות כפתרון דיוור לנזקקים. הדירות מושכרות בעלות נמוכה מאוד לזכאים ומנוהלות על ידי חברות מאכלסות. הדירות הציבוריות נמצאות לרוב בפריפריה – בצפון הארץ ובדרומה. מאגר הדירות הפנויות קטן, ועל כן קבלת דירה כרוכה בהמתנה ממושכת בתור ואינה מובטחת. ההרשמה לתור הממתנים לדירה ציבורית תלויה בתאריך העלייה ובחומרת המקרה הסוציאלי ומתבצעת במשרד העלייה והקליטה הסמוך למקום המגורים של העולה הזכאי. תשלום השכירות עבור הדירה משתנה לפי היישוב שבו נמצאת הדירה, גודל הדירה ורמת ההכנסה של הדייר.

במשך תקופת ההמתנה לדיוור ציבורי זכאים העולים לקבלת סיוע בשכר דירה.

תקופת הזכאות לסיוע בדיוור ציבורי כעולים היא 15 שנים מיום העלייה. בתום 15 שנים עוברים העולים לטיפולן של משרד הבינוי והשיכון. משרד הבינוי והשיכון יבחן את זכאותם לדיוור על פי נהליו.

הזכאות לסיוע בדיוור מותנית בהצגת אישור "חסר דירה" ומסמכים נוספים. את אישור "חסר דירה" מקבלים מאחת מחברות ההרשמה לסיוע בדיוור (עמידר, מילגם ומרכז אלונים-מ.ג.ע.ר. – מספרי הטלפון מופיעים בפרק "כתובות וטלפונים"). את רשימת המסמכים הנוספים הנדרשים ניתן לקבל אצל יועץ הקליטה באזור המגורים.

לצורך בדיקת הזכאות לקבלת דירה בדיוור הציבורי, בהתאם לנהלים ולאפשרויות המשרד, יש לפנות ליועץ תחום דיוור במשרד העלייה והקליטה באזור המגורים.

לפרטים נוספים היכנסו לאתר משרד הבינוי והשיכון בקישור:

https://www.gov.il/he/departments/topics/public_housing/govil-landing-page

שימו לב!

עולים חדשים זכאים להנחה בתשלומי הארנונה למשך 12 חודשים מתוך 24 החודשים הראשונים לעלייתם. הנחה בארנונה ניתנת גם לבעלי הכנסה נמוכה, אזרחים ותיקים, נכים, ניצולי שואה, חיילים ועוד. לפני הגשת הבקשה להנחה בארנונה יש לרשום את חשבון הארנונה על שם מבקש ההנחה. לקבלת ההנחה יש לפנות לרשות המקומית.

ריכוז תחומי הסיוע הכספי ממשרד העלייה והקליטה

עולים מאתיאופיה זכאים לסיוע בתחומים שונים ממשרד העלייה והקליטה למשך 15 שנים מהעלייה. תחומי הסיוע: אולפן, דיוור, תעסוקה, יזמות, חיילים ושירות לאומי, מינהל הסטודנטים, קרן מנהל מחוז, קליטה במדע, סיוע לספורטאים ולאומנים ועוד. סיוע סל קליטה ניתן לשנה. ראו פרטים על סל קליטה לעיל בפרק "מרכזי הקליטה – צעדים ראשונים".

חלק מן הזכויות הן בהתאם להוראת שעה ותלויות בתקציב.

תחום הסיוע	סוג הסיוע	תקופת הזכאות	משך הסיוע	הערות
סיוע כספי לקליטה ראשונית	סל קליטה	שנה מיום העלייה	12 חודשים	
אולפן לימוד עברית במרכז הקליטה	השתתפות בלימודים באולפן	במשך תקופת המגורים במרכז הקליטה	10 חודשים	

תחום הסיוע	סוג הסיוע	תקופת הזכאות	משך הסיוע	הערות
אולפן נוסף ללימודי עברית ו/או שוברים ללימוד עברית במוסדות פרטיים (ואוצ'רים)	שכר לימוד	בהתאם להוראת שעה ואפשרויות התקציב – 15 שנים מיום העלייה	אולפן – 5 חודשים ואוצ'ר – קורס אחד	ייתכן סיוע בדמי נסיעה ובדמי קיום בהתאם לתנאי זכאות
דיוור (בשיתוף עם משרד הבינוי והשיכון)	סיוע בשכר דירה דיוור ציבורי סיוע ברכישת דירה	סיוע בשכר דירה – מעזיבת מרכז הקליטה עד 5 שנים מיום קבלת מעמד עולה. לאחר מכן – כפוף לתנאי זכאות סיוע ברכישת דירה ודיוור ציבורי – כפוף לתנאי זכאות	שכר דירה – 5 שנים בתום 5 שנים – בכפוף לתנאי זכאות רכישת דירה ודיוור ציבורי – כפוף לתנאי זכאות	סיוע ברכישת דירה ובדיוור ציבורי מותנה באישור "חסר דירה" מענק לרכישת דירה – לעוזבי מרכזי קליטה בלבד
תעסוקה	סיוע במימון קורסים לרישוי, הסבה והכשרה	15 שנים מיום העלייה, בהתאם לאפשרויות התקציב	במהלך הקורס (לא כולל הסבת מורים)	לאחר ייעוץ תעסוקתי עשוי לכלול גם השתתפות בהוצאות נסיעה ודמי קיום, בהתאם לקבוע בנוהל
קידום השמה בתעסוקה	15 שנים מיום העלייה, בהתאם לאפשרויות התקציב	עד 12 חודשים		מועבר למעסיק עבור העסקת עולה
סיוע לספורטאים	עד 15 שנה	מענק חד-פעמי		
סיוע לאומנים	עד 15 שנה	מענק חד-פעמי		

תקופת הזכאות לעולים יוצאי אתיופיה, יוצאי תימן ובני המנשה בכל תחומי הסיוע של משרד העלייה והקליטה, למעט סל קליטה והבטחת הכנסה, היא 15 שנים מתאריך קבלת מעמד עולה.

הארכת תקופת הזכאות

כל סוג סיוע ניתן למימוש תוך תקופה מסוימת הנקראת "תקופת זכאות". עם זאת יש פרקי זמן שאינם נמנים בחישוב תקופת הזכאות: שירות בצה"ל/שירות לאומי-אזרחי ושהייה בחו"ל למשך תקופה של יותר מ-6 חודשים רצופים. בזמנים אלו תקופת הזכאות "מוקפאת" והיא מתחדשת בתום השירות/השהייה בחו"ל. לתשומת ליבכם, "הקפאת" תקופת הזכאות בשל שהייה בחו"ל אפשרית לצורך קבלת חלק מסוגי הסיוע אך לא כולם. לפרטים פנו למשרד העלייה והקליטה.

פרטים נוספים על הסיוע הכספי ניתן לקבל אצל יועצי הקליטה בסניפים של משרד העלייה והקליטה ברחבי הארץ, בפרסומים של המשרד ובאתר האינטרנט: www.klita.gov.il

שימו לב!

זכרו כי המידע המתפרסם בחוברת זו הוא מידע כללי בלבד. נתונים אישיים שלכם כגון שהייה בישראל, שינוי המצב המשפחתי וכד' עשויים להשפיע על זכאותכם. לכן לפני שאתם נוקטים פעולה כלשהי אנא פנו למשרד העלייה והקליטה ובדקו את זכאותכם. במקרה של אי-התאמה בין המתפרסם בחוברת זו לבין הנהלים – הנהלים הם הקובעים.

הקלות במכס

עולים עשויים להיות זכאים לפטור מתשלום מיסים על ייבוא טובין (מכס) כגון חפצים אישיים, חפצי בית, כלי עבודה ניידים, רכב מנועי (פטור חלקי) ועוד. כמו כן ניתן פטור ממע"מ על רכישת מזגן מתוצרת הארץ בלבד.

דיני המכס מורכבים וכוללים תנאים רבים. בפרק זה מובאים עיקרי הדברים בלבד. לקבלת מידע מוסמך ומפורט יש להיכנס לאתר רשות המיסים או לפנות לאגף המכס. פרטי ההתקשרות מופיעים בסוף הפרק.

התנאים והנהלים לקביעת זכאות להקלות במכס

הזכויות נקבעות על פי דיני ייבוא אישי, ומשתנות בהתאם למעמד, לגיל ולמצב המשפחתי של הנכנס ביום הכניסה הקובעת לישראל בפעם הראשונה, בהתאם לרשום במסמך הכניסה שבידו.

תנאי הזכאות:

1. מסמכי ייבוא הטובין לישראל יהיו על שם הזכאי.
2. הטובין יהיו לשימוש עצמי בישראל לתקופה של 6 שנים לפחות מיום שחרורם או רכישתם,

תחום הסיוע	סוג הסיוע	תקופת הזכאות	משך הסיוע	הערות
קליטה במדע	השתתפות בעלות העסקתו של מדען	15 שנה	עד 3 שנים	
	מלגות לתלמידי מחקר	15 שנה	עד 3 שנים	גיל המועמד הזכאי למלגת דוקטורט לא יעלה על 37
יזמות עסקית	הדרכה ייעוץ מקצועי הלוואה	15 שנה	חד-פעמי	
המינהל לסטודנטים עולים	שכר לימוד	15 שנה	למשך כל תקופת הלימודים ובעמידה בדרישות אקדמיות	הסיוע מותנה בגיל התחלת הלימודים
רווחה	קרן מנהל מחוז – סיוע חד-פעמי לעולים במצב של מצוקה זמנית קשה	15 שנים מיום העלייה	חד-פעמי	יש לפנות בבקשה לסיוע אל יועצי הקליטה
חיילים בודדים	מענק חודשי לחיילים בודדים ולזכאי תשלומי משפחה – מצה"ל	עולה, אזרח עולה וקטין חוזר – 15 שנים מיום העלייה תושב חוזר – שנתיים מיום העלייה	במשך תקופת שירות החובה בצה"ל	זכאים: עולה, אזרח עולה, קטין חוזר ותושב חוזר שהוכרו כחיילים בודדים או כזכאי תשמ"ש
	מענק חודשי לחיילים בודדים ולזכאי תשלומי משפחה – ממשד העלייה והקליטה	עולה, אזרח עולה וקטין חוזר – 15 שנים מיום העלייה תושב חוזר – שנתיים מיום העלייה	במשך תקופת שירות החובה בצה"ל	זכאים: עולה, אזרח עולה, קטין חוזר ותושב חוזר שהוכרו כחיילים בודדים או כזכאי תשמ"ש

ורכב – לתקופה של 4 שנים. אין להעביר את הטובין לשימושם של אחרים לפני תום תקופה זו, בין לשימוש זמני ובין לשימוש קבוע. אי-קיום תנאי זה הוא הפרה של תנאי הפטור. הוכחת שימוש עצמי בטובין ששוחררו בפטור ממיסים נדרשת גם אם שוחררו ללא ערבויות.

3. כמות חפצים סבירה.

4. שחרור הטובין יבוצע על ידי הזכאי עצמו או על ידי סוכן מכס שקיבל יפוי כוח כדין מהזכאי.

הטובין הכלולים בזכאות

חפצים אישיים

עולה הנכנס לארץ רשאי לעבור ב"מסלול הירוק" אם ברשותו חפצים אישיים בלבד. חפצים אישיים הם: פריטי הלבשה, הנעלה וצורכי טואלט; מתנות בשווי של עד 200 דולרים אמריקניים; יין עד שני ליטרים ומשקאות חריפים עד ליטר אחד – לכל נכנס מעל גיל 18; מוצרי טבק על כל צורותיו עד 250 גרם. סיגריות עד 200 סיגריות ("פקט" אחד) לכל נכנס מעל גיל 18; תמרוקים כוהליים עד רבע ליטר לכל נכנס.

אם ברשות העולה חפצים אחרים או חפצים בכמות העולה על המותר, גם אם לדעתו הוא זכאי לפטור, עליו לעבור ב"מסלול האדום" ולהצהיר עליהם. על כמות עודפת ועל חפצים שאינו זכאי לפטור יהיה העולה חייב במס.

חפצי בית

חפצי בית הם באופן כללי טובין מהסוג המשמש כרגיל בדירת מגורים ואינם כוללים ציוד להתקנת קבע כגון חומרים לאינסטלציה, לבנייה, לריצוף וכד'.

ניתן לייבא את החפצים בלא יותר משלושה משלוחים נוסף על המטען הנלווה שהגיע עם העולה במטוס או באונייה בעת כניסתו הראשונה לארץ. אם העולה בוחר לייבא חפץ ביתי כמטען נלווה בעת הכניסה הנחשבת עלייה לישראל, עליו לעבור ב"מסלול האדום", להצהיר על הטובין ולקבל הנחיות נוספות.

ניתן לייבא עד 3 טלוויזיות ו-3 מחשבים אישיים לכל משפחה. יתר מכשירי החשמל והאלקטרוניקה ופריטי ריהוט עיקריים – ניתן לייבא פריט אחד מכל סוג.

הפטור מותנה בתנאים נוספים. לבירור תנאי הזכאות המלאים יש לפנות למשרדי המכס.

כלי עבודה הנישאים ביד

עולה רשאי לייבא ללא מיסים כלי עבודה מקצועיים הנישאים ביד בעת הפעלתם, לפי קביעת פקיד המכס. ערכם הכולל לא יעלה על הסכום שקבעה רשות המיסים (נכון לעת הוצאת חוברת זו: \$1650).

ציוד להקמת עסק

עולה המקים עסק בישראל רשאי לייבא מכונות ומכשירים לתעשייה, למלאכה, לחקלאות או למטרות אחרות שאושרו מראש על ידי מנהל המכס, ללא מיסים וללא רישיון ייבוא. ערכו

הכולל של הציוד לא יעלה על הסכום שקבעה רשות המיסים (נכון לעת הוצאת חוברת זו: \$36,000). סכום זה כולל גם כלי עבודה הנישאים ביד. הציוד ישמש במפעלו של הזכאי (בית מלאכה, משק, עסק) ויוחזק בשטח המפעל.

העולה יידרש לתת ערבות בנקאית בגובה המיסים החלים על הטובין.

רכב מנועי

עולים המייבאים רכב (אופנוע או מכונית) לישראל על שמם או רוכשים אותו בארץ ממחסן רישוי של יבואני הרכב זכאים לפטור חלקי ממיסי מכס. עליהם לשלם מיסים בשיעור 50% + מע"מ (סך הכול 75% ממיס המכס).

התנאים להקלות במס:

1. הרכב הוא מתוצר ודגם שאושרו לייבוא על ידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (לבירורים יש לפנות למחלקת התקינה במשרד התחבורה). לקבלת אישור לייבוא הרכב הפרטני יש למלא טופס מקוון באתר משרד התחבורה. לפרטים נוספים היכנסו לקישורים: https://www.gov.il/he/Departments/Guides/personal_import_of_vehicles

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/personal_import_of_vehicles_guide?chapterIndex=3

2. הרכב יובא לישראל לא יאוחר מתום 3 שנים מיום כניסתו של הזכאי לישראל.

3. העולה היה בעל רישיון נהיגה תקף מארץ המגורים האחרונה ערב כניסתו לישראל.

4. העולה בעל רישיון נהיגה בר תוקף בישראל. תנאי זה אינו נדרש בשנה הראשונה לעלייה. במשך השנה הראשונה לעלייה על העולה להמיר את רישיון הנהיגה הזר ברישיון נהיגה ישראלי. ראו פרטים להלן, בפרק "רישיון נהיגה".

שימו לב!

מלבד ההקלה במיסי המכס, בעת ייבוא רכב או רכישתו בישראל העולים פטורים ממיס קנייה.

ייבוא הדורש היתרים מיוחדים

ישנם פריטים שייבואם לארץ מותנה בקבלת אישור או רישיון ייבוא מהרשות המוסמכת הרלוונטית לאותו המוצר. אישור ייבוא ניתן לקבל מהרשות המוסמכת גם לאחר הגעת המוצר לארץ (אך המוצר לא ישתחרר מהמכס לפני הצגת אישור הייבוא). לעומת זאת, רישיון ייבוא חובה לקבל מהרשות המוסמכת לפני הגעת המוצר לארץ.

ניתן לברר האם נדרש למוצר מסוים אישור או רישיון ייבוא באמצעות [מחשבון לייבוא אישי](#).

להלן דוגמאות של פריטים שייבואם מצריך היתר מיוחד:

- נשק (אישור ממשרד הפנים).
- מוצרי תקשורת (אישור ממשרד התקשורת).
- חיות וצמחים (אישור ממשרד החקלאות).

פריטים שייבואם אסור

להלן רשימה חלקית של פריטים שייבואם אסור לחלוטין:

- סכין, למעט אולר ולמעט סכין שנועדה לשמש במקצוע, במלאכה, בעסק, לצורכי בית או למטרה כשרה אחרת.
- משבש מד מהירות לייזר.
- זיופים וחיקויים של מטבעות ומסמכים.
- מכל גז מדמיע שצורתו ככלי ירייה.
- משחקים אסורים.
- חומרי נפץ וחומרים מתלקחים, יצורים חיים כגון נחשי צפע, סוגים מסוימים של כלבים וטובין מסוכנים דומים.
- כלים מן הסוג המשמש להכנת סם מסוכן או לצריכתו.

שימו לב!

לפני העלייה יש לבדוק אילו חפצים מותר להביא עימכם, אילו חפצים אסור ואילו דורשים היתר.

תקופת הזכאות

הטובין	המועד לשימוש
חפצים אישיים	ביום הכניסה הקובעת בלבד
הלבשה והנעלה המיובאים בדואר	ביום הכניסה או 30 יום לפנייה או עד 3 שנים אחריה
חפצי בית, כלי עבודה, מכשירים ומכוונות לעסק	עד 3 שנים מתאריך קבלת מעמד עולה
רכב	עד 3 שנים מתאריך קבלת מעמד עולה

הארכת תקופת הזכאות

הארכת תקופת הזכאות תתאפשר במקרים הבאים:

תקופת שירות צבאי סדיר-חובה – תקופת השירות אינה נמנית במניין תקופת הזכאות. תקופת הזכאות שנותרת לפני הגיוס נמשכת לאחר השחרור.

עולים שהחלו ללמוד במוסד להשכלה גבוהה בתוך 18 חודשים מיום כניסתם, ותקופת לימודיהם הייתה רצופה ולא עלתה על 5 שנים (במקצועות רפואה ומשפטים תיתכן תקופת לימודים ארוכה יותר) – תקופת הזכאות תוארך בשנה מיום תום הלימודים. תקופה זו אינה "מוקפאת" ואינה נגזרת גם אם הסטודנטים יוצאים לחו"ל מייד לאחר לימודיהם.

עולים (לא חל על קטין חוזר) ששהו בחו"ל למשך 6 חודשים רצופים או יותר, לא תיחשב

תקופה זו כתקופת זכאות, ובשובם ארצה תימשך תקופת הזכאות שנותרת לפני יציאתם לחו"ל. תקופת הזכאות תוארך באמצעות מילוי טופס מקוון בקישור:

<https://www.gov.il/he/service/customs-extension-entitlement-newimmigrants>

שימו לב!

הפטור ניתן לשימוש העצמי של העולה בלבד. זכויות הפטור במכס הן חד-פעמיות. כדאי לתכנן את ניצולן בצורה מושכלת כדי למנוע אכזבות בשל אובדן זכויות.

ערוצים לקבלת מידע נוסף ולפניות

למידע נוסף ולפניות עומדות לרשותכם הדרכים הבאות:

- דואר אלקטרוני: Matan_MeidaYe@taxes.gov.il
- אתר האינטרנט של אגף המכס: https://www.gov.il/he/departments/topics/customs_israel_tax_authority/govil-landing-page
- באתר קייסגם "מדריך זכויות לעולה" בקישור: <https://www.gov.il/he/Departments/Guides/guide-for-immigrants-and-foreign-residents?chapterIndex=11>
- טלפון: 074-7612731

הקלות במס הכנסה

כל אזרח בעל הכנסה בישראל מחויב בתשלום מס הכנסה למדינה. ישראל משתמשת בסולם פרוגרסיבי לחישוב מס הכנסה (מדרגות מס) – ככל שההכנסה גבוהה יותר, המס גבוה יותר. עולים חדשים ותושבים חוזרים עשויים להיות זכאים להטבות בתשלום מס הכנסה על פי תקנות משרד האוצר. להלן ההטבות עיקריות:

פטור ממיסוי ומדיווח לעשר שנים על הכנסות שמקורן מחוץ לישראל

עולה חדש אשר הפך להיות תושב ישראל לראשונה ותושב חוזר ותיק (שחזר לארץ לאחר שהיה תושב חוץ מעל 10 שנים רצופות לפני החזרה) עשויים להיות זכאים לפטור ממס הכנסה ולפטור מדיווח לרשות המיסים **על נכסים ועל הכנסות שמקורן מחוץ לישראל** ואשר הופקו או נצמחו מחוץ לישראל, למשך 10 שנים מיום ההגעה ארצה.

מתן נקודות זיכוי אישיות

כל בעל הכנסה מקבל "נקודות זיכוי" הנקבעות על פי מאפיינים אישיים. הנקודות מפחיתות את סכום מס ההכנסה שהאדם היה אמור לשלם.

תעסוקה

מציאת תעסוקה הולמת חשובה לקליטה מוצלחת.

לפני שמתחילים לעבוד חשוב מאוד:

- ✓ להיות בקשר רציף עם מדריך התעסוקה ממרכז הקליטה.
 - ✓ לבדוק את תנאי העבודה (שעות, שכר, חופשות וכו') ולוודא שהם מתאימים לכם (אפשר לדון עם המעסיק על אפשרות של שינוי התנאים).
 - ✓ לרשום את שם המעסיק ואת פרטי הקשר שלו (כתובת, טלפון, דואר אלקטרוני).
- משרד העלייה והקליטה מעניק לעולים סיוע בהשתלבות בתעסוקה ומלווה אותם בכל שלבי התהליך. הזכאות היא עד 15 שנים מיום העלייה.
- שלבי תהליך ההשתלבות בתעסוקה כולל:
1. הערכת תארים אקדמיים מחו"ל.
 2. קורסים לקידום מקצועי.
 3. תוכנית תעסוקתית אישית.
 4. קבלת רישיון לעיסוק במקצועות המחייבים רישיון ישראלי.
 5. חיפוש עבודה.

הערכת תארים אקדמיים מחו"ל

אם ברשותכם תארים שקיבלתם ממוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל או משלוחות שלהן בארץ, תצטרכו לבצע הליך להערכתם של התעודות והכרה בהן לצורך השתלבות בתעסוקה – דירוג שכר במגזר הציבורי ובמקומות עבודה נוספים ולהתמודדות במכרזים של משרות בשירות המדינה במקרים שנדרש תואר אקדמי.

הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל במשרד החינוך הוא הגוף האחראי על הערכת תארים.

הערכת התארים נעשית על פי כללים מוגדרים ולצורך ההערכה יש לעמוד בכל התנאים שנקבעו. למידע על כללי הערכת התארים היכנסו לאתר משרד החינוך בכתובת:

<https://students.education.gov.il/towards-academic-studies/academic-degrees-evaluation>

באתר קיים מידע גם בשפות אנגלית, רוסית, צרפתית וספרדית. קישור ישיר למידע בשפות:

<https://students.education.gov.il/towards-academic-studies/academic-degrees-evaluation-2>

הגשת בקשה להערכת תארים

הגשת הבקשה להערכת תואר אקדמי מחו"ל מתבצעת באמצעות מערכת מקוונת באתר משרד החינוך בכתובת הנ"ל. רשימת המסמכים הנדרשים מופיעים באתר זה.

עולים שעלו לפני 1.1.2022

עולים אלו עשויים להיות זכאים לנקודות זיכוי במס הכנסה ב-3.5 השנים הראשונות לעלייתם על פי המפורט להלן:

- במשך 18 החודשים הראשונים – 3 נקודות זיכוי.
- במשך 12 החודשים שלאחר מכן – 2 נקודות זיכוי.
- במשך 12 החודשים הנוספים – נקודת זיכוי אחת.

עולים שעלו מיום 1.1.2022

עולים עשויים להיות זכאים לנקודות זיכוי במס הכנסה ב-4.5 השנים הראשונות לעלייתם על פי המפורט להלן:

- במשך 12 החודשים הראשונים – נקודת זיכוי אחת.
- במשך 18 החודשים שלאחר מכן – 3 נקודות זיכוי.
- במשך 12 החודשים שלאחר מכן – 2 נקודות זיכוי.
- במשך 12 החודשים האחרונים – נקודת זיכוי אחת.

העולה יכול לבחור שבמניין השנים לא תבוא בחשבון תקופת שירות סדיר ותקופת לימודים במוסד על-תיכוני.

לשם מימוש הזכות יש למלא טופס 101 ולמסור אותו לידי המעביד לפני שמסתיימת שנת המס (כלומר לפני סוף חודש דצמבר). יש לצרף לטופס תעודת עולה/זכאות. עצמאים ימלאו בסוף השנה טופס 1301 – דין וחשבון שנתי, ויצרפו תעודת עולה.

מומלץ לוודא שבתלוש המשכורת מופיעות נקודות הזיכוי שאתם זכאים להן.

מי שעובד במקום עבודה נוסף, עליו לבצע תיאום מס במס הכנסה כדי להימנע מתשלום סכומי מס מרביים עבור ההכנסה הנוספת.

פרטים נוספים בעניין זה ניתן לקבל באתר רשות המיסים בכתובת:

<https://www.gov.il/he/Departments/General/immigrant-guide>

ליצירת קשר עם רשות המיסים:

טלפון: *9848, 074-7619848

אתר: https://www.gov.il/he/departments/israel_tax_authority/govil-landing-page

קורסי עברית לבעלי מקצוע

כדי לסייע לכם בהשתלבות בתעסוקה מקיים משרד העלייה והקליטה קורסים ללימוד עברית ייעודית למקצועות השונים. על המעוניינים לפנות ליועץ הקליטה האישי במרחב משרד העלייה והקליטה שבמקום מגוריהם. יש להציג אישור סיום אולפן א'. לפני תחילת הקורס יש לעבור בחינת רמת ידע על ידי משרד החינוך לצורך שיבוץ לכיתה הנכונה. הקורסים נפתחים ברחבי הארץ לפי דרישה.

ישנם שני סוגים של קורסי עברית לבעלי מקצוע:

1. לימודי עברית תעסוקתית

בקורסים לומדים עברית עם אוריינטציה תעסוקתית. העולים מחולקים לכיתות על בסיס השתייכותם המקצועית. את הקורס מלווים פסיכולוג תעסוקתי ורכז השמה בעבודה.

קורסים אלו מיועדים לעולים בעלי מקצוע למעט בעלי מקצועות דורשי רישוי. נדרש סיום אולפן א' בציון של 60 ומעלה.

2. לימודי עברית מתקדמת וטרמינולוגיה מקצועית

בקורסים לומדים עברית מתקדמת וטרמינולוגיה מקצועית. העולים מחולקים לכיתות על בסיס השתייכותם המקצועית: רופאים, רוקחים, אחיות, מקצועות פרה-רפואיים, עורכי דין, רואי חשבון ופסיכולוגים.

קורסים אלו מיועדים לבעלי מקצועות דורשי רישוי.

קורסים להכשרה ולהסבה מקצועית באמצעות וואצ'רים

משרד העלייה והקליטה מעניק סיוע לעולים ולתושבים חוזרים על ידי השתתפות בעלות הכשרה מקצועית תעסוקתית (שוארים - וואצ'רים). על המעוניינים לפנות ליועץ קליטה במרחב הקרוב למקום מגוריהם. לחלופין ניתן להגיש בקשה מקוונת [באזור האישי](#).

מבקש הסיוע נדרש להציג את המסמכים הבאים:

- הצעת מחיר של הקורס מאת מוסד הלימודים.
- תוכנית הלימודים.
- אישור כי מסלול הלימודים המבוקש במוסד לימודים זה הוא בפיקוח משרד ממשלתי כלשהו, או לגבי מוסדות לימוד שאינם בפיקוח ממשלתי - התחייבות של מוסד הלימודים לבצע השמה בעבודה של העולה שיסיים ללמוד אצלו.

הסיוע כפוף לעמידה בתנאי זכאות.

לפרטים נוספים היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/departments/general/voucher_project

על קורסי הכנה לבחינות רישוי לשם עיסוק במקצועות הדורשים רישוי - ראו בהמשך.

כל המסמכים המוגשים במערכת המקוונת צריכים להיות חתומים בחותמת "נאמן למקור" על ידי עורך דין ישראלי על כל דף ודף.

שימו לב!

עולים חדשים שלמדו לפני העלייה יכולים לפנות ליועצי קליטה במשרד העלייה והקליטה באזור מגוריהם לצורך החתמת מסמכיהם בחתימת "נאמן למקור" (ללא תשלום) במקום עורך דין.

למידע עדכני היכנסו לאתר משרד החינוך - הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל בקישור:

<https://students.education.gov.il/towards-academic-studies/academic-degrees-evaluation>

המידע מופיע בלחיצה על רשימת המסמכים שיש לצרף לצורך הערכת התואר.

למסמכים יש לצרף תרגום נוטריוני עם סרט אדום. (מסמכים באנגלית, בערבית, ברוסית ובאוקראינית אינם צריכים תרגום.) את התרגומים הנוטריוניים המקוריים עם הסרט האדום יש לשלוח באחת מהדרכים הבאות:

1. לבצע את התרגום הנוטריוני אצל נוטריון הנותן שירות דיגיטלי ולצרף את המסמך במערכת המקוונת.

קישור לרשימת נוטריונים המספקים שירות דיגיטלי:

https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/search-notaries?s_kip=0&IsElectronicService=1

2. לשלוח את התרגום בדואר רשום לכתובת:

משרד החינוך

הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל

רחוב כנפי נשרים 22

ירושלים

לאחר הטיפול בבקשה יוחזרו אליכם התרגומים הנוטריוניים בדואר רשום. לשם קבלת המסמכים חזרה עליכם לצרף למסמכים את פרטיכם: שם מלא, מספר תעודת זהות או דרכון, כתובת וטלפון.

שימו לב!

אין לשלוח בדואר את התעודות המקוריות או להשאירן במשרדים כלשהם!

מספר הטלפון של הגף להערכת תארים: 073-3934455. מענה ניתן בימים א', ג', ה' בין השעות: 13:00-8:30.

דואר אלקטרוני: diplomot@high.education.gov.il

שימו לב!

המידע המפורסם בחוברת זו הוא כללי בלבד. נתונים אישיים שלכם, כגון שהייה בישראל, מצב משפחתי וכדומה, עשויים לשנות את הזכאות. על כן לפני שאתם נוקטים בפעולה כלשהי, פנו למשרד העלייה והקליטה ובדקו את זכאותכם. במקרה של אי התאמה בין המתפרסם כאן לבין החוקים והנהלים, החוקים והנהלים הם הקובעים.

שירותי ייעוץ והכוון מקצועי

במקרה שיש קושי בבחירת קורס מסוים, ניתן לקבל הפניה לייעוץ תעסוקתי-פסיכולוגי. לצורך קבלת הייעוץ יש לקבל הפניה ממשרד העלייה והקליטה.

הסיוע כפוף לעמידה בתנאי זכאות ומותנה בתקציב.

קורס הכשרה בסיסית ביישומי מחשב

כדי להגדיל את הסיכויים להשתלב בשוק התעסוקה בארץ, משרד העלייה והקליטה מקיים קורס הכשרה בסיסית ביישומי מחשב. זכאים לסיוע עולים שעלו לישראל לאחר גיל 15. תקופת הזכאות לקבלת הסיוע היא עד 15 שנים מיום קבלת מעמד עולה או זכאות כעולה; תושבים חוזרים – עד שנתיים מיום קבלת מעמד תושב חוזר. למימוש הסיוע יש לפנות למרחב משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום המגורים. הסיוע כפוף לעמידה בתנאי זכאות ומותנה בתקציב.

תוכנית תעסוקתית אישית

יועצי הקליטה של משרד העלייה והקליטה יסייעו לכם בבניית תוכנית תעסוקתית אישית, בהתאם לנתוניכם האישיים ולמצב שוק העבודה בישראל. התוכנית תכלול: ייעוץ והכוונה, בניית מסלול אישי לקליטה בעבודה, סיוע בחיפוש עבודה, ליווי צמוד מרגע הפנייה ועד לקליטה התעסוקתית הרצויה ועוד.

על סיוע לבעלי עסקים ראו להלן, בפרק "זמנות עסקית".

מרכזי הכוונה לתעסוקה

עולים שנעזרו ביועץ הקליטה האישי ולא מצאו עבודה במקצועם או עולים שאין להם מקצוע נדרש בישראל, יוכלו לקבל סיוע במרכזי הכוונה לתעסוקה.

הזכאים לסיוע במרכזי התעסוקה:

- עולים ותושבים חוזרים אקדמאיים ובעלי מקצוע, שאינם עובדים בתחום שלהם או עובדים במשרה חלקית ומעוניינים להגדיל את היקף עבודתם.
- עולים ותושבים חוזרים הנמצאים בתת-תעסוקה (פוטנציאל שכר שאינו ממוצה).

הסיוע ניתן בתקופת הזכאות על פי נוהלי המשרד (לעולים מאתיופיה – עד 15 שנים מהעלייה). במרכזי התעסוקה ניתנים שירותי ייעוץ ואבחון ושירותי השמה בתעסוקה. המרכזים פרושים בכל רחבי הארץ ומופעלים על ידי גופים מקצועיים אשר נבחרו לאספקת שירותים אלה.

השירותים הניתנים במרכזי התעסוקה:

- אינטק – ריאיון ראשוני, ובמקרה הצורך הפנייה לייעוץ אצל פסיכולוג תעסוקתי.
- אבחון תעסוקתי – ייעוץ של פסיכולוג תעסוקתי לצורך מיון למסלול השמה או הכשרה מקצועית.
- חיפוש עבודה פעיל.
- הכנה לריאיון עבודה.
- סיוע בכתיבת קורות חיים.
- השמה בעבודה.

קבלת רישיון לעיסוק במקצועות המחייבים רישיון ישראלי

על פי החוק בישראל, יש מקצועות מסוימים שכדי לעסוק בהם צריך לקבל רישיון ישראלי. במקרים רבים תהליך קבלת הרישיון כולל בחינות רישוי.

קורסי הכנה לבחינות רישוי

משרד העלייה והקליטה משתתף בארגון ובמימון קורסי הכנה למבחני רישוי. קיימים קורסי הכנה לבחינות רישוי במקצועות: רפואה, רפואת שיניים, רוקחות, סיעוד (אחים ואחיות), רפואה וטרינרית, עריכת דין וראיית חשבון. העולים הזכאים להשתתף בקורסים פטורים באופן מלא או חלקי משכר הלימוד ועשויים לקבל דמי נסיעות והבטחת הכנסה (דמי קיום) בתקופת הלימודים בהתאם לנהלים. לבדיקת זכאות ולהצטרפות לקורס יש לפנות ליועץ הקליטה או ליועץ תעסוקה.

למידע נוסף היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/departments/general/employment_courses

שימו לב!

משרד העלייה והקליטה משתתף במימון שירותי נוטריון לשם תרגום ואימות של מסמכים הנדרשים לצורך השלמת התהליך לקבלת רישיון.

המקצועות החייבים רישוי

באתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה אפשר למצוא רשימה של מקצועות אשר נדרש רישוי ישראלי כדי לעסוק בהם בישראל, מסודרים לפי משרדי הממשלה המטפלים:

https://www.gov.il/he/Departments/faq/regulated_professions

בלחיצה על כל מקצוע נפתח פירוט על תהליך קבלת הרישיון ומידע לגבי הגופים הממשלתיים האחראיים על תחום הרישוי.

מקצועות הרפואה והבריאות

מקצועות הרפואה והמקצועות הפרה־רפואיים הדורשים רישוי הם: רפואה כללית, רפואת שיניים, רוקחות, עוזרי רוקח, אופטומטריה ואורתופטיקה, היפנוזה, גנטיקה קלינית, מעבדות רפואיות, קלינאות תקשורת, דיאטנות, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, טכנאות שיניים, שיננות, סיעוד, פסיכולוגיה ועוד. עולים שלמדו מקצועות אלו בחו"ל חייבים לעבור תהליך רישוי, הכולל ברוב המקרים בחינת רישוי.

פטורים מבחינת רישוי רופאים מומחים שהמועצה המדעית של הסתדרות הרופאים הכירה במומחיותם.

שימו לב!

מעת לעת חלים שינויים בהכרה בלימודי רפואה בחו"ל על ידי משרד הבריאות. למידע יש לפנות לאתר משרד הבריאות תחת הנושא: אגף רישוי מקצועות רפואיים:

<https://www.health.gov.il/Subjects/MedicalAndHealthProfessions/Pages/default.aspx>

תהליך הרישוי

תהליך הרישוי במקצועות הרפואה נקבע על ידי משרד הבריאות. יש כמה מסלולים לקבלת רישיון לעסוק ברפואה בישראל: לבוגרי לימודים בחו"ל שלא עשו סטאז', לבוגרים שעבדו במקצוע בחו"ל ולרופאים מחו"ל בעלי ותק של 14 שנה ומעלה. העולים שסיימו לימודי רפואה בחו"ל מגישים בקשה לקבלת רישיון באמצעות הדואר, בצירוף מסמכים גלויים, לאגף לרישוי מקצועות רפואיים במשרד הבריאות או באופן מקוון – דרך פורטל העוסקים במקצועות הרפואה.

פורטל העוסקים במקצועות הרפואה מאפשר לנרשמים לפנות למשרד הבריאות בבקשות העוסקות בתחום המקצועי של העוסק לרבות מבחנים, רישוי והתמחות. הפונים למשרד הבריאות באמצעות הפורטל יוכלו להתעדכן בסטטוס הבקשה. כתובת האתר:

<https://my.health.gov.il/MyPortal/MedWorkers/Pages/default.aspx>

הנחיות כניסה לפורטל נמצאות בקישור הבא:

https://www.health.gov.il/Subjects/MedicalAndHealthProfessions/Documents/internship_preferences_instructions.pdf

אם תאושר בקשתכם, ישלח משרד הבריאות לביתכם הודעה המציינת האם עליכם לעבור בחינת רישוי או "תקופת הסתכלות", בהתאם לוותק בעבודה. רופאים החייבים בבחינת רישוי רשאים להשתתף בקורס הכנה המתקיים פעמיים בשנה.

מקצועות נוספים החייבים רישוי – לפי משרדי הממשלה המטפלים משרד המשפטים (לשכת עורכי הדין)

- עורכי דין

משרד האוצר

- יועץ השקעות, משווק השקעות, מנהל תיקי השקעות
- יועץ פנסיוני
- סוכן ביטוח
- סוכן שיווק פנסיוני

משרד החינוך

- מורים וגננות

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

- רופאים וטרינריים

משרד העבודה – אסדרת עיסוקים

- אופטיקאים
- חשמלאים
- מהנדסים ואדריכלים

משרד הרווחה והביטחון החברתי

- עובדים סוציאליים

משרד המשפטים (לפי היחידות המקצועיות)

- חוקרים פרטיים
- מתווכים במקרקעין (רשם המתווכים)
- רואי חשבון (מועצת רואי חשבון)

משרד התחבורה

- נהגי רכב כבד
- נהגי תחבורה ציבורית

משרד התיירות

- מורי דרך

משרד התרבות והספורט

- ספורטאים

המרכז למיפוי ישראל (מפ"י)

- מודדים

שימו לב!

רשימה זו עשויה להשתנות מעת לעת. מידע מפורט על המקצועות המחייבים רישוי ניתן למצוא באתרים של משרדי הממשלה הרלוונטיים.

מידע מפורט על סוגי מקצועות הרפואה המצריכים רישיון מצוי גם בחוברת "מקצועות דורשי רישיון". ניתן להשיג את החוברת באגף א' מידע ופרסום של משרד העלייה והקליטה. לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

את הבקשה לקבלת רישיון ישראלי יש להגיש למשרד הרלוונטי: רופאים – למשרד הבריאות, משפטנים – ללשכת עורכי הדין, מורים – למשרד החינוך וכו'.

מקצועות החייבים רישוי ורישום

אדריכלים, מהנדסי כימיה, מהנדסי בניין ומהנדסי חשמל חייבים לקבל רישיון עבודה ישראלי וגם רישום לקבלת תעודת הכרה. רישוי הוא שלב מתקדם של הסמכה הניתן למהנדס או לאדריכל רשום, שהוכיח כי צבר ניסיון מעשי מספיק של 3 שנים בענף שבו הוא רשום, החל מיום רישומו. הרישום והרישוי מתבצעים על ידי משרד העבודה – האגף לאסדרת עיסוקים. לקבלת תעודת הכרה מקצועית יש להירשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשרד זה. כיום ניתן להגיש בקשה עקרונית לרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים עוד בארץ המוצא.

מידע נוסף על תהליכי רישוי ורישום נמצא בקישור:

<https://www.gov.il/he/departments/topics/prof-licensure-engineers-and-architects/govil-landing-page>

פרטי התקשרות:

האגף לאסדרת עיסוקים

טלפון: 074-7696503

פקס: 074-7993006

המחלקה לרישום ורישוי מהנדסים ואדריכלים

טלפון: 074-7696660

פקס: 074-7993006

דואר אלקטרוני: engineer@labor.gov.il

מודדים מוסמכים צריכים לפנות למרכז הקרטוגרפיה בישראל לצורך רישום; מהנדסים וטכנאים זוטרים בתחום הנדסת חשמל, חשמל והנדסת חשמל של קווי מתח גבוה צריכים לפנות למשרד העבודה לרישום בפנקס המהנדסים הזוטרים, הטכנאים והמהנדסים.

שימו לב!

לפרטים נוספים יש לפנות אל יועצי הקליטה בסניפי משרד העלייה והקליטה או למשרדי הממשלה המטפלים.

חיפוש עבודה

יועצי הקליטה של משרד העלייה והקליטה יסייעו לכם בהכנת תוכנית תעסוקתית למציאת תעסוקה מתאימה.

דרכים לחיפוש עבודה:

- במרכזי הכוונה לתעסוקה של משרד העלייה והקליטה.
- במדיה, ברשתות החברתיות ובאתרי הדרושים באינטרנט.
- במודעות דרושים בעיתונות.
- בעזרת קשרים אישיים.
- בחברות העסקה פרטיות.
- בעזרת חברות כוח אדם וחברות השמה.
- בשירות התעסוקה.

סל"ע – סדנאות לחיפוש עבודה

עולים המתייצבים אצל יועץ הקליטה האישי ולא מצאו עבודה במקצועם או עולים שאין להם מקצוע נדרש בישראל עשויים להיות זכאים לסדנאות לחיפוש עבודה (תוכנית סל"ע). סדנאות אלו נועדו לסייע לעולים ולתושבים חוזרים בעלי השכלה אקדמית או השכלה מקצועית אחרת במציאת עבודה וכן להקנות עצמאות וביטחון בחיפוש עבודה ולהגביר את הסיכוי למציאת עבודה המתאימה ליכולת ולהכשרה המקצועית של העולה או התושב החוזר.

קידום העסקה (מימון שכר)

משרד העלייה והקליטה עשוי להשתתף, לתקופה מוגבלת, במימון העסקתו של עולה (עד לסכום מסוים ממשכורתו) אם הסיוע יקדם את קליטתו של העולה בעבודה. הסיוע ניתן ישירות למעסיק על סמך פנייתו ובהסכמת העולה, ובתנאי שהמעסיק התחייב להעסיק את העולה גם לאחר תום תקופת הסיוע.

לפרטים ולתנאי הזכאות יש לפנות ליועץ הקליטה באזור מגוריהם.

סיוע למדענים, לאומנים ולספורטאים

סיוע למדענים

מדען שעונה על התנאים של משרד העלייה והקליטה עשוי לקבל סיוע בהשתלבות בתעסוקה או מלגה ללימודי מחקר. ראו פרטים להלן, בפרק "המרכז לקליטה במדע".



משרד העלייה והקליטה מציע סיוע מגוון לאומנים עולים או תושבים חוזרים אשר הוכרו על ידי ועדה מקצועית של אגף התעסוקה.

כדי לקבל סיוע עליכם לפנות ליועץ התעסוקה במרחב או בסניף משרד העלייה והקליטה שאתם משיכים אליו ולבקש למלא טופס הפניה לוועדה מקצועית לאומנים ולתושבים חוזרים. לטופס הבקשה יש לצרף את תצלומי המסמכים הבאים: תעודת עבודה בחו"ל, תקציר קורות חיים בעברית או באנגלית, תעודות המעידות על השכלה בתחום אומנותכם, המלצות וכדומה. היועץ יעביר את כל מסמכי הבקשה אל רכז הוועדה המקצועית לבדיקה. רכז הוועדה יזמין אתכם להופיע בפני הוועדה המקצועית בתחום אומנותכם.

הוועדות פועלות בתחומים הבאים: קולנוע וטלוויזיה, מחול וכוראוגרפיה, תיאטרון ובמה, מוזיקה והלחנה, אומנות פלסטית וספרות.

לפרטים נוספים יש לפנות ליועץ הקליטה באזור מגורכם או לאתר:

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/recognition-as-an-artist?chapterIndex=1>

סיוע לספורטאים ולמאמני ספורט מקצועיים

עולים ותושבים חוזרים המוכרים כספורטאים או מאמני ספורט מקצועיים על ידי מינהל הספורט במשרד התרבות והספורט עשויים להיות זכאים לפי הנהלים לקבלת מענק חד־פעמי לרכישת ציוד ספורט או ביגוד מקצועי וכן לסייע בקליטה בתעסוקה.

לפרטים נוספים יש לפנות ליועץ הקליטה באזור מגורכם או להיכנס לאתר:

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/recognised-athletes>

תוכניות השתלבות בתעסוקה מטעם משרד העבודה

קורסים להכשרה ולהסבה מקצועית

יוצא אתיפיה שהוא או אחד מהוריו נולדו באתיפיה עשוי להיות זכאי להשתתפות במימון (שוברים) קורסים להכשרה או הסבה מקצועית במוסדות שונים. השוברים ניתנים מטעם משרד העבודה.

טלפון לבירורים: 1599-500-818

למידע נוסף היכנסו לאתר בקישור:

<https://www.labor-shovarim.co.il/#/>

לצורך קבלת השובר יש לפנות למרכז הכוון. לרשימת מרכזי הכוון היכנסו לקישור הבא:

<https://www.labor-shovarim.co.il/?CategoryID=239>

תוכניות השתלבות בתעסוקה לכלל הזכאים

משרד העבודה מפעיל תוכניות שונות להשתלבות בתעסוקה לכלל הזכאים:

מרכזי "הזדמנות" – מוקדי תעסוקה עירוניים ואזוריים, המרכזים את שלל התכניות העירוניות הקיימות ברשות בתחום התעסוקה לאוכלוסיות מגוונות. במרכזים קיים צוות מקצועי ייעודי לתעסוקה, והשירות ניתן החל משלב האבחון הראשוני, דרך מתן כלים להשתלבות מיטבית בעבודה איכותית, כולל הכשרות במגוון תחומים, עד לשלב ההשמה בעבודה. לפרטים והצטרפות ניתן לפנות ישירות למרכזים או למחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים (לשכת הרווחה).

"אשת חיל" – תוכנית לשילוב נשים בתעסוקה. התוכנית כוללת: הכנה ליציאה לעבודה, ליווי אישי להשתלבות בעבודה, פעילות קבוצתית בנושאים תומכי תעסוקה, קידום תעסוקתי ועוד. התוכנית מושתתת על עקרונות כגון התאמה לאוכלוסייה, תוכנית רב־שלבית מתעסוקה ראשונית ועד קידום בתעסוקה, שותפות עם גופים נוספים, התאמה להעדפות ויכולות האישה ועוד. ליצירת קשר יש לפנות לארגון "בעצמי" – בטלפון: *2119 או להיכנס לקישור:

<https://beatzmi.activetrail.biz/imahot>

"תעסוקה לרווחה" – תוכנית לליווי תעסוקתי וכלכלי למשפחות. התוכנית מיועדת ללוות משפחות ולאפשר להן להשתלב באופן איכותי ויציב בשוק העבודה ולשפר את התנהלותן הכלכלית. המודל שם דגש על יצירת התערבות מקיפה מחד והתאמת תוכנית התערבות אישית המתאימה לצורכיהן הספציפיים של המשפחות מאידך. לפרטים והצטרפות יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים באזור המגורים (לשכת הרווחה) או לארגון "בעצמי" – טלפון:

*2119, דואר אלקטרוני: gitit.sag@be-atzmi.org

תוכניות ייעודיות ליוצאי אתיפיה

משרד העבודה מפעיל תוכניות להכוונה מקצועית ולשילוב יוצאי אתיפיה בשוק התעסוקה. התוכניות מתמקדות במאפיינים התעסוקתיים של בני העדה האתיופית ומציעות סיוע על ידי אבחון, הכוונה אישית והפניה ללימודים גבוהים, לימודי הנדסאות והכשרה מקצועית, תוך מתן ליווי ותמיכה מותאמים.

תוכניות כגון:

"למרחק" – תוכנית הכוון תעסוקתי ליוצאי אתיפיה בשיתוף "גוינט ישראל", המציעה לפונים סל שירותים מקיף הכולל שירותי ייעוץ אישי, הכשרות מקצועיות, סדנאות לפיתוח כישורים מקצועיים ועוד.

"עולים ביחד" – תוכנית הפועלת לקידום השתלבות תעסוקתית הולמת של יוצאי אתיפיה אקדמאיים ומצטיינים.

"טק קריירה" – תמיכה בהכשרות מקצועיות למקצועות ההיי־טק.

לפרטים נוספים על התוכניות היכנסו לאתר משרד העבודה בקישור:

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/special-populations-employment>

בישראל ישנם חוקים (דיני עבודה) העוסקים בהסדרת יחסי העבודה בין עובד ומעסיק באמצעות קביעת חובותיהם וזכויותיהם של הצדדים. מטרה חשובה של דיני העבודה היא להגן על העובד אשר לעיתים קרובות נמצא בעמדה חלשה לעומת מעסיקו. שמירה על זכויותיהם של העובדים נעשית באמצעות חוקי מגן הקובעים מספר תנאים בסיסיים אשר חלים על כל חוזה העסקה ומוודאים כי כל עובד יקבל את זכויותיו על פי התנאים שבתי הדין לעבודה קובעים. חוקי מגן אלו כוללים חוקים בנושאים: שכר מינימום, שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, עבודת נשים, פיצויי פיטורים ופנסיה.

מידע מקיף באתר משרד העבודה: [זכויות עובדים](#)

ובאתר "כל זכות": [תעסוקה וזכויות עובדים](#)

מינהל אכיפה והסדרת חוקי עבודה פועל להסדרת שוק העבודה ואכיפת חוקי עבודה למיצוי זכויות העובדים, איתור הפרות וצמצום הפגיעה בעובדים שכירים ברמות השכר הנמוכות. למינהל סמכויות אכיפה כגון הטלת עיצום כספי והתראה מנהלית.

אתר המינהל:

<https://www.gov.il/he/departments/units/regularization-and-enforcement>

דרכים להגשת תלונה:

- טלפון: 2570*
 - השארת הודעה בטלמסר בכל שעות היממה (גם בשפוט זרות): 1-800-354-354
 - דואר אלקטרוני: report.achifa@labor.gov.il
 - פקס: 03-6828690
 - טופס מקוון בקישור: <https://govforms.gov.il/mw/forms/WorkRightsViolationComplaints@labor.gov.il>
- במקביל אפשר להגיש תביעה לבית הדין לעבודה.

אפליה

על פי **חוק שוויון הזדמנויות בעבודה**, חל איסור על מעסיקים להפלות בין עובדים מחמת מוצא או עילה אחרת בכל עניין שהוא (קבלה לעבודה, תנאי העבודה ועוד).

נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה מעניקה ייעוץ משפטי בחינם לעובדים ולמעסיקים.

ליצירת קשר עם הנציבות:

טלפון: 074-7696562 או 074-7502429

דואר אלקטרוני: shivion@economy.gov.il

אתר: <https://www.gov.il/he/departments/Units/equal-opportunities-at-work-unit>

ייעוץ הולם בשירות הציבורי

על פי חוק יש לתת ייעוץ הולם ליוצאי אתיופיה בשירות המדינה ובגופים ציבוריים נוספים. לרשימת משרות פנויות בשירות המדינה המיועדות ליוצאי אתיופיה היכנסו לאתר נציבות שירות המדינה.

סיוע משרד העלייה והקליטה לעידוד יזמות עסקית

אגף יזמות עסקית במשרד העלייה והקליטה מפעיל תוכניות לעידוד יזמות בקרב עולים ותושבים חוזרים המעוניינים לפתוח עסק עצמאי ולהשתלב במגזר העסקי בישראל. ניתן לקבל סיוע גם בחו"ל לפני העלייה.

מוקד מידע עסקי

האגף מפעיל מוקד מידע עסקי. המוקד מספק מידע בנושאים: כדאיות עסקית בהקמת עסקים חדשים, מידע בנושאים כלכליים, מידע בנושא רשויות המס, סיוע בקבלת הלוואות מקרנות מימון, ליווי עסקי, סדנאות עסקיות, כנסים ועוד. המידע ניתן על ידי יועצים עסקיים ורואי חשבון.

טלפון המוקד: 8115*.

דואר אלקטרוני: infobiz@014.net.il

המוקד פועל 24 שעות ביממה, למעט שבתות וחגים.

תוכניות לעידוד יזמות עולים

האגף מסייע בהקמת עסקים חדשים ובקידום וביסוס עסקים קיימים, מספק ייעוץ עסקי וייעוץ בנושאי מיסוי וכן מסייע בהשגת הלוואות עסקיות בתנאים מועדפים.

תחומי הסיוע:

- מיפוי צרכים וחווות דעת ראשונית.
- מודל עסקי להקמה, תכנון או פיתוח עסק קיים.
- סיוע בהכנת תוכנית עסקית למימון.
- סיוע בהכנת תוכנית עסקית לסטארט-אפ.
- ייעוץ ואימון עסקי בתחום היזמות ובתחום המיסוי לעסקים בהקמה ולעסקים קיימים.
- מפגשי העשרה מקצועיים (סדנאות) במגוון תחומים.

סטארט-אפ

האגף מפעיל תוכנית ייחודית להקמת סטארט-אפ בתחום המדעים וההיי-טק. תחומי הסיוע: מיפוי צרכים, גיבוש ראשוני למיזם, גיבוש מודל עסקי, סיוע בהשגת מימון בתנאים מועדפים, הכנת תוכנית עסקית במסלול סטארט-אפ בעלות מסובסדת, ייעוץ וליווי עסקי, קורס הקמה וניהול חברות סטארט-אפ, ייעוץ במיסוי ועוד.

טלפון: 03-6335549, 03-5501128

דואר אלקטרוני: info@mati-holon.org.il

אתר: <https://www.startup-israel.org.il/he>



סיוע האגף ניתן באמצעות מעל"ת – מרכזים עסקיים לעולים ולתושבים חוזרים. המרכזים פועלים במימון משרד העלייה והקליטה. את מספרי הטלפון של המרכזים ניתן למצוא באתר משרד העלייה והקליטה ובסוף חוברת זו. במרכזים העסקיים ישנם יועצים עסקיים בעלי הכשרה מקצועית המבצעים הערכה ראשונית של הרעיונות העסקיים המוצעים על ידי העולים. היועצים מלווים את היזם העסקי משלב הרעיון ועד לשלב ההקמה, מכינים תוכנית עסקית, מעריכים את סכום ההון הראשוני הדרוש לפתיחת העסק, מחשבים את מידת הסיכון הטמון בהקמת העסק ומדריכים את העולה היזם.

לפרטים נוספים יש לפנות ליועץ הקליטה במשרד העלייה והקליטה או אל רכזי היזמות במחוזות וכן להתעדכן באמצעות מרכזי מעל"ת או באמצעות אתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה.

מידע נוסף אפשר למצוא באתר משרד העלייה והקליטה ובאתר הייעודי Business IL:
<http://www.2binisrael.org.il>

סיוע משרד הכלכלה והתעשייה לעידוד יזמות עסקית

לאחר 15 שנה מהעלייה מסתיים הסיוע ממשרד העלייה והקליטה. עם זאת אפשר לקבל סיוע בתחום היזמות העסקית ממשרד הכלכלה והתעשייה.

להלן פירוט הסיוע הייעודי ליוצאי אתיופיה:

- הלוואות לבעלי עסקים יוצאי אתיופיה, שהם או אחד מהוריהם נולדו באתיופיה ונמצאים בארץ למעלה מ-15 שנה, לצורך פיתוח העסק או פתיחת עסק חדש.

לפניות:

טלפון: 053-5210065

דוא"ל: hadas@kiedf.org

- יועץ עסקי (במרכז "מעוף") – יועץ מקצועי ייעודי לעסק, הדרכות והכשרה מקצועית, בניית תוכניות עסקיות והפניה למקורות מימון, כולל ליווי וסיוע בהגשת בקשות.

המרכז לקליטה במדע

קליטת מדענים

עולים ותושבים חוזרים שהם מדענים או מהנדסים העוסקים במחקר ובפיתוח ועונים על תנאי הזכאות של משרד העלייה והקליטה יכולים להיעזר בשירותי המרכז לקליטה במדע.

המרכז מספק שירותים למדענים בתחומים הבאים:

- תחום טכנולוגיה ומדעים מדויקים.

- תחום מדעי החברה והרוח.
- תחום מדעי החיים והרפואה.

ניתן לקבל ייעוץ וליווי מצוות המרכז לקליטה במדע עוד לפני ההגעה לישראל וכן לאחר ההגעה לישראל.

המרכז מסייע למדענים עולים ותושבים חוזרים באיתור משרה מדעית ובהשתלבות בתחומי המחקר והפיתוח באקדמיה ובמגזר העסקי וכן משתתף בעלות העסקתם.

לפרטים נוספים ולתנאי הזכאות לסיוע בהשתתפות עלות העסקתו של המדען, היכנסו לאתר האינטרנט של המרכז לקליטה במדע שכתובתו:

https://www.gov.il/he/departments/topics/absorption_in_science/govil-landing-page

או עיינו בעלון המרכז לקליטה במדע הנמצא בקישור:

https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/integration_in_science_bulletin

ליצירת קשר עם המרכז לקליטה במדע:

טלפון: 073-3972513

דואר אלקטרוני: scientist@moia.gov.il

מלגות לתלמידי מחקר

המרכז לקליטה במדע מסייע במימון מלגות לתלמידי מחקר (דוקטורנטים) ולחוקרים במסגרת פוסט־דוקטורט העונים על כל תנאי הזכאות.

המלגות ניתנות לעולים ולתושבים חוזרים שהתקבלו כתלמידי מחקר או כחוקרים באחת האוניברסיטאות המוכרות בישראל. קבלת המלגה כפופה לעמידה בתנאי זכאות. גיל המועמדים לא יעלה על 37.

לפרטי הזכאות המלאים פנו ליועץ הקליטה באזור מגוריהם או היכנסו לאתר משרד העלייה והקליטה בכתובת.

https://www.gov.il/he/Departments/General/research_students_scholarship

שירותי בריאות

חוק ביטוח בריאות ממלכתי

על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, כל תושב ישראל מבוטח בביטוח בריאות וזכאי לשירותי בריאות. שירותים אלו הם באחריות המדינה ובמימון ציבורי. רשימת השירותים הכלולים בביטוח הבריאות

מוגדרים בחוק ומכונים "סל הבריאות". את שירותי הבריאות מספקות בעיקר קופות החולים, ולכן כדי לקבל שירותים אלו חייב כל תושב להיות רשום באחת מקופות החולים. כמו כן כל תושב מגיל 18 ומעלה חייב לשלם דמי ביטוח בריאות חודשיים למוסד לביטוח לאומי (נוסף על תשלום דמי ביטוח לאומי). למידע נוסף על תשלום דמי הביטוח ראו להלן בפרק "המוסד לביטוח לאומי".

עולים חדשים פטורים מתשלום דמי ביטוח בריאות למשך 12 חודשים מיום עלייתם לארץ (בתנאי שאינם עובדים). **בתום תקופת הפטור חובה להסדיר את תשלום דמי ביטוח הבריאות מול המוסד לביטוח לאומי** (מלבד שכיר שדמי הביטוח מנוכים אוטומטית ממשכורתו).

שימו לב!

הרישום לקופת החולים הוא תנאי הכרחי לקבלת שירותים רפואיים ולקבלת הפטור מתשלום דמי ביטוח בריאות ממלכתי. חשוב ביותר להירשם לקופת החולים מייד עם הגעתכם ארצה כדי שתוכלו לקבל שירותי בריאות ברגע שתזדקקו להם. אי-ביצוע הרישום עלול ליצור עיכובים מיותרים בעת קבלת הטיפול הרפואי ולגרום להוצאות בלתי צפויות.

על אופן הרישום לקופת חולים ראו לעיל בפרק "מרכזי הקליטה – צעדים ראשונים".

בעלי מעמד אזרח עולה וקטין חוזר יכולים להירשם לקופות החולים במשרד העלייה והקליטה.

הנחה לעולים על שירותי בריאות

בכל ביקור אצל רופא מומחה, מרפאת חוץ או מכון יש לשלם דמי השתתפות עצמית. לדמי ההשתתפות העצמית קבועה תקרה רבעונית למשפחה. עולים חדשים בשנה הראשונה לעלייתם עשויים להיות זכאים להפחתת תקרת ההשתתפות העצמית הרבעונית עבור שירותים אלו ב-50%. למידע נוסף היכנסו לאתר "כל הבריאות" של משרד הבריאות בקישור:

<https://call.gov.il/infocenter/index?page=content&id=GE41>

שימו לב!

הנחות נוספות על שירותי בריאות, תרופות וציוד רפואי עשויות להינתן לאזרחים ותיקים, מקבלי קצבאות מסוימות, חולים במחלות כרוניות או קשות, נפגעי תאונות דרכים, נפגעי תאונות עבודה, נפגעי פעולות איבה ועוד. לבדיקת זכאותכם להנחה פנו לקופת החולים או היכנסו לאתר "כל הבריאות": www.call.gov.il

שירותי בריאות לילדים

התחנות לבריאות המשפחה – טיפות חלב

בכל רחבי הארץ פזורות תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב). בתחנות אלו ניתן לעקוב אחר התפתחותם של תינוקות וילדים עד גיל 6. המעקב כולל בדיקות התפתחות ומתן חיסונים בהתאם להנחיות משרד הבריאות. לכל ילד ניתן "פנקס חיסונים" שבו רשומים

החיסונים שקיבל. חשוב לשמור את פנקס החיסונים.

לפרטים ניתן להיכנס לאתר האינטרנט של משרד הבריאות בכתובת:

https://www.health.gov.il/Subjects/pregnancy/health_centers/Pages/family_health_centers.aspx

שירותי בריאות בבית הספר

שירותי בריאות לתלמידים בבתי הספר ניתנים לתלמידי כיתות א'-ט' מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי ובהתאם להנחיות משרד הבריאות. צוות הבריאות בבית הספר כולל אחות, רופא ואנשי מקצוע אחרים לפי הצורך. כל ילד עובר בדיקות לאומדן גדילה – עם כניסתו לבית הספר ובגיל 12. נוסף על כך נערכות בבית הספר בדיקות סקר תקופתיות: בדיקות שמיעה, בדיקות ראייה ובדיקות שיניים. כמו כן ניתנים חיסונים על פי הנחיות משרד הבריאות.

שירותי התפתחות הילד של קופות החולים

ילדים עם בעיה התפתחותית או רפואית עשויים להיות זכאים לשירותי התפתחות הילד (אבחון וטיפול) מטעם קופות החולים. השירותים צריכים להינתן לפי הצרכים הרפואיים, בזמן ובמרחק סבירים. זמן ההמתנה המרבי הוא 3 חודשים. מבוטחים שנאלצים להמתין יותר מ-3 חודשים עשויים להיות זכאים ללכת לטיפול פרטי ולקבל עליו החזר מקופת החולים על פי תעריפון משרד הבריאות.

שירותי חירום

שירותי חירום של קופות החולים

לכל קופת חולים קיים מוקד טלפוני הפועל בכל שעות היממה. מספרי הטלפון של מוקדי הקופות מופיעים בפרק כתובות וטלפונים. במקרה הצורך ייתכן שאפשר יהיה לקבל הפניה לחדר מיון דרך הטלפון.

כמו כן קופות החולים מפעילות בסניפים מסוימים מוקדי חירום המעניקים שירותים רפואיים דחופים (בדיקות רפוא, בדיקות מעבדה, צילומי רנטגן ומתן תרופות) בשעות הלילה, בשבתות ובחגים. השירות כרוך בתשלום. במקרים מסוימים ניתן פטור מתשלום.

ביקור בית של רופא

יש אפשרות להזמין רופא הביתה. השירות ניתן על ידי חברות חיצוניות (כגון נטלי וביקורופא). יש לברר עם קופת החולים שלכם עם אילו חברות יש לה הסדר. השירות כרוך בתשלום. גובה התשלום תלוי בשעת הפנייה ובהסכם עם קופת החולים. מבוטחים בביטוח משלים ישלמו סכום מוזל. להזמנת ביקור בית יש לפנות ישירות לחברה המספקת את השירות. מי שיש לו קושי תפקודי ממשי עשוי להיות זכאי לביקור של מטפל בביתו ללא תוספת תשלום.

מלבד המרפאות של קופות החולים קיימות גם מרפאות חירום חיצוניות שבהסדר עם הקופות (כגון טרם, מלרם וביקורופא). מרפאות אלו מקבלות חולים בעיקר בשעות שבהן מרפאות הקופה הרגילות סגורות: בשעות הערב והלילה, בשבתות ובחגים. במוקד הטלפוני של קופת החולים וכן באתרי האינטרנט של הקופות קיים מידע על מרפאות החירום שעובדות עם הקופה ועל שעות פעילותן. שירותי מרפאות החירום ניתנים בתשלום. במקרים מסוימים ניתן פטור מתשלום.

הגעה לחדר מיון בבית חולים

אם הרופא מפנה אתכם לבית חולים או אם אתם חושבים שהמקרה דורש טיפול בבית חולים (מומלץ לקבל הפניה מרופא כדי להבטיח שלא תצטרכו לשלם על הטיפול), עליכם להגיע לחדר המיון של בית החולים (תוכלו לבחור איזה בית חולים שתרצו). תוכלו להגיע באופן עצמאי או באמבולנס – תלוי במקרה.

באופן עקרוני הביקור בחדר המיון כרוך בתשלום. במקרים מסוימים יש פטור מתשלום: אם יש הפניה מרופא או התחייבות מקופת חולים, אם המקרה הרפואי מופיע ברשימת המקרים הפטורים או אם המטופל אושפז. ישנם גם מקרים שבהם המטופל מחויב בתשלום חלקי. בכל מקרה מומלץ לפנות לאחר הטיפול לקופת החולים לברר אם יש זכאות להחזר.

שירותי אמבולנס

במקרים שנשקפת סכנה לחולה ויש צורך בקבלת עזרה רפואית דחופה יש להזמין אמבולנס (מגן דוד אדום – מד"א) בכל שעות היממה שיפנה את החולה לבית החולים. מבטחי קופות החולים שפוננו באמבולנס מד"א לבית החולים ואושפזו זכאים למימון מלא של הוצאות הפינוי. מבטחים שפוננו באמבולנס ולא אושפזו בבית חולים – אם הם פוננו באמבולנס רגיל עליהם לשלם עבור הפינוי (למעט מקרים מסוימים); אם הם פוננו באמבולנס טיפול נמרץ או בניידת טיפול נמרץ הם יהיו זכאים למימון חלקי של עלות הפינוי. חשוב לפנות לקופת החולים תוך 60 יום מהפינוי לשם בירור הזכאות למימון הפינוי. מימון פינוי באמבולנס של יולדת, נפגעי פעולות איבה ונפגעי תאונות עבודה הוא באחריות המוסד לביטוח לאומי.

פרטים נוספים אפשר למצוא באתר מד"א: www.mdais.org.

במקביל למד"א אפשר להיעזר בארגון "איחוד הצלה". צוות איחוד הצלה מגיע מיידיית למקום האירוע ומעניק טיפול רפואי ראשוני עד הגעתם של צוותי מד"א.

ישנם אמבולנסים של ארגוני עזרה המבצעים הסעות ללא תשלום או בתשלום סמלי לחולים הזקוקים להגיע לטיפולים. לפרטים על העמותות היכנסו לאתר גיידיסטאר: www.guidestar.org.il.

שימו לב!

לפני הביקור במיון מומלץ מאוד לקחת הפניה מקופת החולים כדי שתהיו פטורים בוודאות מכל תשלום.

משרד הבריאות מפעיל שני מוקדים טלפוניים בשפות:

קול הבריאות – מוקד השירות הטלפוני

מוקד זה הוקם כדי לאפשר לציבור הרחב לקבל מידע בכל הנושאים שמשרד הבריאות ממונה עליהם: רישוי מקצועות רפואיים, בקשה למכשירי שיקום וניידות, חוק ביטוח בריאות ממלכתי ועוד.

השירות ניתן בשפות: עברית, ערבית, אנגלית, אמהרית, צרפתית ורוסית.

טלפון המוקד: *5400 או 08-6241010.

למידע על שעות פעילות המוקד ולפרטים נוספים היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/Departments/General/health_call_center

ניתן לפנות למוקד גם בפקס: 02-5655969,

בדואר אלקטרוני: Call.Habriut@moh.health.gov.il

או על ידי מילוי טופס מקוון באתר:

https://www.gov.il/he/Departments/General/health_call_center

מוקד תרגום רפואי – רפואה בשפה שלך

מוקד זה מציע תרגום רפואי בזמן אמת. בעת מפגש בין מטפל למטופל יכולים אנשי הסגל הרפואי להתקשר למוקד התרגום ושם יתרגמו בו במקום את דברי המטפל למטופל ולהפך.

השירות ניתן בשפות: רוסית, צרפתית, אמהרית, תיגרנית וערבית.

טלפון המוקד: *5144

למידע על שעות פעילות המוקד ולפרטים נוספים היכנסו לקישור:

<https://www.gov.il/he/service/medical-interpretation-center>

למידע נוסף על שירותי בריאות ראו חוברת "שירותי בריאות" של אגף א' מידע ופרסום. לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

חינוך

חוק לימוד חובה

חוק לימוד חובה (התש"ט-1949), המכונה גם חוק חינוך חובה, קובע שכל ילד בישראל חייב ללמוד במסגרת חינוך (גן ילדים או בית ספר). כיום חינוך חובה חל על ילדים ונערים שבתחילת שנת הלימודים מלאו להם 3 עד 17 שנים. במקרים חריגים אפשר לקבל פטור

(כגון לשם בקשה לחינוך ביתי). על פי החוק הלימודים במוסדות החינוך הרשמיים מתחילת גיל חינוך חובה ועד סוף כיתה י"ב ניתנים בחינם. מתחת לגיל 3 החינוך אינו חובה, אך קיימים מעונות יום ומשפחתונים בפקודת משרד העבודה למעוניינים (בתשלום).

למידע על הרשמה למוסדות חינוך ראו פרק "מרכזי הקליטה – צעדים ראשונים" בתחילת חוברת זו.

סיוע לתלמידים עולים

תלמידים עולים חדשים ותלמידים תושבים חוזרים עשויים להיות זכאים לסיוע כספי, לסיוע לימודי ולהתאמות בבחינות הבגרות.

פרטי הסיוע מתפרסמים בחוזר מנכ"ל של משרד החינוך לקראת כל שנת לימודים.

קישור לאתר מאגר חוזרי מנכ"ל:

<https://apps.education.gov.il/Mankal/Default.aspx>

שם חוזר המנכ"ל המפרט את הסיוע: "קליטה ושילוב של תלמידים עולים ושל תלמידים תושבים חוזרים".

להלן סוגי סיוע שתלמידים עולים עשויים להיות זכאים להם:

השתתפות בהוצאות חינוך

תלמידים עולים עשויים להיות זכאים לסיוע במימון חלק מהוצאות החינוך (ספרי לימוד, ציוד לימודי, טיולים וכדומה) במשך 15 שנים מיום העלייה. לקבלת הסיוע יש לפנות למנהל/ת בית הספר.

למידע על תנאי הזכאות המלאים והמעודכנים היכנסו לאתר משרד החינוך בכתובת:

https://mosdot.education.gov.il/students/immigrants/absorption_basket

סיוע במימון מעונות יום ומשפחתונים

עולים המתגוררים במרכז קליטה זכאים להשתתפות המדינה במימון מעונות יום ומשפחתונים. הסיוע מותנה בקיום ההסדר.

עולים שאינם מתגוררים במרכז קליטה עשויים להיות זכאים לסיוע על פי הקריטריונים הרגילים המזכים בהנחה.

מענק לימודים מהמוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי מסייע בהשתתפות בהוצאות לימודים למשפחות שבראשן הורה עצמאי (חד-הוריות) וכן למשפחות אשר יש להן ארבעה ילדים או יותר המקבלות אחת מהקצבאות: נכות כללית, הבטחת הכנסה, מזונות, אזרח ותיק או שאירים, ועונות על תנאי הזכאות. זכאים נוספים: מי שמקבל קצבה להבטחת הכנסה בנפרד מבן/בת הזוג, עולה חדש הנמצא בארץ יותר משנה ופחות משנתיים ובן/בת הזוג לא עלה לארץ ואינו מתגורר בה, מי שבאחזקתו ילד שעלה לארץ ללא הוריו ועוד.

המענק משולם בתחילת כל שנת לימודים עבור ילדים שמלאו להם שש שנים ועדיין לא מלאו להם 18 שנים, והוא מועבר בתחילת כל שנת לימודים לחשבון הבנק שאליו מועברת קצבת הילדים.

לבדיקת זכאותכם היכנסו לאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי בכתובת: www.btl.gov.il.

קישור ישיר למידע באתר:

<https://www.btl.gov.il/benefits/children/%D7%A2%D7%A0%D7%A7%D7%9C%D7%99%D7%9E%D7%95%D7%93%D7%99%D7%9D/Pages/default.aspx>

הקצאת שעות ייחודיות לתלמידים עולים

תלמידים עולים עשויים להיות זכאים לשעות ייחודיות במהלך יום הלימודים להקניית השפה העברית ולתגבור לימודי מספר השעות נקבע על פי קריטריונים שונים.

הפרויקט הלאומי לקהילה האתיופית בישראל מעניק לעולים תגבור לימודי מטרות התוכנית להביא את העולים לתעודת בגרות מלאה המאפשרת כניסה ללימודים אקדמיים. ניהול התוכנית נעשה בשיתוף בני העדה האתיופית.

כמו כן ישנן תוכניות נוספות שנועדו לעזור לעולים להצליח בלימודים: יע"ל, פל"א ועוד.

התאמות בבחינות הבגרות

תלמידים עולים עשויים להיות זכאים להיבחן בבחינות הבגרות בתנאי היבחנות ייחודיים, המכונים "התאמות" (כגון שאלון מיוחד, תוספת זמן, תוספת ניקוד, הקראה, התעלמות משגיאות כתיב, שימוש במילון ועוד). הזכאות וסוגי ההתאמות נקבעים על פי תנאי זכאות. לקבלת מידע על ההתאמות יש לפנות לגורם המוסמך בבית הספר.

תקופת הזכאות להתאמות היא 12 שנים מיום העלייה או עד גיל 25, המאוחר מביניהם.

מענק כספי לבוגרי פנימיות

משרד העלייה והקליטה מסייע לבוגרי פנימיות המסיימים את לימודיהם במוסדות החינוך, בתקופת המעבר עד לגיוסם לצה"ל או לשירות לאומי-אזרחי. מענק ראשון יינתן למסיימי כיתה י"ב, מענק שני יינתן רק למתגייס לשרות סדיר בצה"ל או לשירות לאומי-אזרחי. עשויים להיות זכאים למענק יוצאי אתיופיה, עולים ובני עולים, שביום הגשת הבקשה לא חלפו יותר מ-15 שנים ממועד קבלת מעמד עולה או זכאות כעולה. הסיוע מותנה בתקציב (ה"ש 137) לקבלת הסיוע יש לפנות ליועץ הקליטה.

יצירת קשר עם משרד החינוך

כתובת אתר משרד החינוך:

<https://edu.gov.il>

מוקדי השירות של משרד החינוך

משרד החינוך מפעיל מוקדים טלפוניים למידע וסיוע במגוון נושאים כגון: מתן מידע והכוונה, סיוע רגשי להורים ולתלמידים, פניות הציבור, תמיכה טכנית ועוד.

תלמידים עולים

מידע בנושא קליטת תלמידים עולים במערכת החינוך ומספרי טלפון של מדריכי קליטת תלמידים עולים במחוזות ובמטה ניתן למצוא באתר האגף לקליטת תלמידים עולים במשרד החינוך בכתובות:

<https://parents.education.gov.il/prhnet/gov-education/studies/newcomers-rights>

מספר הטלפון של האגף: 073-3931543/2.

דואר אלקטרוני: agafklitato@education.gov.il

סיוע לסטודנטים

מדינת ישראל מציעה מגוון אפשרויות השכלה גבוהה (על-תיכונית). המוסדות להשכלה גבוהה כוללות אוניברסיטאות ומכללות. האוניברסיטאות מציעות מגוון רחב של לימודים אקדמיים ומעניקות תארים. המכללות מציעות תחומי לימוד מצומצמים יותר (בדרך כלל לכל מכללה יש תחום עיסוק מסוים), והן נחלקות לשני סוגים: מכללות אקדמיות המציעות לימודים אקדמיים (מדעים, כלכלה, חינוך ועוד) ומעניקות תארים (תואר ראשון ושני), ומכללות מקצועיות המספקות הכשרה מקצועית (כגון טכנולוגיה, מחשבים, רפואה משלימה, אומנות, מוזיקה ועוד) ומעניקות תעודה שאינה אקדמית. מלבד הקניית תואר והרחבת אפשרות הכניסה לעולם התעסוקה, הלימודים מאפשרים גם השתלבות בחברה הישראלית.

להלן פירוט הסיוע שסטודנטים עשויים לקבל מהגופים הרשמיים. כדאי לבדוק זכאות לסיוע נוסף מעמותות וארגונים שאינם ממשלתיים. תוכלו לקבל מידע מהמינהל לסטודנטים עולים במשרד העלייה והקליטה ומהעובדות הסוציאליות.

סיוע מהמינהל לסטודנטים עולים

המינהל לסטודנטים עולים הוא אגף במשרד העלייה והקליטה האחראי על שילובם של עולים צעירים באקדמיה בישראל.

מתוך הכרה והבנה כי בהשכלה הגבוהה טמון המפתח להצלחה הרחבה הסיוע עבור צעירים עולים מאתיופיה.

המינהל לסטודנטים עולים מסייע לעולים במגוון מוסדות לימוד: אוניברסיטאות, מכללות אקדמיות, מכללות להוראה, מוסדות טכנולוגיים ועוד ובמגוון תחומי לימוד: תוכניות הכנה לאקדמיה, מכינות עולים, לימודי תואר ראשון ושני, הסבת אקדמאים, הנדסאים ולימודי תעודה במסלולים נבחרים. כמו כן, האגף מפעיל מערך לטיפול ותמיכה בסטודנטים העולים (מעטפת) ומלווה את הסטודנט העולה במהלך לימודיו.

סיוע זה ניתן לסטודנטים המתחילים את לימודם בתוך 15 שנים מיום העלייה. שירות צבאי/לאומי אינו נכלל במניין השנים.

הסיוע המיוחד ליוצאי אתיופיה מעוגן בהוראת שעה (403) ומותנה בתקציב.

תחומי הסיוע

- מימון שכר הלימוד לתואר ראשון או ללימודי תעודה/הנדסאים וכן ללימודי תואר שני (בתעריף ממלכתי).
- ייעוץ והכוונה בבחירת מסלול לימודים מתאים – בשפה העברית, האנגלית או האמהרית.
- הכנה ללימודים אקדמיים במסגרת אולפן, תוכנית קדם-אקדמית או תוכניות ייחודיות (מכינות ייעודיות ממומנות על ידי הקרן להכוונת חיילים משוחררים).
- תמיכה וליווי אקדמי (כגון שיעורי עזר פרטיים או קבוצתיים).
- ליווי וסיוע אישי באמצעות הפעלת רשת מדריכים ואנשי מקצוע.
- פעילות חברתית-תרבותית.
- השתתפות בפרויקט שח"ק – שירות חברתי-קהילתי.
- מלגות קיום (בכפוף לעמידה בתנאי זכאות).
- מימון קורסי אנגלית ועברית במהלך הלימודים.
- סיוע בקורסי הכנה לבחינת יע"ל (ידע עברית לאקדמיה).
- השתתפות בתכניות מנהיגות ובתוכנית אופק – הכנה לתעסוקה.

היקף הסיוע

המינהל לסטודנטים עולים מסייע במימון שכר לימוד בהתאם לתקן שנות הלימוד במסלול. בכל שנה גובה המלגה יהיה עד לגובה מלגה בתעריף ממלכתי (100% שכר לימוד) ובהתאם למערכת הלימודים של הסטודנט בפועל.

תנאי קבלת הסיוע

- **מעמד:** עולה, בן עולים, אזרח עולה, קטין חוזר.
- לימודי הנדסאים בלבד – סטודנט ששני הוריו עלו מאתיופיה לאחר 1.1.1980.
- **תקופת זכאות:** הסטודנט עלה מאתיופיה והחל את לימודיו לתואר המבוקש תוך 15 שנים מיום קבלת מעמד עולה. בחישוב תקופת הזכאות לא תיכלל תקופת שירותו הצבאי/לאומי בהתאם לנוהל מינהל הסטודנטים.
- **גיל מרבי בתחילת הלימודים:**
 - עד גיל 28 למכינת עולים/תואר ראשון/תעודה/הנדסאים.
 - עד גיל 30 למסיימי מכינות קדם-אקדמיות ב', תוכנית קדם-אקדמית (תק"א) או

מכינת עולים, המבקשים להמשיך לתואר ראשון/תעודה/הנדסאים.

– עד גיל 40 ללימודי תואר שני/לימודי הסבה לבעלי תואר/תעודה שלאחר תואר ראשון.

• תנאים אקדמיים:

על הסטודנט לעמוד בכל התנאים הבאים:

– זכאות לתעודת בגרות או תעודת סיום מכינה.

– קבלה ללימודים מן המניין באחד מהמוסדות והמסלולים המוכרים על ידי המינהל לסטודנטים עולים במשרד העלייה והקליטה, ובכפוף להכרה על ידי הרשויות הממשלתיות הרלוונטיות.

– **הסטודנט אינו בעל תואר/תעודה מקביל או זהה לתואר שלגביו מבוקש הסיוע.** זאת למעט עולה בעל תואר ראשון מחו"ל המבקש ללמוד תואר ראשון נוסף במקצועות STEM (סטטיסטיקה, מתמטיקה, הנדסה ומדעי המחשב).

– מעבר אקדמי תקין משנה לשנה.

לסטודנטים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה התנאים שונים. למידע היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/students_eligibility/he/OpenUniversity.pdf

מותרת הפסקת לימודים של עד שנתיים אקדמיות במהלך הלימודים.

המבקשים לקבל תואר/תעודה **נוסף** לאחר סיום תואר/תעודה במימון המינהל, יידרשו לעמוד בין היתר בתנאי הפסקת הלימודים בין התארים הקבועים בהוראת השעה.

כל האמור לעיל הוא מידע כללי בלבד, ובכל מקרה קובעים הנהל והוראת השעה. הסיוע מותנה בקיום תקציב ובחידוש הוראת השעה בכל שנה (ה"ש 403).

על הסטודנט לשאת בכל ההוצאות הנלוות: דמי רישום למוסד הלימודים, דמי אבטחה, דמי בחינות, אגודת הסטודנטים, שכר דירה, כלכלה והוצאות אישיות. עם זאת קיימות גם מלגות למגורים ודרכי סיוע נוספות לזכאים. לפרטים פנו ליועצי המינהל לסטודנטים עולים.

מלגות קיום

המינהל לסטודנטים עולים מעניק מלגות קיום בסך 600 ש"ח לחודש במשך עד 9 חודשים בחודשי הלימוד בלבד.

הזכאות למלגת קיום מותנית בתוכנית לימודים בהיקף של 50% לפחות למשך שנה או סמסטר.

סטודנט הלומד באוניברסיטה הפתוחה יהיה זכאי למלגת קיום בתנאי שלומד לפחות שני קורסים בהיקף של לפחות 12 נקודות זכות בסמסטר.

סטודנט שקיבל מלגה עבור תקופה שלא למד בה יחויב להחזיר את מלוא הסיוע.

סטודנטים לרפואה זכאים למלגות קיום בכל שנות לימודיהם.

אינם זכאים למלגות קיום:

- סטודנט הלומד בתוכנית לימודים חלקית (פחות מ-50% מתוכנית לימודים).
- סטודנט הלומד לתואר מתקדם, לרבות תואר שני או הסבה או תעודה לאחר תואר.
- סטודנט הלומד בסמסטר קיץ.

תוכנית אופק

תוכנית אופק היא תוכנית למצוינות בתעסוקה של המינהל לסטודנטים עולים. התוכנית עוסקת בחיזוק וטיפוח מצוינות מקצועית ונותנת כלים לסטודנטים להשתלב במשרות בעלות אופק קידום במגזר העסקי, במגזר הציבורי, במגזר היזמי ובמגזר האקדמי.

התוכנית מיועדת לסטודנטים זכאי סיוע מטעם המינהל לסטודנטים עולים בעלי מוטיבציה ומוכנות להשקיע מזמנם במציאת מקום עבודה ההולם את כישוריהם והשכלתם ורצון להצטיין במקום עבודתם.

התוכנית בנויה משני חלקים: בחלק הראשון משתתפים הסטודנטים בסדנאות שבועיות בתחומי השילוב בתעסוקה. בחלק השני זוכים הסטודנטים לחניכה אישית על ידי מנטורים מתנדבים בעלי משרות בכירות בתחום הלימודים של משתתפי התוכנית. המנטורים מסייעים לסטודנטים ליצור רשת תעסוקתית-חברתית לקראת השתלבות בתעסוקה הולמת.

התוכנית אינה מתאימה לסטודנטים בשנה א' ופונה לסטודנטים שנותרו להם פחות מ-3 סמסטרים לסיום התואר. להרשמה לתוכנית היכנסו לקישור הבא:

<https://shahak2021.wixsite.com/ofek>

לימודי עברית ותוכניות הכנה ללימודים גבוהים

צעירים עולים עשויים להיות זכאים ללימודי עברית באולפנים המיועדים לסטודנטים – לפני תחילת הלימודים. משך הלימודים באולפן (אולפן א') הוא חמישה חודשים.

אולפן קיץ

המינהל לסטודנטים עולים בשיתוף האגף לחינוך מבוגרים במשרד החינוך ומוסדות אקדמיים, מקיים קורסי קיץ בעברית עבור סטודנטים ואקדמאים צעירים.

מי מתאים לתוכנית:

- עולים זכאי המינהל המעוניינים ללמוד לימודים גבוהים.
 - בוגרי תק"א (תוכנית קדם-אקדמית).
 - סטודנטים זכאי המינהל שלומדים במוסדות אקדמיים וטרם הגיעו לרמת פטור בעברית.
 - אקדמאים ודוקטורנטים עד גיל 30.
- משך הלימודים הוא כ-5 שבועות בקיץ.

למבקשים להשתלב בלימודים גבוהים ואקדמיים בישראל מומלץ להשתלב גם באחת משתי תוכניות ההכנה המיועדות לעולים:

מכינת עולים אוניברסיטאית

מרבית האוניברסיטאות מחייבות סיום מכינת עולים כתנאי להרשמה ללימודי תואר ראשון. חובה זו חלה על מי שבידו תעודת סיום תיכון מוכרת שאינה שקילה לתעודת בגרות הישראלית. מרבית המכללות והמוסדות האקדמיים האחרים אינם דורשים מכינת עולים כתנאי. משך הלימודים – שנה אקדמית מלאה.

תק"א – תוכנית קדם-אקדמית

התוכנית מיועדת לכל סטודנט שאינו חייב במכינת עולים:

- סטודנט שבידו תעודת בגרות/תעודת סיום תיכון השווה בערכה לתעודת בגרות ישראלית.
 - סטודנטים שלמדו לפחות שנה אקדמית אחת בחו"ל.
 - סטודנט המבקש ללמוד במוסד שאינו מחייב מכינת עולים כתנאי.
 - סטודנט המבקש ללמוד לימודי הנדסאים או לימודי תעודה.
 - מועמדים לתואר שני/אקדמאים/בעלי תעודת בגרות עד גיל 40, גם אם אינם מועמדים ללימודים גבוהים בישראל.
 - משך הלימודים: כ-5 חודשים.
- התוכניות הנ"ל ממומנות על ידי מינהל הסטודנטים, **נוסף** על הסיוע בשכר הלימוד בשנות הלימודים לתואר/לתעודה.

הגשת בקשה לסיוע ממינהל הסטודנטים

המועמד ללימודים מתבקש להירשם באופן מקוון לאזור האישי באתר משרד העלייה והקליטה ולמלא טופס הרשמה למינהל לסטודנטים עולים (טופס מקוון). לאחר הרישום יש לספק את המסמכים שלהלן:

- מכתב קבלה למוסד לימודים מוכר.
 - תעודת בגרות מהארץ או מחו"ל.
 - תעודות (דיפלומות) מלימודים אקדמיים קודמים וגיליונות ציונים.
 - למי שעלה עד גיל 22: אישור דחיית שירות מצה"ל לצורך לימודים גבוהים או תעודת שחרור/פטור מצה"ל.
 - קבלות על תשלומים שכבר שולמו למוסד הלימודים, אם שולמו.
- יש להגיש בקשה לסיוע בכל שנת לימוד מחדש ובכפוף לתאריכים המפורסמים באתר המינהל לסטודנטים עולים.

להגשת בקשה לסיוע היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/service/online_application_administration_assistance_for_immigrant_students

למידע על הסיוע לסטודנטים עולים היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/Departments/Guides/maatefet_students_authority?chapterIndex=1

למידע באמהרית היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/en/Departments/Guides/am_maatefet_students_authority?chapterIndex=6

למדריך זכויות וסיוע לסטודנטים עולים היכנסו לקישור:

<https://www.gov.il/he/Departments/Guides/student-authority-assistance-list?chapterIndex=5>

מידע נוסף על תנאי הזכאות לסיוע ליוצאי אתיופיה היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/Departments/General/ethiopian_jews_students_scholarships

סיוע מהמועצה להשכלה גבוהה

סיוע זה ניתן מהמועצה להשכלה גבוהה לעולים המתחילים את לימודיהם לאחר 15 שנה מהעלייה (לא כולל שירות צבאי/לאומי) ולילידי הארץ.

הסיוע כולל:

- הנגשת מידע לצעירים מסיימי שירות צבאי/לאומי/אזרחי.
- מימון קורסי הכנה לפסיכומטרי.
- מלגות לימודים (עד גובה מסוים) לאורך שנות הלימוד לתואר ראשון ושני.
- מעטפת אקדמית וכלכלית לתלמידי המכינות הקדם-אקדמיות ולתלמידי התואר הראשון (תגבורים אקדמיים, אסטרטגיות למידה, שיעורי עזר, הכנה למבחני קבלה, מימון מעונות או נסיעות, סבסוד טיפול פסיכולוגי, אבחון לקויות למידה וכדומה).
- תוכנית מנהיגות לסטודנטים.
- תוכנית לסטודנטים מצטיינים (ליווי, הכוונה ומלגות הצטיינות).
- תוכנית לקליטת אנשי סגל אקדמי מקרב יוצאי אתיופיה במוסדות להשכלה גבוהה (מלגות למוסדות לצורך העסקתם).

למידע נוסף היכנסו לאתר המועצה להשכלה גבוהה בקישור:

<https://che.org.il/%D7%9E%D7%9C%D7%92%D7%95%D7%AA-%D7%99%D7%95%D7%A6%D7%90%D7%99-%D7%90%D7%AA%D7%99%D7%95/%D7%A4%D7%99%D7%94>

ליצירת קשר עם המועצה להשכלה גבוהה:

טלפון: 02-5094544 (בימי ג' בלבד בין השעות 10:00–13:00)

פקס: 02-5094545

דואר אלקטרוני: meida@che.org.il

חובת שירות בצה"ל חלה על כל אזרח ישראלי או תושב קבע בן 18 שנה. השירות הצבאי אינו רק חובה הנובעת מצורכי הביטחון של מדינת ישראל, אלא גם זכות אזרחית. השירות בצבא הוא גם הזדמנות להשתלבות בחברה הישראלית. במקרים המפורטים בחוק ניתן פטור משירות צבאי.

לפני הגיוס

תוכניות הכנה של משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה בשיתוף עם משרד הביטחון מקיים מכינות של חודש ימים להכנת בני נוער יהודים מהתפוצות לקראת השירות בצה"ל (מיועד למי שביצע עלייה בשנה שלפני הגיוס לצה"ל). התוכנית כוללת: הכנה פיזית ומנטאלית לגיוס, היכרות עם החברה הישראלית, חיזוק הזהות היהודית-ציונית, הכרת הארץ ואתרי מורשת, חיזוק ושיפור השפה העברית. כדי להצטרף לתוכנית יש לפנות ליועץ הקליטה.

מכינות קדם-צבאיות

המתעדים להתגייס יכולים לבחור להירשם למכינה קדם-צבאית – מסגרת חינוכית שמטרתה להכין את בני הנוער לשירות מלא ומשמעותי בצה"ל. משך תוכנית המכינה הוא 10 חודשים. ההשתתפות במכינה כרוכה בתשלום, אך ניתן לקבל מלגות סיוע. תלמידי מכינות שטרם חלפה שנה מיום עלייתם עשויים להיות זכאים להבטחת הכנסה (דמי קיום) ממשרד העלייה והקליטה.

מידע באתר מועצת המכינות: <https://mechinot.org.il>

מידע באתר משרד החינוך:

<https://students.education.gov.il/toward-military-service/pre-military-preparatory-courses>

השירות הסדיר

מדיניות השירות הצבאי והנחיות הגיוס לצה"ל נקבעות על ידי ממשלת ישראל ושלטונות הצבא.

משך השירות וסוג התפקיד הצבאי נקבעים על פי גיל הכניסה לישראל, המצב המשפחתי, המקצוע, הפרופיל הרפואי והאישי, השירות בצבא זר (אם היה), משתנים אישיים נוספים וצורכי הצבא. משך שירות החובה בצה"ל אינו זהה לגברים ולנשים.

לקבלת מידע מפורט ועדכני יש לפנות למרכז שירות מיטב בטלפון: 1111, בדואר אלקטרוני: meitav@digital.idf.il או לשלוח פנייה מקוונת דרך האתר: <https://www.mitgaisim.idf.il>.

עולים חדשים יכולים לשלוח הודעה כתובה למוקד מידע טרום גיוס לעולים במיטב באמצעות WhatsApp עסקי: 052-9458579 או דואר אלקטרוני: joinidf@mail.idf.il.

שימו לב!

גם אם לא קיבלתם צו התייצבות, עליכם להתייצב בלשכת הגיוס הקרובה למקום מגוריכם ולהסדיר את מעמד הגיוס שלכם מול צה"ל.

סיוע לחיילים

סיוע לחיילים יוצאי אתיופיה

חיילים יוצאי אתיופיה עשויים להיות זכאים למענק חודשי ממשרד העלייה והקליטה, נוסף על משכורתם הצבאית. לפרטים פנו ליועץ הקליטה.

סיוע לחיילים עולים בודדים או זכאי תשמ"ש (תשלומי משפחה)

חיילים בשירות חובה שהם עולים, בני עולים, קטינים חוזרים, אזרחים עולים או תושבים חוזרים (בנים או בנות) הנמצאים בתוך תקופת הזכאות, שצה"ל הגדיר אותם כחיילים בודדים או כזכאי תשמ"ש, זכאים למענקים חודשיים:

- **מענק מצה"ל:** חייל בודד בשירות חובה פעיל וחייל הזכאי לתשמ"ש (תשלומי משפחה) עשוי להיות זכאי למענק חודשי מצה"ל, נוסף על משכורתו הצבאית.
- **מענק ממשרד העלייה והקליטה:** חייל בודד וחייל הזכאי לתשמ"ש (תשלומי משפחה) עשוי להיות זכאי למענק חודשי ממשרד העלייה והקליטה, נוסף על משכורתו הצבאית ולמענק מצה"ל, בכפוף לתנאי הזכאות. (סכום מענק זה גבוה מהמענק הניתן לחיילים יוצאי אתיופיה שאינם חיילים בודדים).
- **סיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון:** חייל עולה שהוכר כחייל בודד על ידי צה"ל וברשותו תעודת עולה נפרדת מהוריו עשוי להיות זכאי לסיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון. הסיוע אמור להינתן באופן אוטומטי, ללא צורך בהגשת בקשה. זכאות זו היא רק לחייל בודד ולא לזכאי תשמ"ש.
- **סיוע בפתרון דיור מצה"ל:** חייל בודד עשוי להיות זכאי לסיוע בפתרון דיור מצה"ל, כגון לינה ב"בית החייל", מגורים בדירות "יחד למען החייל" ("בית חם") והשתתפות בשכר דירה לחייל השוכר דירה באופן עצמאי.
- חיילים עולים וחיילים עולים בודדים עשויים להיות זכאים לסיועים נוספים מצה"ל. לפרטים פנו למפקד הישיר/סגל הת"ש ביחידה (מש"קית או קצינת הת"ש ביחידה).
- למידע על הסיוע ממשרד העלייה והקליטה וממשרד הבינוי והשיכון פנו ליועץ הקליטה.

זכאים לסיוע

- עולה, קטין חוזר או אזרח עולה שהתגייס לצה"ל וביום גיוסו לא חלפו 15 שנים מעלייתו ושהוכר כחייל בודד או כזכאי לתשמ"ש.
- תושב חוזר שהתגייס לצה"ל וביום גיוסו לא חלפו שנתיים מיום קבלת מעמד תושב חוזר ושהוכר כחייל בודד או כזכאי לתשמ"ש.
- שימו לב, חייל בודד זכאי הן למענקים החודשיים והן לסיוע בדיור, ואילו זכאי תשמ"ש זכאי רק למענקים החודשיים ולא לסיוע בדיור.

לקבלת הסיוע ממשרד העלייה והקליטה יש להגיע מייד בתחילת השירות הצבאי לאחד מסניפי משרד העלייה והקליטה ולהגיש בקשה לסיוע, ללא צורך בקביעת תור מראש. יש להביא תעודה מזהה וכרטיס אשראי או אישור מהבנק על פרטי חשבון פעיל.

במהלך השירות, בכל בעיה הקשורה לזכויות לסיוע ממשרד העלייה והקליטה, ניתן לפנות לנשלי פורמן, רכזת חיילים ארצית במשרד העלייה והקליטה:

בטלפון: 073-3973106

בדואר אלקטרוני: nataliefu@moia.gov.il

למידע נוסף ניתן לפנות ליועץ הקליטה באזור מגורכם או להיכנס לאתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה:

מדריך זכויות לחיילים עולים ותושבים חוזרים:

<https://www.gov.il/he/departments/guides/soldiers-olim-rights-guide>

סיוע לחיילים בודדים:

https://www.gov.il/he/Departments/General/olim_soldiers_lonely_soldiers

למידע נוסף על סיוע לחיילים בודדים היכנסו גם לאתר צה"ל.

שימו לב!

תקופת השירות הסדיר בצה"ל ובשירות לאומי-אזרחי אינה נמנית במניין תקופת הזכאות לסיוע משרד העלייה והקליטה. בתום השירות מתחדשת תקופת הזכאות שנותנה לפני תחילת השירות. לעדכון תקופת הזכאות לסיוע יש לפנות ליועץ הקליטה באזור מקום מגורכם.

לאחר השחרור פנו בהקדם לסניף משרד העלייה והקליטה לבדיקת זכויותכם כחיילים משוחררים.

אתר האגף והקרן לחיילים משוחררים:

<https://www.hachvana.mod.gov.il/Pages/default.aspx>

שירות צבאי במסגרת עתודת עולים

עתודת עולים היא מסלול צבאי המיועד לעולים חדשים אשר סיימו את לימודיהם התיכוניים בחו"ל ומעוניינים לרכוש מקצוע אקדמי או טכנולוגי לפני שירותם הצבאי. מטרת המסלול היא לתת אפשרות לצעירים העולים להשתלב בלימודים לפני השירות בצה"ל. הזכאות לעתודה היא על פי קריטריונים של צה"ל.

עולים צעירים שסיימו את לימודיהם התיכוניים בישראל נרשמים למסלול של עתודה אקדמית במסלול הרגיל.

למידע נוסף היכנסו [לאתר צה"ל](#).

שירות לאומי-אזרחי

עולים, בני עולים וקטינים חוזרים (בנים או בנות) יוצאי אתיופיה המשרתים בשירות לאומי-אזרחי בעמותה מוכרת עשויים לקבל מענק חודשי ממשרד העלייה והקליטה, בתנאי שהתחילו את השירות עד 15 שנים מיום העלייה. תושבים חוזרים עשויים לקבל את המענק בתנאי שהתחילו את השירות עד שנתיים מיום קבלת המעמד.

המשרתים בשירות לאומי-אזרחי בעמותה מוכרת, המוגדרים כבודדים, והתחילו את השירות עד 15 שנים מיום העלייה, עשויים לקבל מענק חודשי גדול יותר. כמו כן הם עשויים לקבל סיוע חודשי בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון.

לצורך קבלת הסיוע ממשרד העלייה והקליטה יש להגיע, לאחר ההרשמה לעמותה ההתנדבות, לאחד מסניפי המשרד ללא צורך בקביעת תור מראש ולהביא: אישור קליטה לשירות מאחד מהגופים המוכרים, תעודה מזהה ופרטי חשבון בנק (אישור מהבנק, צילום המחאה [צ'ק] או כרטיס אשראי).

למידע נוסף ראו אתר משרד העלייה והקליטה – מדריך זכויות למשרתים בשירות לאומי-אזרחי:

<https://www.gov.il/he/departments/guides/national-service-guide>

לרשימת העמותות המוכרות היכנסו לקישור:

https://www.gov.il/he/departments/general/authorized_organizations

ליצירת קשר עם רשות השירות הלאומי-אזרחי:

טלפון: 02-541-1519

דואר אלקטרוני: sherutleumi@ncs.gov.il

רישיון נהיגה

המרת רישיון נהיגה זר לרישיון ישראלי

עולים חדשים רשאים לנהוג בישראל עם רישיון נהיגה זר בתוקף **במשך שנה בלבד** מיום הכניסה לישראל, ברכב המתאים לדרגת הרישיון, ובתנאי שהגיעו לגיל הנדרש לקבלת רישיון. כדי לנהוג לאחר שנה יש להמיר את הרישיון הזר ברישיון ישראלי.

שימו לב, עולה רשאי להמיר את הרישיון הזר רק אם הוא הונפק לפני קבלת מעמד עולה ולפני הכניסה לארץ.

תנאים להמרת הרישיון

- יש לבצע את ההמרה תוך 5 שנים מיום קבלת מעמד עולה.
- נדרש ותק של 5 שנים ברישיון הנהיגה הזר ממדינת המוצא טרם קבלת מעמד עולה.

- יש לתרגם את הרישיון מכל שפה זרה מלבד אנגלית על ידי עורך דין נוטריון דובר השפה ולהמציא אישור נוטריון לרישיון המתורגם.
- יש להיות נוכחים בעת בקשת השירות.

הליך ההמרה

1. מילוי טופס מקוון להוצאת רישיון נהיגה. קישור לטופס:
<https://govforms.gov.il/mw/forms/RishumTheory@mot.gov.il>
2. הפקת תמונה. יש להגיע לאחת מתחנות הצילום המורשות לצורך הנפקת תמונה לרישיון הנהיגה. למידע על תחנות הצילום הפזורות ברחבי הארץ ניתן להיכנס לאתר משרד התחבורה בכתובת:
https://www.gov.il/he/service/drivers_license_photo_stations
או להתקשר למוקד משרד התחבורה: *5678.
בכל התחנות הקיימות ברחבי הארץ ישנה גישה מלאה לנכים.
3. התייצבות אישית במשרד הרישוי. יש לזמן תור מראש באמצעות אתר [GoVisit](#), יישומון GoVisit או בטלפון למוקד *5678. יש להציג תעודת עולה ורישיון נהיגה בתוקף ממדינת המוצא. יש להציג מסמכים מקוריים בלבד. במשרד הרישוי תקבלו רישיון נהיגה זמני.

שימו לב!

שירות המרת רישיונות נהיגה ניתן רק בחלק מהסניפים ורק בחלק מימות השבוע. יש להיכנס לאתר משרד התחבורה או להתקשר למוקד כדי לקבל מידע על הסניפים הנותנים את השירות ועל שעות קבלת הקהל.

4. תשלום אגרה. ניתן לשלם באופן מקוון באתר שירות התשלומים הממשלתי באמצעות כרטיס אשראי, בעמדות השירות העצמי, בסניפי דואר ישראל או סניפי הבנקים או באמצעות המוקד הטלפוני *5678. מי שאין ברשותו כרטיס אשראי ישראלי יכול לשלם את אגרת הרישיון רק בדואר ישראל.

לאחר תשלום האגרה יישלח אליכם הרישיון הקבוע בדואר לכתובת הרשומה ברשות האוכלוסין וההגירה.

לתשומת ליבכם, אם אין ברשותכם ותק של 5 שנים בנהיגה טרם קבלת מעמד עולה, עליכם לבצע את המרת הרישיון בכפוף למעבר מבחן נהיגה מעשי.

אם אין ברשותכם ותק של שנתיים טרם קבלת מעמד עולה, נא לפנות למשרד הרישוי לבדיקת זכאות.

שימו לב!

המידע לקוח מאתר משרד התחבורה והוא עשוי להשתנות מעת לעת. לקבלת מידע עדכני ומורחב יש לפנות למוקד הארצי של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שמספרו *5678 או להיכנס לאתר בכתובת:

https://www.gov.il/he/service/convert_driving_license

בכל מקרה בעל הרישיון חייב להרכיב משקפיים או עדשות מגע אם הוא זקוק לכך ולדווח לרשות הרישוי על כל בעיה רפואית שעלולה לפגוע בכושר הנהיגה שלו.

הנחיות אלו תקפות לנהגים המחזיקים ברישיון נהיגה זר לרכב פרטי, אופנוע או טרקטור בלבד. עולה בעל רישיון נהיגה זר לרכב משא או לרכב ציבורי (אוטובוס, מונית) המבקש להוציא רישיון נהיגה ישראלי דומה, חייב להציג רישיון נהיגה מתאים מארץ המוצא. על העולה לעבור קורסים ומבחנים שונים, בהתאם לדרגת הרישיון המבוקשת, כתנאי להמרת הרישיון.

הוצאת רישיון נהיגה בישראל

עולים ותושבים חוזרים ללא רישיון נהיגה יכולים להוציא רישיון בדיוק כמו כל אזרח אחר שהגיע לגיל המותר לנהיגה (גיל מינימלי לקבלת רישיון נהיגה דרגה B – 16 שנים ו-9 חודשים).

לשם הוצאת הרישיון יש לגשת למבחן עיוני (תאוריה) ולמבחן מעשי (טסט).

ניתן להתכונן למבחן התאוריה באופן עצמאי.

שימו לב!

יש אפשרות לגשת למבחן בשפות: עברית, ערבית, אנגלית, אמהרית, צרפתית, ספרדית ורוסית. עולים חדשים הנמצאים בארץ עד 3 שנים שאין מבחנים מתורגמים ומודפסים בשפת אימם יכולים להיבחן בעל פה.

תוצאות מבחן התאוריה תקפות ל-3 שנים.

לפני שניגשים למבחן המעשי, נדרשים מינימום 28 שיעורי נהיגה אצל מורה נהיגה מורשה באחד מבתי הספר לנהיגה. המבחן הוא בנסיעה באותו הרכב שבו נהגתם בשיעורים. המבחן מוסרט במצלמה ונשמר. ברוב המקרים תוצאת המבחן מתקבלת תוך 24 שעות על ידי מסרון לטלפון הנייד.

אדם שלא הצליח לעבור את המבחן המעשי יכול לנסות לעבור אותו שוב.

מידע לגבי תהליך הוצאת רישיון נהיגה ניתן למצוא באתר משרד התחבורה:

https://www.gov.il/he/service/apply_for_new_driver_drivers_license

למידע כללי על תחבורה בישראל ניתן להיכנס לאתר משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בכתובת:

https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_transport_and_road_safety

או להתקשר למוקד *5678 ומחו"ל: 9695678-3-972+. מידע בשפות ניתן למצוא בחוברת של אגף א' מידע ופרסום במשרד העלייה והקליטה – "תחבורה בישראל".

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הוא הגוף הציבורי המופקד על הביטחון הסוציאלי של תושבי ישראל. תפקידו העיקרי להבטיח אמצעי מחיה למי שאינם מסוגלים להתפרנס למחייתם, זמנית או באופן קבוע, וזאת על ידי מתן קצבאות.

ישנן קצבאות שצריך לצבור תקופת אכשרה (ותק ביטוחי) כדי לקבלן ולא ניתן לקבלן מייד עם העלייה וישנן קצבאות שעולים עשויים להיות זכאים להן מרגע הגעתם ארצה. למידע נוסף יש לפנות למוסד לביטוח לאומי.

כתובת אתר המוסד לביטוח לאומי: www.btl.gov.il.

טלפון: *6050, 04-8812345

תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות

על פי חוק, כל תושב ישראל בן 18 ומעלה חייב להיות מבטח במוסד לביטוח לאומי ולשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות חודשיים (שני תשלומים נפרדים). ישנן אוכלוסיות מסוימות שפטורות מתשלום (רשימת הפטורים נמצאת באתר המוסד לביטוח לאומי). תשלום דמי הביטוח הלאומי כסדרם מקנה זכות לרוב קצבאות הביטוח הלאומי. תשלום דמי ביטוח בריאות מזכה בקבלת שירותי בריאות מקופות החולים.

עולים יוצאי אתיופיה עשויים להיות פטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות למשך 12 חודשים מיום עלייתם לארץ (בתנאי שאינם עובדים). **בתום תקופת הפטור חובה להסדיר את תשלום דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות מול המוסד לביטוח לאומי** (מלבד שכיר, שדמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות מנוכים אוטומטית ממשכורתו).

חשוב שתבדקו האם אתם חייבים בתשלום דמי ביטוח בריאות ודמי ביטוח לאומי או לא, ואם כן, האם עליכם לשלם באופן עצמאי או שדמי הביטוח מנוכים אוטומטית מהכנסתכם. אם לא תבדקו זאת, ייתכן שתשלמו ללא צורך או לחלופין תצברו חובות לביטוח הלאומי.

שימו לב!

עולים חדשים שהיו פטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בשנה הראשונה לעלייתם (אובחלקה), חייבים בתום תקופת הפטור להירשם למוסד לביטוח לאומי ולהסדיר את תשלום דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות, אף אם אינם עובדים ואף אם לא חל שינוי בהכנסתם. יש לגשת לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים או להירשם באתר האינטרנט באופן מקוון. אם לא תירשמו, יצטבר לכם חוב ותצטרכו לפרוע אותו בתוספת קנסות והפרשי הצמדה. עובד שכיר אינו צריך לשלם לביטוח הלאומי – דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות מנוכים אוטומטית ממשכורתו.

מקבלי קצבת אזרח ותיק מפסיקים לשלם דמי ביטוח לאומי (אם הם עובדים – משלמים תשלום חלקי); דמי ביטוח בריאות מנוכים מקצבת אזרח ותיק.

גובה דמי הביטוח

גובה דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות מחושבים על פי גובה ההכנסות שיש למבטח מעבודה ושלא מעבודה וכן על פי המעמד שנקבע לו (עובד שכיר, עצמאי או מי שאינו עובד כלל).

לפירוט סוגי המעמד וחובת התשלום היכנסו לאתר הביטוח הלאומי.

אופן תשלום דמי הביטוח

עובד שכיר: המעסיק משלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות ומנכה אחוז מסוים ממשכורתו של העובד.

עובד עצמאי, סטודנט ומי שאינו עובד: חייבים לשלם באופן עצמאי דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות לביטוח הלאומי.

קבלת קצבאות

להלן מידע כללי על הקצבאות העיקריות שמעניק הביטוח הלאומי לזכאים. לפרטים נוספים היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי: www.btl.gov.il. מומלץ לבדוק את זכאותכם לקצבאות המפורטות להלן ולקצבאות נוספות מטעם הביטוח הלאומי. מקבלי קצבאות עשויים להיות זכאים גם להטבות נלוות.

שימו לב!

אם אתם מקבלים קצבה וחל שינוי כלשהו במצבכם המשפחתי, פנו בהקדם אל סניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריכם והודיעו על השינוי.

ביטוח אימהות

יולדת – המוסד לביטוח לאומי משלם את **הוצאות האשפוז** ומעניק לאישה **מענק לידה**. אישה עובדת מקבלת גם **דמי לידה** כפיצוי על אובדן הכנסתה בתקופה שאינה עובדת עקב ההיריון והלידה. דמי הלידה משולמים בעבור תקופה של 8-15 שבועות, בהתאם לתקופת העבודה שלפני הלידה ובתנאי ששולמו דמי ביטוח עבור היולדת בתקופת עבודתה.

דמי הלידה המשולמים ליולדת הם בשיעור שכרה החודשי (עד תקרה מסוימת) בניכוי מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

קצבת ילדים

קצבת ילדים זכאי לקבל כל הורה תושב ישראל עבור ילדיו עד הגיעם לגיל 18.

הורים שילדם נולד בארץ יתבקשו למסור בבית החולים שבו נולד הילד את פרטי חשבון הבנק שלהם, ובית החולים יעביר את הפרטים למוסד לביטוח לאומי לצורך תשלום קצבת הילדים.

עולים שהגיעו לארץ עם ילדיהם וילדים שהגיעו ללא הורים, קצבת הילדים תופקד לחשבון הבנק שבו מופקדים כספי סל הקליטה.

חיסכון לכל ילד

המוסד לביטוח לאומי פותח לכל ילד הזכאי לקצבת ילדים תוכנית חיסכון אישית שבמסגרתה הוא מפקיד 55 שקלים (נכון ל-1.1.2023) מדי חודש, לבנק או לקופת גמל לפי בחירת ההורה, עד שמגיע הילד לגיל 18. התוכנית מאפשרת לילד להתחיל את חייו הבוגרים עם סכום כסף התחלתי. לסכום שמפקיד הביטוח הלאומי יכול הורה לצרף הפקדה מכספו בסכום זהה של 55 שקלים מדי חודש ובכך להכפיל את סכום החיסכון. פרטי התוכנית והסכומים המופקדים עשויים להשתנות מעת לעת. פרטים נוספים ומידע מעודכן ניתן למצוא באתר המוסד לביטוח לאומי ובאתר "חיסכון לכל ילד": <https://hly.gov.il>.

המוסד לביטוח לאומי משלם מענק לימודים עבור ילדים מגיל 6 עד 18 למשפחות שבראשן הורה עצמאי (חד-הוריות) ומשפחות עם 4 ילדים או יותר המקבלות אחת מקצבאות אלו: הבטחת הכנסה, דמי מזונות, נכות כללית, אזרח ותיק או שאירים.

כמו כן זכאית למענק זה עולה חדש/ה הנמצא/ת בארץ יותר משנה ופחות משנתיים, ובן/בת הזוג לא עלה/עלתה לארץ ואינו/ה מתגורר/ת בה. במקרה זה יש להגיש לביטוח הלאומי תביעה למענק.

שימו לב!

משפחות שיש להן ארבעה ילדים ויותר אינן נדרשות להגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי לצורך קבלת המענק. משפחה שבראשה הורה עצמאי מחויבת להגיש תביעה כזאת בפעם הראשונה בלבד. את התביעה יש להגיש בתוך 18 חודשים ממועד הזכאות למענק. מי שגיש אותה לאחר מכן, יקבל מענק רק עבור 18 החודשים שקדמו למועד הגשת התביעה.

המענק משולם פעם בשנה, בחודש אוגוסט. הזכאים למענק אוטומטי יקבלו אותו ישירות לחשבונם בבנק עד 11 באוגוסט. אם לא קיבלתם את המענק, אתם מתבקשים לפנות למוסד לביטוח לאומי.

דמי מזונות

חוק המזונות (הבטחת תשלום) נועד לסייע לאישה ולילד, תושבי ישראל, שבידיהם פסק דין לתשלום מזונות והם אינם מקבלים את התשלום מהחייב במזונות, בתנאי שאין להם הכנסות מעבר לסכום מסוים. (ישנם גם מקרים שההורה שחי עם הילדים הוא אב והחייבת היא האם.)

כדי לקבל את דמי המזונות יש להגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי ולצרף את פסק הדין ואישורי הכנסות. בחישוב הזכאות לדמי מזונות, הביטוח הלאומי מביא בחשבון את כל הכנסות האישה, מעבודה ושלא מעבודה, כולל קצבאות. אם ההכנסות נמוכות ויש זכאות לדמי מזונות, המוסד לביטוח לאומי משלם לזכאית תשלום חודשי ונוקט צעדים כדי לגבות מהחייב במזונות את הסכום שחויב בו בפסק דין למזונות. דמי המזונות משולמים מדי חודש עבור כל ילד שנפסקו עבורו דמי מזונות בפסק הדין, עד שימלאו לו 18 שנה.

הסכום שמשלם המוסד לביטוח הלאומי לאישה הוא הסכום שנקבע בפסק הדין למזונות או הסכום שנקבע בתקנות – הנמוך מביניהם. אם הביטוח הלאומי גבה מהחייב את מלוא סכום המזונות שנקבע בפסק הדין וסכום זה גבוה מדמי המזונות שהביטוח הלאומי שילם לאישה, תקבל האישה את ההפרש. אם פסק הדין נמוך מסכום התקנות, כדאי לבדוק את הזכאות להשלמת הכנסה.

הבטחת הכנסה

קצבה להבטחת הכנסה משולמת לאדם ומשפחה שאין בכוחם להבטיח לעצמם הכנסה מספקת למחייתם. מי שאין לו הכנסה כלל עשוי להיות זכאי לקצבת הבטחת הכנסה מלאה, ומי שיש לו הכנסות נמוכות עשוי להיות זכאי לקצבה חלקית – השלמת הכנסה. הזכאות

נבחנת על פי מצבה הכלכלי של המשפחה ולפי תנאים נוספים הנקבעים על ידי המוסד לביטוח לאומי. לבירור תנאי הזכאות העדכניים והמדויקים פנו למוסד לביטוח לאומי או היכנסו לאתר.

שימו לב!

לשם קבלת הבטחת הכנסה למשפחה, על שני בני הזוג לעמוד בתנאים.

קצבת אזרח ותיק (קצבת זקנה)

ביטוח אזרח ותיק הוא אחד מענפי הביטוח החשובים במערכת הביטוח הסוציאלית של הביטוח הלאומי, והוא נועד להבטיח לתושבי ישראל הכנסה חודשית קבועה לעת זקנה.

זכאי לקצבת אזרח ותיק מי שעונה על כל התנאים הבאים:

1. מבוטח בביטוח אזרח ותיק.
2. הגיע לגיל המזכה בקצבה.
3. השלים תקופת אכשרה (תקופת ביטוח).
4. עומד במבחן הכנסות (תנאי זה נדרש רק מגיל פרישה עד גיל הזכאות – ראו להלן).
5. שולמו בעדו דמי ביטוח כחוק.

הגיל שבו מתחילים לקבל קצבת אזרח ותיק הוא אחד מאלה:

- **גיל פרישה:** נכון לעת פרסום חוברת זו – גיל 67 לגברים וגיל 62-65 שנים לנשים (בהתאם לתאריך הלידה). לטבלה המפרטת את גיל הפרישה של נשים בהתאם לתאריך לידתן היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי בקישור:

https://www.btl.gov.il/benefits/old_age/Conditions_of_eligibility/gilMezake/Pages/gilPrisha.aspx

בגיל זה אדם זכאי להתחיל לקבל קצבת אזרח ותיק בתנאי שהוא עומד במבחן הכנסות. הכנסה מפנסיה אינה נלקחת בחשבון

גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק: נכון לעת פרסום חוברת זו – גיל 70 לגברים ולנשים. מגיל זה הזכות לקצבת אזרח ותיק אינה תלויה בהכנסות. כל תושבי ישראל העונים על שאר תנאי הזכאות זכאים לקבל את הקצבה ללא קשר לגובה הכנסתם.

הגשת תביעה לקצבה

עולים יוצאי אתיופיה יכולים להגיש תביעה לקצבת אזרח ותיק (מי שהגיע לגיל המזכה בקצבה כפי שמפורט לעיל) לאחר 12 חודשים מהעלייה. מהחודש ה-13 לעלייה ועד החודש ה-24 לעלייה – יש להגיש את הבקשה לקצבה על ידי הגשת תביעה להבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי. מהחודש ה-25 לעלייה או מסיום אולפן הגיור (המוקדם מביניהם) – יש להגיש את הבקשה על ידי הגשת תביעה לקצבת אזרח ותיק מהביטוח הלאומי.

גמלת אזרח ותיק מיוחדת

לקצבת אזרח ותיק שהוצגה לעיל זכאי תושב ישראל שנולד בישראל או שעלה לישראל לראשונה לפני גיל 62 – לגבר – או לפני גיל פרישה – לאישה (על גיל פרישה לאישה ראו לעיל), והוא עונה על תנאי הזכאות.

כל תושב ישראל מובטל שעבד כשכיר ושולמו בעבורו דמי ביטוח לאומי, עשוי להיות זכאי לקבל דמי אבטלה מן המוסד לביטוח לאומי, בתנאי שעבד תקופה מסוימת כפי שנקבע בחוק.

שימו לב!

רצוי לוודא במקום העבודה שהמעסיק אכן משלם עבורכם את דמי הביטוח הלאומי כפי שמחייב החוק.

משך תקופת הזכאות המרבית לדמי אבטלה משתנה בהתאם לאמות מידה שונות כגון גיל, מצב משפחתי, תקופת העבודה שקדמה לאבטלה וכדומה. סכום דמי האבטלה מחושב לפי גיל המובטל והכנסותיו (החייבות בדמי ביטוח) ב-6 החודשים האחרונים המלאים שקדמו להתייצבותו הראשונה בשירות התעסוקה, אך לא יעלה על סכום מרבי שנקבע.

לקבלת דמי אבטלה יש לפנות תחילה ללשכת שירות התעסוקה. הרישום בלשכת שירות התעסוקה וההתייצבות בה הם תנאים הכרחיים לקבלת דמי האבטלה, ועל כן חשוב מאוד להתייצב בשירות התעסוקה מייד עם הפסקת העבודה. פונה שיסרב לקבל הצעה לעבודה, להשתלמות, להכשרה או להסבה מקצועית מלשכת התעסוקה ללא הצדקה, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה למשך 90 ימים.

מי שנשאר מובטל גם לאחר תקופת הזכאות לדמי אבטלה עשוי להיות זכאי לקצבת הבטחת הכנסה.

קצבת נכות כללית

הקצבה משולמת לבוגר שליכוי גופני, שכלי או נפשי - מולד או נרכש - פוגע בכושרו להשתכר (ולעקרת בית - בכושר לתפקד במשק הבית) ב-50% לפחות. קבלת הקצבה מותנית בעמידה בתנאי הזכאות. את הקצבה אפשר לקבל רק עד גיל פרישה. אולם מי שקיבל קצבת נכות עד גיל פרישה, יתחיל עם הגעתו לגיל פרישה לקבל קצבת אזרח ותיק בסכום קצבת הנכות שקיבל, ללא מבחן הכנסות.

יש אפשרות לקבל סיוע בהגשת התביעה במוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות בטלפון 3928*.

קצבה לשירותים מיוחדים (שר"מ)

הקצבה משולמת לבוגרים שנקבעה להם נכות רפואית והם זקוקים לעזרה רבה של אדם אחר בפעולות היום-יום או להשגחה מתמדת למניעת סכנת חיים. הקצבה מיועדת למי שאינו מאושפז במוסד שניתנים בו שירותי רפואה ועונה על כל תנאי הזכאות. מי שנמצא זכאי לקצבה לשירותים מיוחדים לפני גיל פרישה ימשיך לקבל את הקצבה גם אחרי גיל פרישה כל זמן שהוא עונה על תנאי הזכאות. לחלופין בגיל פרישה אפשר לבדוק את הזכאות לגמלת סיעוד (להלן) ולבחור את הקצבה המשתלמת יותר (אי אפשר לקבל את שתי הקצבאות במקביל).

יש אפשרות לקבל סיוע בהגשת התביעה במוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות בטלפון 3928*.

גבר שעלה לארץ לראשונה בגיל 62 או יותר ואישה שעלתה לארץ לראשונה בגיל פרישה או יותר, והם אינם מבטוחים בביטוח אזרח ותיק ואינם זכאים לקצבת אזרח ותיק - תשלום להם גמלת אזרח ותיק מיוחדת, בתנאי שהם עונים על כל תנאי הזכאות, בין השאר: הגיעו לגיל פרישה, עומדים במבחן הכנסות ועוד. למידע על כל תנאי הזכאות יש להיכנס לאתר המוסד לביטוח לאומי.

מי שעבר להתגורר בחו"ל והפסיק להיות תושב ישראל וחזר לארץ, ולא צבר את תקופת הביטוח הנדרשת, עשוי להיות זכאי, בתנאים מסוימים, לגמלת אזרח ותיק מיוחדת.

סכומי הגמלה המיוחדת שווים לסכומי קצבת אזרח ותיק.

הגשת תביעה לגמלה

לקבלת הגמלה המיוחדת יש להגיש תביעה באותו אופן שמגישים תביעה לקצבת אזרח ותיק. יש לשים לב שטופס התביעה הוא לגמלת אזרח ותיק **מיוחדת**.

אם העולה ימצא זכאי לגמלה, הכסף יועבר מדי חודש ישירות לחשבון הבנק שלו.

שימו לב!

את התביעה יש להגיש סמוך להגעה לגיל פרישה (או מאוחר יותר - אם עלו לאחר גיל פרישה). עולים שלא יגישו את התביעה בזמן לא יקבלו את הגמלה רטרואקטיבית על החודשים שקדמו להגשת התביעה.

גמלת אזרח ותיק מיוחדת לעולים ממדינות ברית המועצות לשעבר, מזרח אירופה, מדינות ערב, אתיופיה ודרום אמריקה

ככלל, מי שעלה לאחר גיל הפרישה הקבוע בישראל ממדינות ברית המועצות לשעבר, מזרח אירופה, מדינות ערב, אתיופיה ודרום אמריקה ונקלט כעולה בנתב"ג ועונה על תנאי הזכאות לקבלת גמלת אזרח ותיק מיוחדת, עשוי בדרך כלל לקבל את הגמלה באופן אוטומטי בלי להגיש בקשה לביטוח הלאומי. העולים הזכאים יקבלו את התשלום הראשון של הגמלה בשדה התעופה בן-גוריון. לאחר מכן התשלומים יועברו לחשבון הבנק שאליו מועברים כספי סל הקליטה. אם מסיבה כלשהי גמלה זו לא שולמה לעולה, יש להגיש מייד תביעה לגמלת אזרח ותיק מיוחדת בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים. עולים שלא יגישו את התביעה מייד, לא יקבלו את הגמלה רטרואקטיבית על החודשים שקדמו להגשת התביעה.

שימו לב, יוצא אחת מארצות אלו שזכאי לגמלת אזרח ותיק מיוחדת ועולה לישראל אחרי בן זוגו, לא יקבל את הגמלה אוטומטית. עליו להגיש לביטוח הלאומי תביעה לגמלת אזרח ותיק מיוחדת.

שימו לב!

מי שמקבל גמלת אזרח ותיק מיוחדת ובכוונתו לצאת מהארץ מסיבה כלשהי - עליו לדווח על כך למוסד לביטוח לאומי. יציאה לחו"ל ללא דיווח עלולה ליצור חובות שיהיה צורך להחזירם לביטוח הלאומי.

אם מסיבה כלשהי הקצבה לא שולמה במועד, יש לפנות בהקדם לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים.

עולים נכים קשים מגיל 18 עד גיל פרישה עשויים לקבל קצבה מיוחדת בשנה הראשונה לעלייתם (בשנה זו הם אינם זכאים לקבל קצבת נכות כללית). הקצבה מורכבת משני חלקים: קצבה לשירותים מיוחדים לעולה – מהיום ה-91 לעלייה ועד תום השנה הראשונה, וקצבת נכות מיוחדת לעולה – מהיום ה-181 לעלייה ועד תום השנה הראשונה, למי שהיה זכאי לקצבה הראשונה. למידע מורחב ועדכני יש להיכנס לאתר הביטוח הלאומי. בתום השנה הראשונה לעלייתם תיבדק זכאותם לקבלת קצבת נכות כללית או קצבה לשירותים מיוחדים ככל תושב ישראל.

גמלת סיעוד

תושב ישראל שהגיע לגיל פרישה ותלוי באחרים בביצוע פעולות היום-יום או זקוק להשגחה, עשוי לקבל מהמוסד לביטוח לאומי גמלת סיעוד. זאת בתנאי שהוא אינו מתגורר במוסד סיעודי, עומד במבחן הכנסות ואינו מקבל קצבה סיעודית אחרת. ישנן 6 רמות של גמלה; גובה הגמלה נקבע לפי רמת התפקוד. הגמלה יכולה להינתן בצורה של שירותים או חלקה בכסף וחלקה בשירותים. מי שמקבל גמלה ברמה הנמוכה ביותר ומי שמעסיק מטפל צמוד יכול לקבל את הגמלה כולה בכסף.

לבירורים ולקבלת מידע בנושא גמלת סיעוד יש להתקשר למספר 2637*.

קצבת שאירים

קצבת שאירים נועדה להבטיח אמצעי קיום לשאירים – אלמן, אלמנה ויתומים – של תושבי ישראל שנפטרו. חשוב להגיש את התביעה תוך 12 חודשים ממועד הפטירה. במקרים מסוימים, מי שאינו עונה על תנאי הזכאות לקבלת קצבת שאירים, עשוי קבל מענק שאירים חד-פעמי.

גמלת שאירים מיוחדת

תושב ישראל שעלה לארץ אחרי גיל 62 ותושבת ישראל שעלתה לארץ אחרי גיל פרישה, ונפטרו ולא היו מבוסחים בביטוח שאירים, השאירים שלהם אינם זכאים לקצבת שאירים. עם זאת השאירים עשויים לקבל בתנאים מסוימים גמלת שאירים מיוחדת. לפירוט התנאים היכנסו לאתר המוסד לביטוח לאומי.

תגמול מילואים

מי שנקרא לשרת שירות מילואים עשוי להיות זכאי לתגמול מילואים. לפרטים נוספים ניתן לפנות למוקד הטלפוני האוטומטי של תגמולי מילואים המופעל על ידי המוסד לביטוח לאומי: 02-6463010.

שימו לב!

צפויים שינויים בכללים למתן קצבאות וגמלאות שונות. יש לבדוק את זכאותכם במוסד לביטוח לאומי. במקרה של אי התאמה בין החוקים והנהלים של המוסד לביטוח הלאומי ובין המפורסם בחוברת, החוקים והנהלים הם הקובעים, ולא המפורסם בחוברת.

לפירוט בנושא ביטוח בריאות ראו לעיל בפרק העוסק בשירותי בריאות.

שימו לב!

המידע הניתן בחוברת זו הוא כללי בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. לפרטים נוספים בעניין זה יש להיכנס לאתר המוסד לביטוח לאומי או לעיין בחוברת "ביטוח לאומי" של אגף א' מידע ופרסום במשרד העלייה והקליטה. כדי לבדוק את זכאותכם האישית עליכם לפנות לסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריכם או לפנות באופן מקוון על ידי פתיחת חשבון אישי באתר: www.btl.gov.il.

שירותי רווחה

שירותי רווחה במרכזי הקליטה

עם הגעת העולים למרכז הקליטה צוות העובדים הסוציאליים מעניק להם שירותי רווחה.

תפקידי העובדים הסוציאליים במרכז הקליטה:

1. עבודה סוציאלית כוללת – פרטנית, קבוצתית וקהילתית – לחיזוק תהליכי ההסתגלות ומתן מענה מותאם לצורכי העולים.
2. ייעוץ והכוון.
3. אבחון וטיפול פרטני על פי הצורך, לעיתים תוך הסתייעות בשירותי רווחה מן החוץ.
4. סיוע באיתור ובפיתוח כישורים ומצוינות בקרב העולים.
5. מיפוי צרכים של אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים וגיבוש מענים לצרכים אלו.
6. פיתוח תוכניות המשך לקליטת העולים.
7. פיתוח שיתופי פעולה ועבודה שוטפת עם ארגונים ושירותים בתחומי הרווחה, הקליטה והבריאות (ביטוח לאומי, מערך הגירה, רווחה, סיוע משפטי, משרד העלייה והקליטה), לרבות סגור על העולים ומיצוי זכויותיהם.
8. ניהול וטיפול באירועים חריגים בעלי אופי סוציאלי הדורשים מענה מידי בעיתות חירום ומשבר. לקראת יציאתם של העולים ממרכז הקליטה לדירור הקבע מסייעים העובדים הסוציאליים למי שמתקשה בתהליך הקליטה ולמי שהיה מצוי בטיפול של עובד סוציאלי, ליצור קשר עם שירותי הרווחה המקומיים ביישוב שאליו הוא מתעתד לעבור ולקבל שם סיוע.

שירותי רווחה ברשויות המקומיות

המחלקות לשירותים חברתיים (לשכות הרווחה) ברשויות המקומיות פועלות מטעם משרד הרווחה והביטחון החברתי ומעניקות שירותים חברתיים לפרטים, למשפחות ולקהילות הזקוקים לסיוע בתחום הרווחה.

אזרחים ותיקים

על קצבאות הביטוח הלאומי ראו לעיל פרק "המוסד לביטוח לאומי".

תעודת אזרח ותיק

בהתאם לחוק האזרחים הוותיקים התש"ן-1989, המדינה מעניקה לתושבים שהגיעו לגיל פרישה תעודת "אזרח ותיק". התעודה מקנה הנחות שונות:

- הנחה בתחבורה ציבורית.
 - הנחה בארנונה עבור 100 מ"ר משטח הדירה (לעומדים בתנאי הזכאות).
 - הנחה בכניסה למוזיאונים, לתערוכות, לבתי קולנוע ולמופעי תרבות ואומנות.
 - הנחה בכניסה לגנים לאומיים ולשמורות טבע.
 - הנחה בקניית תרופות (לעומדים בתנאי הזכאות).
- תעודת אזרח ותיק תקפה כל עוד היא נושאת תצלום של בעליה או כאשר היא מוצגת עם תעודה מזהה הנושאת את תצלום בעליה וכוללת תאריך לידה לצורך הוכחת הגיל.
- תעודת אזרח ותיק נשלחת לכל אזרח בסמוך להגיעו לגיל הפרישה (גיל הפרישה כיום הוא 67 לגברים ו-62-65 לנשים, בהתאם לתאריך הלידה) על פי הרישום במרשם האוכלוסין. אם לא קיבלתם את התעודה בדואר תוך 30 יום, אם התעודה אבדה, אם ברצונכם שעל התעודה יהיה כתוב את שמכם באנגלית או אם ברצונכם להחליף תעודה, תוכלו להנפיק אותה באחת מהדרכים הבאות:
- מילוי טופס מקוון בקישור: <https://form.mse.gov.il/seniorcard>. התעודה תישלח אליכם בדואר.
 - אפליקציה (יישומון) להנפקת תעודת אזרח ותיק דיגיטלית באופן עצמאי. ניתן לבקש גם תעודה מודפסת והיא תישלח אליכם בדואר (יש להוריד את האפליקציה מאחת מחנויות האפליקציות).

שימו לב!

תעודת אזרח ותיק באנגלית עשויה להקנות הנחות בחוץ לארץ בהתאם לכללים החלים במקום.

לכל פנייה בנושא תעודת אזרח ותיק צרו קשר באחת מהדרכים הבאות:

- מוקד טלפוני: *8840
- פקס: 02-6547034
- דואר אלקטרוני: infovatikim@mse.gov.il
- מידע נוסף אפשר לקבל באתר האינטרנט: https://www.gov.il/he/service/senior_citizen_idcard

- בכל רשות מקומית פועלת מחלקה לשירותים חברתיים וניתן לפנות אליה במידת הצורך.
- תפקידי המחלקה לשירותים חברתיים:
- מניעה, איתור, אבחון, טיפול, תמיכה, הגנה ושיקום של נזקקים לסיוע ולתמיכה.
 - מתן שירותים לעולים החדשים.

מוקד טלפוני

ניתן לפנות למשרד הרווחה גם באמצעות מוקד טלפוני שמספרו 118 (שיחת חינם). במוקד הטלפוני אפשר לקבל מידע, הכוונה וסיוע ראשוני. המוקד נותן מענה 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע בכל ימות השנה (מלבד יום כיפור). המענה ניתן בשפות: עברית, אנגלית, ערבית, רוסית ואמהרית.

שירותי הרווחה של משרד העלייה והקליטה

נוסף על ההסתייעות בשירותי הרווחה המקומיים יכול העולה לבקש להיפגש עם עובד סוציאלי במסגרת שירותי הרווחה של משרד העלייה והקליטה.

שירות הרווחה של משרד העלייה והקליטה כולל עובדים סוציאליים הפועלים במחוזות המשרד. כדי להגיע לפגישה עם עובד סוציאלי במשרד העלייה והקליטה על העולה לפנות ליועץ הקליטה האישי במרחב המשרד הקרוב למקום מגוריו.

שירות הרווחה של המשרד מסייע לעולים הנקלעים למצבי משבר ומצוקה באופנים הבאים:

1. התערבות פרטנית קצרת מועד

- זיהוי, אבחון ואיתור מצוקה ומתן טיפול קצר מועד.
- סיוע במיצוי זכויות ומתן פתרון לבעיות ולקשיים של עולים באמצעות מערכות השירותים הפורמליות, גופים בלתי פורמליים וקידום המענים במשרד.
- סיוע בחיבור לתוכניות רלוונטיות של המשרד בתחומים פרטניים וקהילתיים.
- הפניה לתוכנית "קליטה מיטיבה" המופעלת באמצעות ארגון פעמונים ונותנת מידע וכלים להתנהלות כלכלית נכונה וניהול מאוזן של כלכלת המשפחה, כולל הסדרת חובות.

2. עבודה סוציאלית קהילתית

במסגרת הפעילות הקהילתית של שירות הרווחה, עוסק השירות גם באיתור שוטף של מצבי נזקקות בקרב אוכלוסיות העולים מארצות המוצא השונות ובפיתוח מענים לצורכיהם על ידי תהליכים בין-משרדיים ובין-מגזריים.

נוסף על כך, צוות שירות הרווחה עוסק בפיתוח ובקידום מענה לעולים ביישובי המגורים, בדגש על היעדים המרכזיים שנקבעו על ידי הנהלת המשרד: התמודדות עם נוער בסיכון ובמצוקה, התמודדות עם בעיות אלימות במשפחה בקרב משפחות עולים והתמודדות עם התמכרויות בקרב עולים.



הטבות נוספות שאזרחים ותיקים המקבלים השלמת הכנסה עשויים לקבל, בכפוף לעמידה בתנאי זכאות:

בתחום הבריאות:

- תשלום מופחת של דמי ביטוח בריאות.
- הנחה בדמי השתתפות עצמית בקניית תרופות הכלולות בסל הבריאות.
- פטור מתשלום עבור רופאים מקצועיים, מרפאות חוץ ומכונים שונים.
- סיוע במימון רכישת מכשירי שיקום וניידות.

שימו לב!

מומלץ לבדוק את הכיסוי הביטוחי בקופת החולים. פרטים על זכויות מיוחדות בתחום הבריאות ניתן למצוא באתר האינטרנט "כל הבריאות" שכתובתו: <https://call.gov.il>. כמו כן ניתן לפנות למוקד משרד הבריאות שמספרו *5400 ולאתר האינטרנט של משרד הבריאות: www.health.gov.il. מידע על זכויות בתחום הבריאות קיים גם בחוברת "שירותי בריאות". לרשותכם טופס הזמנה בסוף חוברת זו.

בתחום הדיור:

- סיוע בשכר דירה.
 - השתתפות בהחזרי משכנתה לקשישים נזקקים.
- לפרטים ולתנאי הזכאות המלאים יש לפנות למשרד הבינוי והשיכון:

אתר האינטרנט: www.moch.gov.il

טלפון: *2310

שימו לב!

המידע המתפרסם בחוברת זו הוא כלי עזר לצורך התמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. נתונים אישיים שלכם כגון שהייה בישראל, שינוי המצב המשפחתי וכדומה עשויים להשפיע על זכאותכם. כמו כן הנהלים עשויים להשתנות מעת לעת. לפיכך לפני שאתם נוקטים פעולה כלשהי אנא בדקו את זכאותכם. מקורות המידע בעניין החוקים והנהלים הם הגופים הרשמיים, אולם ייתכנו מקרים של שיבוש, טעות או אי-התאמה בין המידע המתפרסם כאן לבין החוקים והנהלים. במקרים אלו החוקים והנהלים הם הקובעים ולא הפרסום בחוברת.

לתנאי הזכאות המלאים ולמידע נוסף ניתן לפנות למוקד לאזרחים ותיקים: *8840. במוקד תוכלו לקבל מידע על מכלול זכויותיכם כאזרחים ותיקים.

אסירי ציון והרוגי מלכות

אסיר ציון הוא אדם שהיה במאסר, מעצר או הגליה למשך 6 חודשים לפחות בגלל פעילות ציונית בכל ארץ שבה פעילות זאת הייתה אסורה, והוא אזרח ישראלי מכוח חוק השבות ותושב ישראל.

הרוג מלכות הוא אדם שהוצא להורג או הומת בידי שלטונות מדינה זרה בשל פעילותו הציונית, זיקתו לישראל, יהדותו או בגלל יחסי איבה של אותה מדינה כלפי ישראל.

הכרה וזכויות

הרשות לאסירי ציון והרוגי מלכות במשרד העלייה והקליטה אחראית להכרה באסירי ציון ובהרוגי מלכות ולהענקת מעמד בהתאם להכרה זו.

תושב ואזרח ישראל שהרשות הכירה בו כאסיר ציון או כבן משפחה של אסיר ציון שנמצא במאסר או כבן משפחה של הרוג מלכות, זכאי לגמלה חודשית מהביטוח הלאומי.

הזכאים עשויים לקבל הטבות נוספות כגון הנחה בתשלום ארנונה, הנחה ברכישת תרופות ועוד. אסיר ציון נכה זכאי לגמלה גבוהה יותר ולהטבות נוספות.

הוקרה

הרשות לאסירי ציון והרוגי מלכות מתעדת את פועלם של אסירי ציון ומנציחה את זכרם של הרוגי המלכות. הרשות מקיימת אחת לשנה טקס ממלכתי לכלל אסירי ציון ומשפחותיהם וכן למשפחות הרוגי המלכות.

למידע ויצירת קשר

יצירת קשר עם הרשות להכרה באסירי ציון ובהרוגי מלכות:

דואר אלקטרוני: galitc@moia.gov.il

טלפון: 073-3972112

פקס: 073-3972302

יצירת קשר עם הביטוח הלאומי:

טלפון: *6050

פקס: 02-5382417

כתובת למשלוח דואר:

המוסד לביטוח לאומי

תחום אסירי ציון

שד' וייצמן 13, ירושלים 91909



למידע נוסף:

מידע באתר משרד העלייה והקליטה:

https://www.gov.il/he/departments/units/prisoners_of_zion_authority

מידע באתר הביטוח הלאומי:

https://www.btl.gov.il/benefits/Prisoners_of_zion/Pages/default.aspx

הגשת בקשה להכרה כאסיר ציון:

https://www.gov.il/he/service/application_for_recognition_as_prisoner_of_zion

אתר להוקרת פועלם של אסירי ציון:

<https://www.gov.il/Apps/Moia/ZionPrisoners>

אתר להנצחת הרוגי מלכות:

<https://www.btl.gov.il/SystemFiles/HarugueiMalchut/OpenPage.aspx>

הנצחת הנספים בדרכם לישראל

בכל שנה ביום ירושלים מתקיים טקס אזכרה ממלכתי ליהודי אתיופיה שנספו בדרכם לישראל. הטקס מתקיים באתר ההנצחה בהר הרצל בירושלים במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה, שר העלייה והקליטה ואישים נוספים.

כמו כן משרד העלייה והקליטה תומך ברשויות המקומיות לצורך הקצאת חדרי הנצחה לזכר הנספים בסודן בדרכם לישראל להנחלת מורשתם ולתיעוד גבורת הצועדים בדרך.

צרכנות נבונה

הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן היא רשות פנים ממשלתית עצמאית הפועלת לקידום מסחר הוגן בכל צורות השיווק והמכירה על בסיס איזון בין האינטרסים הכלכליים של הצרכן לאלו של העוסק ותוך מתן הגנה לצרכן והעצמתו מול העוסק. הפעולות נועדו להגברת הצריכה הנבונה, לשכלול התחרות ולהורדת יוקר המחיה. כחלק מפעילותה הרשות מגינה על הציבור מפני ניסיונות לפגוע בזכויותיו.

כמו כן הרשות פועלת להגברת המודעות של הצרכנים לזכויותיהם. להלן מידע כללי על זכויות עיקריות.

ביטול עסקה

ביטול עסקה פרונטלית

בעסקה פרונטלית (פנים אל פנים בבית העסק) יש לצרכן זכות ביטול בתנאים הבאים:

1. מחיר המוצר הוא מעל 50 ₪.

2. המוצר לא נפגם ולא נעשה בו שימוש בידי הצרכן הרוכש.

רוב המוצרים או השירותים ניתנים להחזרה בתוך 14 יום שאינם ימי מנוחה; ביגוד, הנעלה ותכשיטים – עד תום יומיים שאינם ימי מנוחה, ובלבד שתווית המחיר לא הוסרה.

ישנם מוצרים שעל פי דין אין להחזירם: מוצרי מזון, תרופות, מוצרים פסידים כגון פרחים, מידע כהגדרתו בחוק המחשבים, מוצרים הניתנים להקלטה שאריזתם נפתחה, הלבשה תחתונה, גז, תכשיטים שהמחיר ששולם בעדם גבוה מ-3,000 ₪ ועוד.

ביטול עסקאות של מתן שירותים: שירותי נופש בישראל, חוגים וקורסים ניתן לבטל בתוך 14 יום מיום סגירת העסקה, ובלבד שהביטול ייעשה לפחות 14 יום לפני מועד התחלת השירות. עסקאות קצובות (שידוע תאריך התחלת העסקה ותאריך סיומה) – בתוך 14 יום מיום סגירת העסקה או מיום קבלת החוזה בכתב (המאוחר מביניהם), בין אם כבר הוחל השירות ובין אם לא.

ביטול עסקת מכר מרחוק

עסקת מכר מרחוק היא עסקה המתבצעת ללא נוכחות פיזית של שני הצדדים – באמצעות אינטרנט, דואר, טלפון, פקס, רדיו, טלוויזיה ופלטפורמות נוספות.

בזמן השיווק על העוסק לחשוף את כל המידע הרלוונטי לעסקה: פרטי העוסק, התכונות העיקריות של המוצר או של השירות, המחיר, מועד ודרך האספקה, אחריות, תנאי ביטול העסקה ועוד.

ביטול עסקאות של צריכת מוצרים ניתן לבטל בתוך 14 יום מיום סגירת העסקה או מיום קבלת המסמך המכיל את פרטי העסקה, המאוחר מביניהם. **שימוש במוצר אינו מונע מהצרכן את הזכות לבטל את העסקה.**

האחריות על החזרת המוצר לעוסק בעת ביטול עסקה היא על הצרכן. למעט במקרים שהמוצר הגיע פגום.

עסקאות של רכישת המוצרים הבאים אינן ניתנות לביטול: מוצרים פסידים (כגון מזון שעלול להתקלקל ועיתונים), מידע כהגדרתו בחוק המחשבים, מוצרים הניתנים להקלטה שאריזתם נפתחה ועוד.

ביטול עסקה של מתן שירותים ניתן לבטל בתוך 14 יום מיום סגירת העסקה או מיום קבלת מסמך הגילוי, המאוחר מביניהם, ובתנאי שהביטול ייעשה לפחות 2 ימים שאינם ימי מנוחה קודם למועד שהשירות אמור להינתן. בביטול עסקאות של שירותי הארחה, נסיעה, חופש או בילוי – בתנאי שעד מועד מתן השירות יש יותר מ-7 ימים שאינם ימי מנוחה.

שימו לב!

עולים חדשים (עד 5 שנים מהעלייה), אזרחים ותיקים ובעלי מוגבלות זכאים להארכת תקופת זכות הביטול **בעסקאות מכר מרחוק** ל-4 חודשים.

אופן הביטול ודמי ביטול

במקרים שהצרכן רשאי לבטל את העסקה הוא יוכל לבטלה באופנים הבאים: בעל פה (בטלפון או במקום העסק), בדואר רשום, בדואר אלקטרוני, בפקסימיליה ובאינטרנט. הביטול ייעשה בהצגת חשבונית, סרט קופה או פתק החלפה.

צרכן שמבטל עסקה נדרש לשלם דמי ביטול. דמי הביטול הם קבועים לכל סוגי העסקאות: 5% מהעסקה או 100 ₪ – הנמוך מביניהם. במקרים הבאים לא יוכל העוסק לגבות דמי ביטול: פגם במוצר, אי-התאמה בין המוצר או השירות לבין הפרטים שנמסרו, אי-אספקה במועד.

אחריות ושירות לאחר מכירה

תקנות אחריות ושירות לאחר מכירה חלות על יצרנים, יבואנים, סיוטנאים או קמעונאים של מוצרי חשמל, אלקטרוניקה וגז חדשים, ובלבד שמחיר המוצרים גבוה מ-150 ₪. בדרך כלל האחריות היא לתקופה של שנה מיום מסירת המוצר לצרכן. בזמן תקופת האחריות על היצרן להחזיר את המוצר למצב שהיה לפני הקלקול ללא תמורה. אם הקלקול קרה לאחר הרכישה לא יהיה היצרן אחראי לתקן את הנזק.

איסור הטעיה והפעלת השפעה בלתי הוגנת

איסור הטעיה

אסור לעוסק לעשות דבר, במעשה או במחדל, העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה. העוסק מחויב לספק לצרכן טרם ביצוע העסקה כל מידע מהותי הנוגע לרכישת מוצר או שירות המוצעים לו.

איסור השפעה בלתי הוגנת

יש לאפשר לצרכן להחליט האם להתקשר בעסקה או לא, ללא הפעלת כל אמצעי שעלול לפגוע בחופש ההתקשרות. דוגמאות להשפעה בלתי הוגנת: הגבלת יכולתו של הצרכן לעזוב את מקום העסק, פניות חוזרות ונשנות לצרכן או לבני משפחתו, ניצול מוגבלות של הצרכן, ניצול העובדה כי הצרכן אינו מבין את השפה, נקיטת אמצעי הפחדה, סיפוק מוצר או שירות ללא בקשה מפורשת של הצרכן ועוד.

"עוקץ הפינגסים"

דוגמה להטעיית צרכנים והשפעה בלתי הוגנת היא תופעת עוקץ הפינגסים: גורמים שונים ("עוקצים") מבייחים לצרכנים שירותים מסוימים, ובתוך כך גובים מכל צרכן מאות ואלפי שקלים על פתיחת תיק, אך השירות המובטח אינו ניתן. במקרים אחרים יש הטעיה במחיר השירות או במהות השירות. התופעה שכיחה יותר בקרב צרכנים שאינם שולטים בשפה העברית.

מה ניתן לעשות במקרה של הפרת חוק הגנת הצרכן

אם נפגעו זכויותיכם כצרכנים או אם נחשפתם להפרת החוק תוכלו לפנות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. הרשות מטפלת בין היתר במקרים הבאים: הטעיה, ניצול מצוקה והשפעה בלתי הוגנת, חיוב יתר או חיוב ללא הרשאה, הצגת מחיר וסימון מוצרים, אחריות ושירות, אי-קבלת מידע ומסמכים מחייבים וביטול עסקה. בסמכותה של הרשות להגנת הצרכן לאכוף את החוק – לחקור את המקרה, להטיל קנסות ובמקרה הצורך לערב את בית המשפט.

כמו כן אם העוסק מסרב להשיב את הכסף או לבטל את החיוב, באפשרותכם להגיש לבית משפט לתביעות קטנות תביעה לפיצוי עד לסך של 10,000 ₪ (בכפוף לשיקול דעת בית המשפט) ללא צורך בהוכחת נזק.

אופני התקשרות עם הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

- בטלפון: 073-3717777
- בפקס: 073-3717790
- בדואר לכתובת: בניין בית עופר, רח' נחום חפצדי 5 ירושלים 9548401
- הגשת תלונה מקוונת: <https://fta.gov.il/complaint>

פרטים נוספים על זכות ביטול עסקה אפשר למצוא בחוברת "צרכנות נבונה" שהפיק אגף א' מידע ופרסום במשרד העלייה והקליטה בשיתוף עם הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. תוכלו לקבל את החוברת בשפות שונות בסניפי משרד העלייה והקליטה או להזמין על ידי טופס ההזמנה שבסוף חוברת זו או לעיין בה באתר המשרד בקישור: <https://www.gov.il/he/Departments/General/consumerism>

פניות ותלונות למשרד העלייה והקליטה

היחידה לפניות ותלונות הציבור במשרד העלייה והקליטה נותנת מענה בכל הנושאים הקשורים לפעילות המשרד, שבמסגרת סמכויותיה.

להלן מספר דרכים להגשת פנייה או תלונה. שפות מענה: עברית, רוסית, אנגלית, צרפתית, ספרדית ואמהרית.

בטופס מקוון באתר המשרד בקישור:

<https://www.gov.il/he/service/moia-public-inquiries>

בכתב לכתובת: היחידה לפניות ותלונות הציבור, משרד העלייה והקליטה, רח' קפלן 2, ירושלים

בפקס: 073-3972301

בדואר אלקטרוני: pniotzibur@moia.gov.il

בדואר אלקטרוני המכוון את הפונה לטופס הגשת פנייה או תלונה מקוונת באתר המשרד:

info@moia.gov.il

מוקד מידע וסיוע טלפוני: 03-9733333, *2994

בקשה למידע על פי חוק חופש המידע

החוק קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית (מידע על פעילות, נתונים סטטיסטיים, מידע אישי ועוד), בהתאם להוראות החוק, וזאת ללא צורך לנמק. החוק גם קובע רשימה של סוגי מידע שלא יימסרו או שלרשות שיקול דעת אם למוסרם או לא.

כתובות וטלפונים

כתובת מספר טלפון מספר פקס דואר אלקטרוני אתר אינטרנט

משרד העלייה והקליטה

מרכז מידע טלפוני ארצי *2994, 03-9733333

מחול 972-3-9733333

פקס 072-3229697

www.klita.gov.il

פנייה מקוונת למשרד העלייה והקליטה

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

info@moia.gov.il

כתובת אתר משרד העלייה והקליטה באמהרית

https://govextra.gov.il/moia/moia_amharit/home

משרד ראשי

רח' קפלן 2, קריית בן-גוריון, בניין ב', ירושלים 9195016 073-3972000

פניות ותלונות הציבור

פנייה בכתב לכתובת: היחידה לפניות ולתלונות הציבור, משרד העלייה והקליטה,

רח' קפלן 2, ירושלים 073-3972301

pnioztibur@moia.gov.il

פנייה מקוונת:

<https://www.gov.il/he/service/moia-public-inquiries>

תיבת דואר אלקטרוני המכוונת לטופס הגשת פנייה מקוון באתר המשרד:

info@moia.gov.il

הממונה על חוק חופש המידע

073-3972127

073-3972301

hmeida@moia.gov.il

מוקד סיוע נפשי לעולים

*3201

את בקשת המידע יש להגיש לממונה על העמדת מידע לציבור.

הטיפול בבקשה כרוך בתשלום אגרה (מלבד במקרה שהפונה מבקש מידע על אודות עצמו).

לשם קבלת המידע יש למלא טופס מקוון בקישור:

<https://foi.gov.il/he/infrequest>

וכן לצרף אסמכתה על תשלום האגרה.

לפרטים נוספים היכנסו לאתר האינטרנט של משרד העלייה והקליטה בקישור:

https://www.gov.il/he/Departments/Units/freedomof_information_maya

הממונה על העמדת מידע לציבור במשרד העלייה והקליטה: יוליה אוספובט-גורביץ

טלפון: 073-3972127

פקס: 073-3972301

דואר אלקטרוני: hmeida@moia.gov.il

תלונות למשרד מבקר המדינה על גופים ציבוריים

על פי החוק כל אזרח רשאי להתלונן לפני נציב תלונות הציבור על מעשה או על מחדל שנעשה בניגוד לחוק או ללא סמכות או על מעשה שיש בו אי-צדק בולט.

נציב תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה מקבל תלונות נגד משרדי ממשלה, רשויות מקומיות ומוסדות ציבור.

ניתן להתלונן בתוך שנה מיום המעשה או מיום היוודע המעשה למתלונן. הנציב יבדוק את התלונה וימסור את תוצאות הבדיקה לנשוא התלונה. בסמכות הנציב להצביע על צורך בתיקון הליקוי.

פנייה או תלונה בטופס מקוון בקישור:

<https://www.mevaker.gov.il/he/Ombudsman/Pages/ComplaintForm.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

תלונה בכתב יש לשלוח לכתובת: נציב תלונות הציבור, רח' מבקר המדינה 2, ת"ד 1081, ירושלים 9101001.

תלונה בפקס: 02-6665204

תלונה בדואר אלקטרוני: ombudsman@mevaker.gov.il

תלונה בעל פה: ניתן לפנות לאחת הלשכות של נציב תלונות הציבור. הכתובות ומספרי הטלפון מופיעים בסוף החוברת.

מלבד אפשרות הגשת תלונה למבקר המדינה, בכל משרדי הממשלה ומוסדות הציבור קיימת יחידה או בעל תפקיד המטפל בתלונות ובפניות ציבור.

02-6241585

אגף נתב"ג

03-9754421/2 , 073-3973330/1/2

03-9754423

מרחב חיפה והקריות

1599-500-922 שד' הפלי"ם 15 בניין ב', חיפה

073-3973273

פנייה מקוונת למרחב

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף הקריות

1599-500-902 רח' המייסדים 7, קריית ביאליק

04-8742957

מרחב גליל עליון

1599-500-920 רח' מעלה כמון 2, בניין ביג, כרמיאל

04-9580875

פנייה מקוונת למרחב

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף מעלות

073-3973650 שד' ירושלים 21, קניון רקפות, מעלות

04-8202996

סניף נהריה

073-3973600 רח' הרצל 64, נהריה

073-3973603

סניף עכו

073-3973500/1 רח' שלום הגליל 1, קניון עכו, עכו

04-9916833

סניף צפת

073-3973700 רח' הגדוד השלישי 1, קניון שערי העיר, קומה 2, צפת

04-6820571

סניף קריית שמונה

073-3973751 שד' תל-חי 104, בניין צ.ח.ר, קריית שמונה

073-3973755

מרחב נוף הגליל והעמקים

1599-500-903 דרך קריית הממשלה 2, קומה 1, נוף הגליל

04-6564019

פנייה מקוונת למרחב

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף טבריה

073-3973940 רח' יוחנן בן זכאי 16, קומה 2, טבריה

04-6717061

סניף מגדל העמק

073-3973980 רח' ניצנים 45, מרכז מסחרי, קומה ב', מגדל העמק

04-6040376

סניף עפולה

073-3973900 רח' יהושע חנקין 34, עפולה

073-3973904

מרחב חדרה

1599-500-904 רח' הלל יפה 13, חדרה

073-3973216

פנייה מקוונת למרחב

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

מחוז תל אביב והמרכז

1599-500-901 רח' אסתר המלכה 6, תל אביב

073-3974131

מרחב תל אביב

1599-500-901 רח' אסתר המלכה 6, תל אביב

073-3974103

פנייה מקוונת למרחב

<https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

מרחב חולון

📍 רח' אילת 36, חולון 📞 1599-500-908
📠 03-5056997

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף ראשון לציון

📍 רח' ישראל גלילי 3, ראשון לציון 📞 073-3974500
📠 03-9525893

סניף רחובות

📍 רח' בנימין 12, רחובות 📞 073-3974800
📠 08-9390256

מרחב נתניה והשרון

📍 רח' ברקת 3, נתניה 📞 1599-500-905
📠 09-8629435

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף השרון

📍 רח' התע"ש 23 כפר סבא 📞 1599-500-906
📠 09-7663515

מרחב פתח תקווה והשפלה

📍 רח' ההסתדרות 26, פתח תקווה 📞 1599-500-907
📠 03-9312606

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף רמלה-לוד

📍 רח' הרצל 91, קריית הממשלה, רמלה 📞 1599-500-912
📠 08-9208019

מחוז הדרום וירושלים

📍 רח' זלמן שז"ר 31, באר שבע 📞 1599-500-921
📠 08-6280529

מרחב באר שבע והנגב

📍 רח' זלמן שז"ר 31, באר שבע 📞 1599-500-921
📠 08-6280529

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף אופקים

📍 רח' הרצל 37, אופקים 📞 073-3975251
📠 08-9962743

סניף אילת

📍 שד' התמרים 3, מרכז עירוני, קריית הממשלה, אילת 📞 073-3975201
📠 08-6372367

סניף דימונה

📍 רח' הצאלה 8, דימונה 📞 073-3975101
📠 08-6563880

סניף נתיבות

📍 רח' בעלי המלאכה 203, מתחם פריז, קומה 1, נתיבות 📞 073-3975301
📠 08-9943307

סניף ערד

📍 רח' חן 34, מרכז מסחרי, ערד 📞 073-3975151
📠 08-9396201

סניף שדרות

📍 רח' סמטת הפלדה 8, מקבץ הדיור פרץ סנטר, שדרות 📞 073-3975351
📠 08-6610614

מרחב ירושלים ויהודה

📍 רח' מבוא המתמיד 4, ירושלים 📞 1599-500-923
📠 02-6249398

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף בית שמש

📍 רח' הרצל 9, בית שמש 📞 073-3972450
📠 02-9912540



מרחב אשדוד ואשקלון

📍 שד' מנחם בגין 1, בניין צימר, אשדוד 📞 1599-500-914

📠 08-8668030

פנייה מקוונת למרחב

🏠 <https://www.gov.il/Apps/Moia/OnlineForms/ContactOffice/he>

סניף אשקלון

📍 רח' כצנלסון 9, אשקלון 📞 1599-500-915

📠 073-3975555

סניף קריית גת

📍 רח' הגפן 3, בית אבגי, קריית גת 📞 073-3975500

📠 073-3975504

סניף קריית מלאכי

📍 שד' דוד בן-גוריון 38 (מתנ"ס - קומה 1), קריית מלאכי 📞 1599-500-914

📠 08-8609607

המרכז לקליטה במדע

📍 רח' כנפי נשרים 22, כניסה ב', ירושלים 9546434

🏠 https://www.gov.il/he/departments/topics/absorption_in_science

📧 scientist@moia.gov.il

אתרי משרד העלייה והקליטה

אתר המשרד (פועל ב-6 שפות)

🏠 www.klita.gov.il

אתר משרד העלייה והקליטה באמהרית

🏠 https://govextra.gov.il/moia/moia_amharit/home

אתר להעצמת השפה העברית (פועל ב-5 שפות)

🏠 <https://govextra.gov.il/moia/learn-hebrew-he/he>

אתר יזמות, מידע וייעוץ עסקי (פועל ב-5 שפות)

🏠 www.2binisrael.org.il

אתר לעידוד יזמות עסקית

🏠 <http://www.2binisrael.org.il/index.php?dir=site&page=content&cs=3027>

אתר לטיפוח סטארט-אפ

🏠 <https://www.startup-israel.org.il/he>

אתר להכרת אפשרויות המגורים בישראל

🏠 <https://govextra.gov.il/moia/your-place-in-israel/home-1>

אגף יזמות עסקית

📍 רח' קפלן 2, ירושלים 📞 073-3972013

🏠 https://www.gov.il/he/departments/units/business_and_tax

📧 BusinessEntrepreneurship@moia.gov.il

מעל"ת (מרכזים עסקיים לעולים ולתושבים חוזרים)

מוקד מידע עסקי ארצי

📞 *8115

24 שעות ביממה, למעט שבתות וחגי ישראל

📞 972-3-5117115

📠 03-9674094

📧 infobiz@014.net.il

📞 050-8753367 מעל"ת צפון

📞 09-8855661 מעל"ת נתניה והשרון

📞 03-5501128 מעל"ת גוש דן והשפלה

📞 054-7807807 מעל"ת דרום

הסוכנות היהודית

📍 רח' המלך ג'ורג' 48, ירושלים 9426218 📞 02-6202222

🏠 <https://www.jewishagency.org/il>

מרכז גלובלי

🏠 <https://archive.jewishagency.org/he/aliyah/program/5421>

📞 1-800-228-055 חיוג מישראל

📞 972-2-6367701 חיוג מחו"ל

רשימת מספרי הטלפון לשיחות חינם לפי מדינות מופיעה באתר בקישור:

🏠 <https://archive.jewishagency.org/he/aliyah/program/5421>

משרד הפנים

📍 רח' קפלן 2, ת.ד. 7910, ירושלים

🏠 https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_interior

רשות האוכלוסין וההגירה

📍 רח' אגריפס 42, ירושלים 9430125 📞 *3450, 074-7083450
 📠 02-6469442
https://www.gov.il/he/Departments/population_and_immigration_authority 🏠
 info@piba.gov.il @

משרד האוצר

📍 רח' קפלן 1, ירושלים 9195015 📞 02-5317111
 📠 02-5695347
https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_finance 🏠

רשות המיסים

📞 *9848, 074-7619848
 📞 074-7612731
https://www.gov.il/he/departments/israel_tax_authority 🏠
 Matan_MeidaYe@taxes.gov.il @

את כתובות הסניפים אפשר למצוא באתר רשות המיסים

המוסד לביטוח לאומי

מרכז מידע ארצי
 בימים א'-ה' בין השעות 17:00-8:00. מענה גם באמהרית 📞 04-8812345, *6050
www.btl.gov.il 🏠

מוקד "יד מכוונת"
 ייעוץ והכוונה לוועדות הרפואיות בחינם

📞 *2496
 מוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות
 בימים א'-ה' בין השעות 17:00-8:00 📞 *3928

מוקד טלפוני לשיקום מקצועי
 בימים א'-ה' בין השעות 15:00-9:00 📞 02-6463488

מרכז תמיכה ומידע ארצי לאזרחים ותיקים ובני משפחתם

בימים א'-ה' בין השעות 13:30-9:00 📞 02-6709857, *9696

משרד החינוך

📍 רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים
<https://edu.gov.il/owlheb/Pages/default.aspx> 🏠

מרכז מידע טלפוני

📞 073-3983960, *6552
 הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל

📞 073-3934455
 בימים א', ג', ה' בין השעות 13:00-8:30

🏠 <https://students.education.gov.il/towards-academic-studies/academic-degrees-evaluation-3>
 @ diplomot@high.education.gov.il

"מיטב" - גיוס לצה"ל

מרכז מיטב - מרכז מידע טלפוני ארצי למתגייסים

📞 1111
[/https://www.mitgaisim.idf.il](https://www.mitgaisim.idf.il) 🏠
 @ meitav@digital.idf.il

עולים חדשים יכולים לשלוח הודעה כתובה באמצעות WhatsApp עסקי
 📞 052-9458579

או דואר אלקטרוני:

@ joinidf@mail.idf.il

משרד הכלכלה והתעשייה

📍 רח' בנק ישראל 5, בניין ג'נרי 1, ירושלים 9195021 📞 *6680
https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_economy 🏠



רשות האוכלוסין וההגירה

📍 רח' אגריפס 42, ירושלים 9430125 📞 *3450, 074-7083450
 📠 02-6469442
https://www.gov.il/he/Departments/population_and_immigration_authority 🏠
 info@piba.gov.il @

משרד האוצר

📍 רח' קפלן 1, ירושלים 9195015 📞 02-5317111
 📠 02-5695347
https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_finance 🏠

רשות המיסים

📞 *9848, 074-7619848
 📞 074-7612731
https://www.gov.il/he/departments/israel_tax_authority 🏠
 Matan_MeidaYe@taxes.gov.il @

את כתובות הסניפים אפשר למצוא באתר רשות המיסים

המוסד לביטוח לאומי

מרכז מידע ארצי
 בימים א'-ה' בין השעות 17:00-8:00. מענה גם באמהרית 📞 04-8812345, *6050
www.btl.gov.il 🏠

מוקד "יד מכוונת"
 ייעוץ והכוונה לוועדות הרפואיות בחינם

📞 *2496
 מוקד טלפוני להגשת תביעות לקצבאות נכות
 בימים א'-ה' בין השעות 17:00-8:00 📞 *3928

מוקד טלפוני לשיקום מקצועי
 בימים א'-ה' בין השעות 15:00-9:00 📞 02-6463488



משרד ראש הממשלה

הרשות לזכויות ניצולי השואה

☎ 03-5682651, *5105
☎ 03-5682665/91
www.gov.il/he/departments/holocaust-survivors-rights 🏠
info@shikum.mof.gov.il @

משרד הבריאות

☎ 08-6241010, *5400 9101002 ירושלים ת"ד 1176, רח' ירמיהו 39, מוקד חירום 24 שעות ביממה. הרשות לזכויות ניצולי השואה.
☎ 02-5655969
www.health.gov.il 🏠
Call.Habriut@moh.health.gov.il @
נציבות קבילות הציבור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי
☎ 02-5655969 9101002 ירושלים ת"ד 1176, רח' ירמיהו 39, מוקד חירום 24 שעות ביממה.
kvilot@moh.health.gov.il @

מוקד תרגום רפואי - רפואה בשפה שלך.
המוקד מציע תרגום רפואי בזמן אמת.

☎ *5144 הרשות לזכויות ניצולי השואה, אמהרית ותיגרית.

המכון הארצי למידע בהרעלות

☎ 04-7771900 מוקד חירום 24 שעות ביממה

אדי - המרכז הלאומי להשתלות

☎ *6262
[/https://www.adi.gov.il](https://www.adi.gov.il) 🏠

קופות החולים

כללית

☎ *2700, 03-9405350
www.clalit.co.il 🏠
clalit.online@clalit.org.il @

משרד העבודה

☎ 074-7993009 9139102 ירושלים ת.ד. 39255, רח' בנק ישראל 7, מוקד חירום 24 שעות ביממה.
<https://www.gov.il/he/departments/labor/govil-landing-page> 🏠

משרד הרווחה והביטחון החברתי

☎ 077-9208560, 118 9100801 ירושלים 2 קפלן, רח' קפלן 2 ירושלים 9100801, מוקד פועל 24 שעות ביממה. המענה ניתן בשפות עברית, רוסית, ערבית ואמהרית.
☎ 02-5085590
www.molsa.gov.il 🏠
pniot@molsa.gov.il @

פנייה מקוונת

<https://govforms.gov.il/mw/forms/MolsaContact@molsa.gov.il> 🏠

אתר קליק לרווחה - מידע על שירותי רווחה

[/https://clickrevaha.molsa.gov.il](https://clickrevaha.molsa.gov.il) 🏠

שירות התעסוקה

☎ 077-2718800, *9687 www.taasuka.gov.il 🏠

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

https://www.gov.il/he/departments/ministry_for_the_development_of_the_negev_and_galilee/govil-landing-page 🏠

מוקד אזרח ותיק

☎ 08-6260840, *8840
המוקד פועל בשפות עברית, רוסית, אמהרית, אנגלית, צרפתית וגרמנית.
☎ 02-5605034
infovatikim@mse.gov.il @

להנפקת תעודת אזרח ותיק באינטרנט

[/https://form.mse.gov.il/seniorcard](https://form.mse.gov.il/seniorcard) 🏠

מכבי

☎ *3555, 1700-505-353 www.maccabi4u.co.il 🏠

מאוחדת

☎ *3833, 1222-3833 www.meuhedet.co.il 🏠

לאומית

☎ *507, 1700-507-507 www.leumit.co.il 🏠

משרד המשפטים

☎ 073-3925555 9149001 ירושלים ת.ד. 49029, רח' צלאח א־דין 29, www.justice.gov.il 🏠

סיוע משפטי

☎ *6405 מידע על תיקים קיימים וקבלת סטטוס הטיפול בתיק
☎ 073-3927788 פתיחת תיקים ושינוי מועד ריאיון
☎ 972-8-6831681 למחייגים מחו"ל
בקשת סיוע באופן מקוון:
https://www.gov.il/he/service/legal_aid_application 🏠

משרד הבינוי והשיכון

☎ 9118002 רח' קלרמון גאנו 3, קריית הממשלה מזרח ירושלים, ת"ד 18110, ירושלים
☎ 02-5847211 https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_construction_and_housing 🏠

חברות הסיוע בדיוור

עמידר

☎ *6266 www.amidar.co.il 🏠

מילגם

☎ *2310, 1599-563-007 www.milgam.co.il 🏠

אלונים-מ.ג.ע.ר.

☎ *8583 [/https://www.alonim-mgar.co.il](https://www.alonim-mgar.co.il) 🏠

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

📍 קריית הממשלה, רח' בנק ישראל 5, בניין ג'נרי 1, ת.ד. 867, ירושלים, 9100801
☎ *5678 https://www.gov.il/he/Departments/ministry_of_transport_and_road_safety 🏠
תחנות צילום לרישיון נהיגה
https://www.gov.il/he/service/drivers_license_photo_stations 🏠

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

☎ *6016 5025001 ת.ד. 30 בית דגן
☎ 03-9485835 https://www.gov.il/he/departments/ministry_of_agriculture_and_rural_development/govil-landing-page 🏠
moked.sherut@moag.gov.il @

הרשות להגנת לצרכן ולסחר הוגן

☎ 073-3717777 9548401 ירושלים חפצדי 5, בניין בית עופר, רח' נחום חפצדי 5, ירושלים
☎ 073-3717790 www.fta.gov.il 🏠
תלונה מקוונת:
<https://fta.gov.il/complaint> 🏠

המועצה הישראלית לצרכנות

☎ 03-5034903 (שלוחה 1) 6120301 תל-אביב, ת"ד 20413, www.mcc.gov.il 🏠

1221	איחוד הצלה	www.1221.org.il
102	מכבי אש	www.102.gov.il
106	מוקד עירוני	
103	חברת החשמל	www.iec.co.il
104	פיקוד העורף	www.oref.org.il
1599-520-520	טרם – מרפאות לרפואה דחופה	www.terem.com
118	קו חירום ארצי לאלימות במשפחה	www.molsa.gov.il
"שיחות שקטות" – שליחת מסרון (SMS) במצבים שאין אפשרות לשוחח		
055-7000128	נט"ל – מרכז סיוע נפשי במצבי לחץ על רקע פעולות איבה	www.natal.org.il
1201	ער"ן – עזרה ראשונה נפשית	
*3201	קו סיוע לעולים בשפות שונות	www.eran.org.il info@eran.org.il
073-7013215	איגוד ומרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית	
1202	קו חם לנפגעות תקיפה מינית	
1203	קו חם לנפגעי תקיפה מינית	
02-6730002	קו חם לנשים דתיות	
02-5328000	קו חם לגברים דתיים	
052-8361202	סיוע דרך WhatsApp	www.1202.org.il office@igud1202.org.il

www.consumers.org.il

doc@consumers.org.il

תלונה מקוונת:

<https://www.consumers.org.il/category/complaint-form>

משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

מרחבים

ירושלים

רח' מבקר המדינה 2, ת"ד 1081, ירושלים 9101001 02-6665000

תל-אביב

רח' הארבעה 19, תל-אביב 03-6843555

חיפה

חסן שוקרי 12, חיפה 04-8649748

לרשימת הכתובות והטלפונים המלאה היכנסו לאתר

www.mevaker.gov.il

מוקדים ממשלתיים ארציים

מוקד המענה הממשלתי המרכזי

1299

אתר השירותים והמידע הממשלתי

www.gov.il

מנוע הזכויות הלאומי

[/https://mybenefits.gov.il](https://mybenefits.gov.il)

מוקדי חירום

משטרה 100

www.police.gov.il

מגן דוד אדום 101

www.mdais.org

1-800-500-101

מתוך רצון לשפר ולייעל את המידע המוגש לך, נודה לך מאוד אם תשיב על השאלות שלהלן:
 היכן קיבלת את הפרסום "מדריך מידע וזכויות ליוצאי אתיופיה"?
☐ במרכז הקליטה ☐ במשרד העלייה והקליטה ☐ במקום אחר, פרט: _____

המידע בפרסום זה מוגש לך באמהרית ובעברית.
 באיזו מידה סיפק לך פרסום זה את המבוקש? (1 - במידה מועטה, 5 - במידה רבה)

1 2 3 4 5

האם פרסום זה סייע לך בתהליך הקליטה בישראל?

כן/לא, פרט _____

האם המידע בפרסום זה מנוסח בצורה מובנת וברורה?

כן/לא, _____

נא פרט תשובתך לגבי המידע בעברית וכן לגבי המידע באמהרית: _____

האם היית מעוניין במידע נוסף? כן/לא, אם כן:

- באמהרית, באילו נושאים?

- בעברית, באילו נושאים?

חוזה דעתך על ידי דירוג מ-1 עד 5 (1 - רמה נמוכה, 5 - רמה גבוהה)

עד כמה המידע בחוברת היה שימושי עבורך?

1 2 3 4 5

האם הגשת המידע בשפה האמהרית סייעה לך?

1 2 3 4 5

האם הגשת המידע בשפה העברית סייעה לך?

1 2 3 4 5

נודה לך אם תענה/י על כמה שאלות המיועדות לשימוש המשרד בלבד:

מקצוע: _____ מין: ☐ זכר ☐ נקבה גיל: _____

ארץ מוצא: _____ שנת עלייה: _____

מקום מגורים: _____ תאריך: _____

נא שלח/י תגובתך בפקס למספר: 02-6241585

או לדואר אלקטרוני: rahel@moia.gov.il

תודה על שיתוף הפעולה וקליטה קלה וחוצ'אית!



ከኢትዮጵያ ለመጡት የመብቶች መረጃ

מדרוך מידע וזכויות ליוצאי אתיופיה - אמהרית | עברית

משרד העלייה והקליטה
የዓለያና ቅሊጣ ሚኒስቴር



הופק על ידי אגף מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה
© כל הזכויות שמורות

በመረጃና ገለጻ ክፍል የተዘጋጀ
የኢሊያና ቅሊጣ ሚኒስቴር

© መብቱ ሁሉ የተጠበቀ ነው

www.klita.gov.il | Email: info@moia.gov.il

מרכז מידע טלפוני *2994 | 03-9733333

עברית



አማርኛ

